

ΠΡΟΤΥΠΟ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ SMART

Αρχές και κριτήρια για την υδατοκαλλιέργεια – Ιχθείς με
πτερύγια, καρκινοειδή, μαλακόστρακα, φύκια

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ 6.0_ΑΥΓ24 (Σε περίπτωση αμφιβολίας, ισχύει η αγγλική έκδοση.)

ΔΗΜΟΣΙΕΥΤΗΚΕ ΤΗΝ: 25 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ 2026
ΙΣΧΥΕΙ ΑΠΟ: 6 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 2024

ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΑ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΗ 5.2 ΑΠΟ: 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2024

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	4
AQ-Smart 1 ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ.....	7
AQ-Smart 2 ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ	10
AQ-Smart 3 ΥΓΙΕΙΝΗ	14
AQ-Smart 4 ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ: ΥΓΕΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	16
AQ-Smart 5 ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ (ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ)	31
AQ-Smart 6 ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ	33
AQ-Smart 7 ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ.....	40
AQ-Smart 8 ΠΑΡΑΠΟΝΑ.....	47
AQ-Smart 9 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ	48
AQ-Smart 10 ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	49
AQ-Smart 11 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ GLOBALG.A.P.	50
AQ-Smart 12 ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ	51
AQ-Smart 13 ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ.....	52
AQ-Smart 14 ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΜΑΖΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	54
AQ-Smart 15 ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	56
AQ-Smart 16 ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	57
AQ-Smart 17 ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ.....	57
AQ-Smart 18 ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ.....	59
AQ-Smart 19 ΧΗΜΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ.....	62

AQ-Smart 20	ΚΑΛΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΡΟΦΗ ΕΚΤΡΕΦΟΜΕΝΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ (ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ)	66
AQ-Smart 21	ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΚΤΡΕΦΟΜΕΝΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ	99
AQ-Smart 22	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ	100
AQ-Smart 23	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΧΘΡΩΝ	106
AQ-Smart 24	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΣΥΛΛΟΓΗΣ	106
AQ-Smart 25	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΩΣΤΙΣΜΟΥ	108
AQ-Smart 26	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΦΑΓΗΣ	110
AQ-Smart 27	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ	112
AQ-Smart 28	ΜΕΤΑΣΥΛΛΕΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΜΑΖΑΣ ΚΑΙ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ	112
GUIDELINE AQ-SMART I	ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΕΠΕ), ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ (ΠΑΕ) ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΣΠΔ)	131
GUIDELINE AQ-SMART II	Η ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ¹	134
GUIDELINE AQ-SMART III	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΗΜΑΣΙΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	140
GUIDELINE AQ-SMART IV	Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΡΑΜΣΑΡ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥΣ	152
ΜΗΤΡΩΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ.....		153

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Διαχείριση Τοποθεσίας

Το παρόν τμήμα αποσκοπεί να διασφαλίσει ότι η έκταση, οι τοποθεσίες υδατοκαλλιέργειας, τα κτήρια και οι λοιπές εγκαταστάσεις που αποτελούν την παραγωγική εκμετάλλευση υπόκεινται σε ορθή διαχείριση κατάλληλα, ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής και βιώσιμη παραγωγή τροφίμων.

Χημικές ενώσεις

Παραδείγματα χημικών ενώσεων είναι, μεταξύ άλλων, τα εξής: καύσιμα, απορρυπαντικά, φυτοφάρμακα, μυκητοκτόνα, χημικές επεξεργασίες, απολυμαντικά, προβιοτικά, ανοσοενισχυτικά, φάρμακα (όλα τα φάρμακα εκτός από τις φαρμακούχες ζωοτροφές) και άλλες χημικές ενώσεις (χρώματα, συντηρητικά, αντιρρυπαντικά, λιπαντικά, οξέα μπαταριών κ.λπ.) που χρησιμοποιούνται στις εγκαταστάσεις και γύρω από αυτές. Επικίνδυνες χημικές ενώσεις: χημικές ενώσεις οι οποίες, μόνες τους ή σε συνδυασμό, ενδέχεται να θέσουν σε κίνδυνο την υγεία ή τη φυσική κατάσταση του ανθρώπου ή του περιβάλλοντος (π.χ. επειδή είναι εύφλεκτες/ασταθείς/ερεθιστικές/εκρηκτικές/αντιδρώσες με το νερό/διαβρωτικές/εφλεξιγενείς/τοξικές), όπως αναφέρεται στο δελτίο δεδομένων προϊόντος και ασφάλειας.

Καλή διαβίωση, διαχείριση και εκτροφή εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών

Η καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, η διαχείριση και οι πρακτικές εκτροφής είναι απαραίτητες για την καλή απόδοση της υδατοκαλλιέργειας. Η ικανοποίηση των φυσικών, διατροφικών και περιβαλλοντικών απαιτήσεων των ιχθύων θα έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση των περιστατικών θανάτου, τη βελτίωση της ανάπτυξης και την καλή υγεία των ιχθύων. Η προστασία της καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών αποτελεί επιπλέον σημαντική πτυχή της κοινωνικής αποδοχής της υδατοκαλλιέργειας.

Φάρμακα

Αναφέρεται σε κάθε προϊόν ή ουσία που χρησιμοποιείται σκόπιμα για την τροποποίηση της φυσιολογίας των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.

Οι βασικοί στόχοι σε αυτό το πλαίσιο είναι οι εξής:

- Διασφάλιση της νόμιμης και υπεύθυνης χρήσης φαρμάκων και εμβολίων
- Προστασία της υγείας των καταναλωτών
- Πρόληψη της ανάπτυξης ανθεκτικών μικροοργανισμών
- Συμμόρφωση με τη δεοντολογική υποχρέωση και την οικονομική ανάγκη διατήρησης της καλής υγείας των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών

Θεραπείες

Η χρήση φαρμάκων ή οποιασδήποτε άλλης ουσίας για την πρόληψη ή τη θεραπεία μιας νόσου ή ασθένειας στα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη. Κάθε ουσία που έρχεται σε επαφή με τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη θα πρέπει να θεωρείται πιθανή θεραπεία.

Ζωοτροφές υδατοκαλλιέργειας

Οι ζωοτροφές, συμπεριλαμβανομένων των ζωοτροφών σε ενθυλακωμένη μορφή, πρέπει να πληρούν τις διατροφικές απαιτήσεις των ειδών υδατοκαλλιέργειας και να διατηρούν τα αναγνωρισμένα οφέλη των ειδών υδατοκαλλιέργειας για την ανθρώπινη υγεία. Οι ιχθείς που αλιεύονται, εφόσον χρησιμοποιούνται, θα πρέπει να προέρχονται από αλιευτικές δραστηριότητες που συμμορφώνονται με τον Κώδικα Δεοντολογίας της Διεθνούς Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών (FAO) για την Υπεύθυνη Αλιεία. Το GLOBALG.A.P. απαιτεί πλέον να καταγράφεται το ποσοστό του ανεξάρτητα πιστοποιημένου ιχθυάλευρου και ιχθυελαίου στις ζωοτροφές. Θα πρέπει να μεγιστοποιηθεί η αποδοτική χρήση ιχθυάλευρου/ιχθυελαίου από βιώσιμες και υπεύθυνες πηγές. Ανατρέξτε στο πρότυπο Παρασκευής Σύνθετων Ζωοτροφών GLOBALG.A.P., κεφάλαιο A 5 «Responsible sourcing of feed materials» (Υπεύθυνη προμήθεια πρώτων υλών ζωοτροφών).

Διαχείριση του περιβάλλοντος και της βιοποικιλότητας

Το τμήμα αυτό αποσκοπεί στη διασφάλιση ορθών πρακτικών όσον αφορά τη διαχείριση και την προστασία του άμεσου περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων. Οι παραγωγικές εκμεταλλεύσεις πρέπει να κατασκευάζονται και να υπόκεινται σε διαχείριση με τρόπο που να αντιμετωπίζει με υπευθυνότητα τις περιβαλλοντικές και οικολογικές πτυχές και να διατηρεί τη βιοποικιλότητα και τις υπάρχουσες λειτουργίες των οικοσυστημάτων, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι άλλες χρήσεις γης, άνθρωποι και είδη εξαρτώνται από τα ίδια αυτά οικοσυστήματα.

Τεχνικές δειγματοληψίας και ελέγχων

Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να υποβάλλονται σε δειγματοληψία και ελέγχους για την παρακολούθηση της ασφάλειας των τροφίμων και της νομιμότητας των ειδών που παράγονται στην παραγωγική εκμετάλλευση. Αυτό είναι ένα εργαλείο για τον παραγωγό, ώστε να αποδεικνύει ότι οι ορθές πρακτικές υδατοκαλλιέργειας εφαρμόζονται σωστά και ότι ο παραγωγός παράγει ένα ασφαλές και νόμιμο είδος υδατοκαλλιέργειας.

Εκκολαπτήρια και μονάδες προπάχυνσης

Το πρότυπο Ολοκληρωμένης Διασφάλισης Παραγωγικής Εκμετάλλευσης (IFA) για την υδατοκαλλιέργεια καλύπτει τους ιχθύες με πτερύγια, τα καρκινοειδή, τα μαλακόστρακα και τα φύκια, καθώς και όλα τα στάδια των συγκεκριμένων ειδών που καταγράφονται από τον παραγωγό, εφόσον οι γόννοι προέρχονται από πιστοποιημένο προμηθευτή. Τα εκκολαπτήρια πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι το σύνολο των γεννητόρων προέρχεται από πρόγραμμα αναπαραγωγής. Εάν χρησιμοποιούνται γεννητόρες ελεύθερης αλιείας, ο παραγωγός πρέπει να αποδεικνύει την προέλευση από οικολογικά διαχειριζόμενη άγρια αλιεία. Η παθητική συλλογή γόννων από την πλαγκτονική φάση επιτρέπεται για τα τους γόνους μαλακίων.

Εκτάσεις μαγκρόβιας βλάστησης, προστατευόμενες περιοχές και άλλες περιοχές υψηλής φυσικής αξίας

Οι νέες δεξαμενές, οι χώροι της παραγωγικής εκμετάλλευσης και οι σχετικές εγκαταστάσεις κατασκευάζονται σύμφωνα με τα εθνικά πλαίσια σχεδιασμού και νομοθεσίας σε περιβαλλοντικά κατάλληλες θέσεις, χρησιμοποιούν αποτελεσματικά τους εδαφικούς και υδάτινους πόρους και διατηρούν τη βιοποικιλότητα (συμπεριλαμβανομένων των προστατευόμενων περιοχών και των περιοχών Ραμσάρ), τους οικολογικά ευαίσθητους οικοτόπους (περιοχές υψηλής φυσικής αξίας) και τις λειτουργίες των οικοσυστημάτων, αναγνωρίζοντας ότι άλλες χρήσεις γης, άνθρωποι και είδη εξαρτώνται από τα ίδια αυτά οικοσυστήματα.

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart	ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ: ιχθείς με πτερύγια, καρκινοειδή, μαλακόστρακα, φύκια <i>Το πρότυπο εφαρμόζεται σε όλα τα στάδια των υδρόβιων ειδών για όλα τα συστήματα που χρησιμοποιούνται στην υδατοκαλλιέργεια.</i>		
	<i>Επί του παρόντος, ο όρος «εκτρεφόμενα υδρόβια είδη» στο πλαίσιο του προτύπου αναφέρεται σε όλα τα είδη που αναφέρονται στον κατάλογο προϊόντων GLOBALG.A.P. που δημοσιεύεται στον ιστότοπο του GLOBALG.A.P.. Αυτός ο κατάλογος προϊόντων διευρύνεται για τα είδη με βάση τη ζήτηση και λαμβάνοντας υπόψη την προέλευση των γεννητόρων. Ο όρος «εκτρεφόμενα υδρόβια είδη» αναφέρεται στους ιχθύες με πτερύγια, στα καρκινοειδή, στα μαλακόστρακα και τα μακροφύκη (φύκια) και ανάλογα με τα κριτήρια μπορεί να αφορά αποκλειστικά ορισμένες από τις ομάδες.</i>		
AQ-Smart 01	ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΠΟΘΕΣΙΑΣ		
AQ-Smart 01.01	Ιστορικό τοποθεσίας		
AQ-Smart 01.01.01	Ο παραγωγός διαθέτει ένα σύστημα αναφοράς για την αναγνώριση των τοποθεσιών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή, άλλων περιοχών και εγκαταστάσεων.	Η συμμόρφωση απαιτεί οπτική αναγνώριση με τη μορφή: φυσικής σήμανσης και χάρτη της παραγωγικής εκμετάλλευσης, ο οποίος προσδιορίζει επίσης τη θέση των υδάτινων πηγών, των εγκαταστάσεων αποθήκευσης/χειρισμού, των μονάδων παραγωγής, των σημείων εισόδου και εξόδου κ.λπ. και ο οποίος μπορεί να διασταυρωθεί με το σύστημα αναγνώρισης. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 01.01.02	Για κάθε μονάδα παραγωγής, καθιερώνεται ένα σύστημα καταγραφής για την καταγραφή των δραστηριοτήτων παραγωγής που αναλαμβάνονται.	Ενημερωμένα αρχεία θα πρέπει να παρέχουν το ιστορικό της πιστοποιημένης παραγωγής GLOBALG.A.P. όλων των μονάδων παραγωγής. Αυτό πρέπει να γίνεται είτε ψηφιακά είτε εγγράφως. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 01.02	Διαχείριση Τοποθεσίας		
AQ-Smart 01.02.01	Για όλες τις περιοχές που έχουν εγγραφεί για πιστοποίηση διατίθεται αξιολόγηση επικινδυνότητας, για να αξιολογηθεί κατά πόσον οι περιοχές είναι κατάλληλες για τη συνέχιση των δραστηριοτήτων της παραγωγικής εκμετάλλευσης.	Για όλες τις τοποθεσίες, πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας, για να διαπιστώνεται κατά πόσον οι τοποθεσίες (συμπεριλαμβανομένης της ενοικιαζόμενης έκτασης, των δομών και του εξοπλισμού) είναι κατάλληλες για παραγωγή, λαμβάνοντας υπόψη πτυχές της ασφάλειας των τροφίμων, του περιβάλλοντος και της υγείας και της καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Πρέπει να είναι έτοιμη για την αρχική επιθεώρηση από τον φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) και να φυλάσσεται, να επικαιροποιείται και να αναθεωρείται κάθε φορά που νέες εγκαταστάσεις εισέρχονται στην παραγωγή, όταν οι κίνδυνοι για τις υφιστάμενες έχουν αλλάξει ή τουλάχιστον ετησίως, όποιο συμβεί πρώτο. Η αξιολόγηση επικινδυνότητας μπορεί να βασίζεται σε μια γενική εκτίμηση, αλλά πρέπει να προσαρμόζεται στην κατάσταση της παραγωγικής εκμετάλλευσης. Πρέπει να υπάρχει κατάλογος όλων των δραστηριοτήτων που ενδέχεται να επηρεάσουν την υδατοκαλλιέργεια όσον αφορά: πιθανούς φυσικούς, χημικούς (συμπεριλαμβανομένων των αλλεργιογόνων) και βιολογικούς κινδύνους. Διασταύρωση με AQ 20.02.16 και AQ 20.02.18.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 01.02.02	Έχει αναπτυχθεί και υλοποιηθεί και αναθεωρείται τακτικά ένα σχέδιο διαχείρισης για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων που εντοπίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας και αφορά την καταλληλότητα της λειτουργίας.	Ένα σχέδιο διαχείρισης πρέπει να λαμβάνει υπόψη τους κινδύνους που προσδιορίζονται στο AQ 01.02.01 και να περιγράφει τις διαδικασίες ελέγχου των κινδύνων οι οποίες επιβεβαιώνουν ότι η εν λόγω τοποθεσία είναι κατάλληλη για παραγωγή, διασφαλίζοντας τη βιωσιμότητα και την αποτελεσματικότητα. Το σχέδιο αυτό πρέπει να είναι	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		κατάλληλο για τις δραστηριότητες της παραγωγικής εκμετάλλευσης και πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις για την εφαρμογή του. Το σχέδιο πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη συντήρηση των χώρων και των περιοχών εντός της τοποθεσίας για την πρόληψη της μόλυνσης. Το σχέδιο πρέπει να αναθεωρείται ετησίως ή όποτε συμβαίνουν αλλαγές που ενδέχεται να επηρεάσουν την ασφάλεια της παραγωγής τροφίμων και να έχουν αντίκτυπο στο σχέδιο ασφάλειας τροφίμων, όποιο συμβεί πρώτο.	
AQ-Smart 01.02.03	Όλες οι δομές είναι τοποθετημένες, σχεδιασμένες και κατασκευασμένες έτσι ώστε να διευκολύνεται ο κατάλληλος καθαρισμός και ο έλεγχος των εχθρών.	Κατά περίπτωση, ο σχεδιασμός και η διάταξη πρέπει να επιτρέπουν τη συμμόρφωση με τις ορθές πρακτικές υγιεινής, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας από τη διασταυρούμενη μόλυνση μεταξύ και κατά τη διάρκεια των εργασιών. Η απαίτηση αυτή περιλαμβάνει όλους τους παρακείμενους χώρους, τον εξοπλισμό, τις εγκαταστάσεις και τα συστήματα σίτισης. Πρέπει να θεσπίζεται, να εφαρμόζεται και να διατηρείται ένα πρόγραμμα αυτοαξιολογήσεων/εσωτερικών επιθεωρήσεων, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι τοποθεσίες και ο εξοπλισμός συντηρούνται τακτικά σε κατάλληλη κατάσταση για να διασφαλίζεται η ασφάλεια των τροφίμων, όπως ισχύει για τη δραστηριότητα της τοποθεσίας. Οι αυτοαξιολογήσεις/εσωτερικές επιθεωρήσεις μπορούν να πραγματοποιούνται σε διάστημα που καθορίζεται από τον παραγωγό σύμφωνα με τον εκτιμώμενο κίνδυνο.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 01.03	Νομοθετικό πλαίσιο		
AQ-Smart 01.03.01	Η διοίκηση της παραγωγικής εκμετάλλευσης είναι σε θέση να επιδείξει επίγνωση της συμμόρφωσης με τη νομοθεσία κατά τη συνέντευξη.	Κατά τη συνέντευξη, η διοίκηση της παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει πώς εκπληρώνει τις νομικές της υποχρεώσεις όσον αφορά την ασφάλεια των τροφίμων, την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, τη σύνθεση των ζωοτροφών, το περιβάλλον, τη βιοποικιλότητα και την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που ισχύουν για τις επιχειρηματικές δραστηριότητές της. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 01.03.02	Οι παραγωγικές εκμεταλλεύσεις υδατοκαλλιέργειας είναι εγγεγραμμένες ως τέτοιες στη σχετική αρμόδια αρχή, όπως απαιτείται από την εθνική νομοθεσία για τα συγκεκριμένα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη.	Η τεκμηρίωση εγγραφής και άδειας πρέπει να είναι διαθέσιμη. Παραδείγματα περιλαμβάνουν: μισθώσεις θαλάσσιου υπεδάφους και άδειες για την απόρριψη υγρών εκροής και άδειες/παραχωρήσεις από τις αρχές για την καλλιέργεια μιας συγκεκριμένης βιομάζας προϊόντων υδατοκαλλιέργειας ή την κατανομή ποσόστωσης εκτροφής. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 02	ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ		
AQ-Smart 02.01	Στην αρχική φάση [αρχική επιθεώρηση από τον φορέα πιστοποίησης(ΦΠ)] της εφαρμογής του προτύπου, τα αρχεία της τοποθεσίας αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με το πρότυπο για τους τελευταίους τρεις μήνες.	Θα πρέπει να υπάρχουν αρχεία των τελευταίων τριών μηνών που να αποδεικνύουν συμμόρφωση επαρκή για την επίτευξη της πιστοποίησης GLOBALG.A.P. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 02.02	Διατίθεται και εφαρμόζεται τεκμηριωμένο σύστημα με διαδικασίες και οδηγίες εργασίας που καλύπτουν όλες τις κατεργασίες.	Στην τοποθεσία πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες και οδηγίες εργασίας που να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με την ασφάλεια των τροφίμων, τις νομικές και τυποποιημένες απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων των διαδικασιών έγκρισης προμηθευτών. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 02.03	Η παραγωγική εκμετάλλευση υδατοκαλλιέργειας και οι μονάδες παραγωγής διαθέτουν οργανωτική δομή με καθορισμένες αρμοδιότητες.	Πρέπει να καθιερώνεται, να εφαρμόζεται και να διατηρείται μια σαφής οργανωτική δομή που να προσδιορίζει τα καθήκοντα και τις αρμοδιότητες των θέσεων εργασίας. Πρέπει να ταυτοποιούνται οι εργαζόμενοι των οποίων οι δραστηριότητες έχουν δυνητικό αντίκτυπο στην ασφάλεια των τροφίμων. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 02.04	Γεωγραφικές συντεταγμένες προσδιορίζουν όλες τις λειτουργίες της εκμετάλλευσης.	Γεωγραφικές συντεταγμένες πρέπει να προσδιορίζουν όλες τις τοποθεσίες όπου πραγματοποιείται η πραγματική εργασία σε υδάτινο περιβάλλον. Οι συντεταγμένες πρέπει να αναφέρονται στο κέντρο της τοποθεσίας παραγωγής (μικρότερες τοποθεσίες, <1 εκτάριο) ή στις γωνίες των περιγραμμάτων των τοποθεσιών παραγωγής (μεγαλύτερες περιοχές, >1 εκτάριο). Οι συντεταγμένες (μοίρες και λεπτά γεωγραφικού πλάτους και μήκους) πρέπει να αναγράφονται με ακρίβεια δύο δεκαδικών ψηφίων στα γεωγραφικά λεπτά (π.χ. 15°22,65' B, 22°43,78' A), χρησιμοποιώντας το σύστημα συντεταγμένων WGS-84. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 02.05	Τα αρχεία για σκοπούς επιθεώρησης είναι ενημερωμένα. Τα αρχεία φυλάσσονται για ελάχιστη περίοδο δύο ετών, εκτός εάν απαιτείται μεγαλύτερη περίοδος.	Ο παραγωγός πρέπει να τηρεί ενημερωμένα αρχεία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αφορούν την ασφάλεια των τροφίμων, για τουλάχιστον δύο έτη ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα ανάλογα με τις απαιτήσεις των πελατών ή τις νομικές απαιτήσεις. Εάν η διάρκεια ζωής του προϊόντος υπερβαίνει τα δύο έτη, τα αρχεία πρέπει να φυλάσσονται για χρονικό διάστημα που υπερβαίνει τη διάρκεια ζωής. Τα ηλεκτρονικά αρχεία πρέπει να είναι έγκυρα και εάν χρησιμοποιούνται, ο παραγωγός είναι υπεύθυνος για τη διατήρηση αντιγράφων ασφαλείας (back-up) των πληροφοριών.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Τα έγγραφα πρέπει να αποθηκεύονται με ασφάλεια, να ελέγχονται αποτελεσματικά και να είναι εύκολα προσβάσιμα. Για την αρχική επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ), ο παραγωγός πρέπει να τηρεί αρχεία τουλάχιστον τριών μηνών πριν από την ημερομηνία της επιθεώρησης του ΦΠ ή από την ημέρα της εγγραφής, ανάλογα με το ποια ημερομηνία είναι προγενέστερη. Οι νέοι αιτούντες πρέπει να διαθέτουν πλήρη αρχεία για κάθε περιοχή που καλύπτεται από την εγγραφή με όλες τις δραστηριότητες που σχετίζονται με την τεκμηρίωση GLOBALG.A.P. που απαιτείται για την εν λόγω περιοχή. Τα αρχεία αυτά πρέπει να είναι διαθέσιμα για τον τρέχοντα κύκλο πριν από την αρχική επιθεώρηση του ΦΠ. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 02.06	Υπάρχει διαδικασία διαχείρισης και ελέγχου εγγράφων και αρχείων.	Εφαρμόζεται και τηρείται διαδικασία που περιγράφει τη διαχείριση των τεκμηριωμένων πληροφοριών. Πρέπει να καθιερωθεί μέθοδος παρακολούθησης των αλλαγών στα έγγραφα, ώστε να διασφαλίζεται ότι οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση στην πιο πρόσφατη έκδοση.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 02.07	Ο παραγωγός ολοκληρώνει τουλάχιστον μία αυτοαξιολόγηση/εσωτερική επιθεώρηση ετησίως σύμφωνα με το πρότυπο.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη απόδειξη ότι, για μεμονωμένους παραγωγούς της Επιλογής 1, έχει ολοκληρωθεί αυτοαξιολόγηση υπό την ευθύνη του παραγωγού (αυτή μπορεί να πραγματοποιηθεί από πρόσωπο διαφορετικό από τον παραγωγό). Οι αυτοαξιολογήσεις πρέπει να περιλαμβάνουν όλες τις ισχύουσες αρχές και κριτήρια, ακόμη κι αν υπεύθυνη για την εφαρμογή είναι μια υπεργολαβική εταιρεία. Η τεκμηριωμένη αυτοαξιολόγηση για μεμονωμένους παραγωγούς πρέπει να περιέχει σχόλια σχετικά με τα	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		αποδεικτικά στοιχεία που παρατηρήθηκαν για όλες τις μη εφαρμοστές και μη συμμορφούμενες αρχές και κριτήρια που χαρακτηρίζονται ως Κύριες Απαιτήσεις και ως Δευτερεύουσες Απαιτήσεις. Για τις εσωτερικές επιθεωρήσεις των παραγωγικών εκμεταλλεύσεων και για τις επιθεωρήσεις Συστήματος Διαχείρισης Ασφάλειας (ΣΔΠ), τα σχόλια πρέπει να ακολουθούν τους «Γενικούς κανονισμούς GLOBALG.A.P. - Κανόνες για ομάδες παραγωγών και παραγωγών πολλαπλών τοποθεσιών με ΣΔΠ». Η αυτοαξιολόγηση πρέπει να ολοκληρώνεται πριν από την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) (βλ. «Γενικοί κανονισμοί GLOBALG.A.P. - Κανόνες για μεμονωμένους παραγωγούς»). Όχι «Μ/Ε», με εξαίρεση τους παραγωγούς πολλαπλών τοποθεσιών με ΣΔΠ και τις ομάδες παραγωγών, που καλύπτονται από την εσωτερική επιθεώρηση του ΣΔΠ.	
AQ-Smart 02.08	Πραγματοποιούνται αποτελεσματικές διορθωτικές ενέργειες για την αντιμετώπιση των μη συμμορφώσεων που εντοπίζονται κατά τη διάρκεια των αυτοαξιολογήσεων/εσωτερικών επιθεωρήσεων.	Οι διορθωτικές ενέργειες πρέπει να τεκμηριώνονται. Τυχόν απαραίτητες αλλαγές πρέπει να εφαρμόζονται. Απαιτείται συμμόρφωση με όλες τις εφαρμοστές Κύριες Απαιτήσεις και τουλάχιστον με το 95% των εφαρμοστέων Δευτερευουσών Απαιτήσεων. Ένδειξη «Μ/Ε» μόνο εάν δεν εντοπίζονται μη συμμορφώσεις κατά τις αυτοαξιολογήσεις/εσωτερικές επιθεωρήσεις.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 02.09	Ένα σχέδιο συνεχούς βελτίωσης τεκμηριώνεται.	Πρέπει να τεκμηριώνεται ένα σχέδιο συνεχούς βελτίωσης με βάση τις αυτοαξιολογήσεις/εσωτερικές επιθεωρήσεις και τις επιθεωρήσεις του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Οι συνεχείς βελτιώσεις μπορούν να αποδειχθούν ως μείωση των συνολικών μη συμμορφώσεων κατά τη διάρκεια	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		αυτοαξιολογήσεων/εσωτερικών επιθεωρήσεων, αξιολόγηση της ανάλυσης βασικών αιτιών, τεκμηριωμένες ενέργειες ή άλλες σχετικές δράσεις.	
AQ-Smart 02.10	Υπάρχουν αποδείξεις ότι εφαρμόζεται σχέδιο συνεχούς βελτίωσης.	Πρέπει να εφαρμόζεται ένα σχέδιο συνεχούς βελτίωσης με βάση τις αυτοαξιολογήσεις/εσωτερικές επιθεωρήσεις και τις επιθεωρήσεις του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Οι συνεχείς βελτιώσεις μπορούν να αποδειχθούν ως μείωση των συνολικών μη συμμορφώσεων κατά τη διάρκεια αυτοαξιολογήσεων/εσωτερικών επιθεωρήσεων, σχέδια διαχείρισης πόρων με τεκμηριωμένες βελτιώσεις ή άλλες σχετικές δράσεις.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 03	ΥΓΙΕΙΝΗ		
AQ-Smart 03.01	Η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας υγιεινής.	Η τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας υγιεινής πρέπει να είναι κατάλληλη για τις δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα στην παραγωγική εκμετάλλευση και πρέπει να αναθεωρείται ετησίως και να επικαιροποιείται όταν προκύπτουν αλλαγές (π.χ. άλλες δραστηριότητες). Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 03.02	Υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες υγιεινής για την ελαχιστοποίηση των κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων.	Η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει διαδικασίες υγιεινής για την αντιμετώπιση των κινδύνων που προσδιορίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας στο AQ 03.01. Οι διαδικασίες πρέπει να περιλαμβάνουν οδηγίες που πρέπει να είναι εμφανώς αναρτημένες για τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες και τους υπεργολάβους. Οι οδηγίες πρέπει, επίσης, να βασίζονται στα αποτελέσματα της αξιολόγησης επικινδυνότητας υγιεινής στο AQ 03.01 και να περιλαμβάνουν τουλάχιστον τα εξής: - Την απαίτηση πλυσίματος των χεριών	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Την απαίτηση κάλυψης των πληγών του δέρματος - Τον περιορισμό του καπνίσματος, των γευμάτων και του ποτού σε καθορισμένους χώρους - Την άμεση ενημέρωση της διοίκησης ή του υπεύθυνου για τυχόν σχετικές λοιμώξεις ή ασθένειες, συμπεριλαμβανομένων τυχόν συμπτωμάτων (πυρετός, εμετός, ίκτερος, διάρροια κ.λπ.), οπότε πρέπει να περιορίζεται για τους εν λόγω εργαζόμενους η άμεση επαφή με το προϊόν και τις επιφάνειες που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα - Διαδικασία επιστροφής στην εργασία σε περίπτωση απουσίας λόγω ασθένειας - Ειδοποίηση για μόλυνση του προϊόντος από σωματικά υγρά - Χρήση του παρεχόμενου κατάλληλου προστατευτικού ρουχισμού οπουδήποτε οι δραστηριότητες των ατόμων ενδέχεται να ενέχουν κίνδυνο μόλυνσης του προϊόντος Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 03.03	Εφαρμόζονται οι διαδικασίες υγιεινής της παραγωγικής εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένων των εμφανώς αναρτημένων οδηγιών υγιεινής για όλους τους εργαζόμενους και τους επισκέπτες.	Οι εργαζόμενοι με καθήκοντα που προσδιορίζονται στις διαδικασίες υγιεινής πρέπει να επιδεικνύουν την επάρκειά τους κατά τη διάρκεια συνέντευξης και πρέπει να υπάρχουν οπτικές αποδείξεις ότι οι διαδικασίες υγιεινής εφαρμόζονται, μέσω σαφών σημάνσεων (εικόνες) ή/και στη σχετική γλώσσα (ή στις σχετικές γλώσσες) του εργατικού δυναμικού. Η αποτελεσματικότητα των διαδικασιών υγιεινής όσον αφορά την εξάλειψη των κινδύνων για την ασφάλεια των τροφίμων μετράται με βάση την αξιολόγηση επικινδυνότητας υγιεινής στο AQ 03.01. Διασταύρωση με AQ 20.02.09. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 04	ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ: ΥΓΕΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΕΥΗΜΕΡΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ		
	<i>Η συμμόρφωση με το πρόσθετο στοιχείο GRASP είναι υποχρεωτική για το πεδίο εφαρμογής της υδατοκαλλιέργειας. Ως εκ τούτου, απαιτείται πλήρης συμμόρφωση με το παρόν τμήμα ανά πάσα στιγμή.</i>		
AQ-Smart 04.01	Υγεία και ασφάλεια εργαζομένων κατά την απασχόληση		
AQ-Smart 04.01.01	Υπάρχει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων.	Η τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να είναι κατάλληλη για τις συνθήκες της παραγωγικής εκμετάλλευσης, συμπεριλαμβανομένης ολόκληρης της παραγωγικής διαδικασίας στο πεδίο εφαρμογής της πιστοποίησης. Η αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να αναθεωρείται και να επικαιροποιείται ετησίως και όταν επέρχονται αλλαγές που επηρεάζουν την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Τα παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τα εξής: κίνδυνος ζωνοδόσων (μετάδοση ασθενειών από ζώο σε άνθρωπο), καταδυτικές εργασίες, νέα μηχανήματα, νέα κτήρια, έκθεση σε χημικές ουσίες, συμπεριλαμβανομένων φαρμάκων και εμβολίων, τροποποιημένες γεωργικές πρακτικές, κινούμενα μέρη μηχανών, κατάσταση δυναμοδότη, ηλεκτρική ενέργεια, κυκλοφορία γεωργικών μηχανημάτων και οχημάτων, πυρκαγιές σε κτήρια της παραγωγικής εκμετάλλευσης (συμπεριλαμβανομένου του προσδιορισμού τυχόν χώρων ως επικίνδυνων, μεταξύ άλλων όσον αφορά τη φωτιά, για κάθε είδους χώρο διαμονής ή ανάπαυσης των εργαζομένων), υπερβολικό θόρυβο, σκόνη, δονήσεις, ακραίες καιρικές συνθήκες, σκάλες, αποθήκευση καυσίμων, δεξαμενές λάσπης κ.λπ. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 04.01.02	Η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει διαδικασίες υγείας και ασφάλειας.	Οι διαδικασίες υγείας και ασφάλειας πρέπει να καλύπτουν τα σημεία που προσδιορίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στο AQ 04.01.01 και να είναι κατάλληλες για τις λειτουργίες της παραγωγικής εκμετάλλευσης. Περιλαμβάνουν επίσης διαδικασίες αντιμετώπισης ατυχημάτων και επειγουσών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των χώρων διαμονής ή ανάπαυσης των εργαζομένων, καθώς και σχέδια έκτακτης ανάγκης που αντιμετωπίζουν τυχόν εντοπισμένους κινδύνους στην κατάσταση εργασίας κ.λπ. Οι διαδικασίες πρέπει να αναθεωρούνται ετησίως και να επικαιροποιούνται όταν αλλάζει η αξιολόγηση επικινδυνότητας. Οι υποδομές, οι εγκαταστάσεις, και ο εξοπλισμός στην παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να κατασκευάζονται και να συντηρούνται έτσι ώστε να ελαχιστοποιούνται οι κίνδυνοι για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων. Οι διαδικασίες πρέπει να συμμορφώνονται με τους τοπικούς κανονισμούς υγείας και ασφάλειας και να διασφαλίζουν ότι μόνο εργαζόμενοι με τουλάχιστον ελάχιστη εκπαίδευση χειρίζονται τον εξοπλισμό και εισέρχονται σε περιορισμένους ή κλειστούς χώρους με περιορισμένο φυσικό αερισμό ή/και όπου τα σημεία πρόσβασης και εξόδου είναι περιορισμένα. Η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει διαδικασία που εξηγεί πώς οι εργαζόμενοι, με εύλογη αιτιολόγηση, μπορούν να απομακρυνθούν από μη ασφαλείς εργασίες χωρίς να φοβούνται ότι θα αντιμετωπίσουν αντίποινα.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Κάθε φορά που συμβαίνουν ατυχήματα, η βασική αιτία πρέπει να εντοπίζεται και να περιλαμβάνεται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας και η διοίκηση πρέπει να καθορίζει διαδικασίες για την πρόληψη της επανάληψης παρόμοιων περιστατικών.	
AQ-Smart 04.01.03	Οι καταδυτικές εργασίες διεξάγονται σύμφωνα με τη σχετική νομοθεσία και σύμφωνα με τις γενικά αποδεκτές αρχές για ασφαλείς εμπορικές καταδυτικές πρακτικές.	Ο παραγωγός πρέπει να αποδεικνύει, μέσω τεκμηριωμένης αξιολόγησης επικινδυνότητας, ότι οι καταδυτικές δραστηριότητες συμμορφώνονται με τη νομοθεσία και αντικατοπτρίζουν τις βέλτιστες ασφαλείς πρακτικές. Κατ' ελάχιστο, η επιχείρηση πρέπει να συμμορφώνεται με τις κατωτέρω απαιτήσεις: 1. Οι εμπορικές καταδυτικές εργασίες πρέπει να εγκρίνονται από την αρμόδια αρχή, π.χ. από μια κυβερνητική υπηρεσία (αρχή υγείας και ασφάλειας, ναυτιλιακή αρχή, αρχή εργασίας ή λιμενάρχη). Οι συμπιεστές για την πλήρωση των φιαλών αέρα και οι εγκαταστάσεις για τη δοκιμή των φιαλών πρέπει επίσης να έχουν εγκριθεί από την αρμόδια αρχή. 2. Οι έλεγχοι και η συντήρηση των φιαλών αέρα, των αναπνευστικών συσκευών, των συμπιεστών και των ατομικών υπολογιστών κατάδυσης (αποσυμπίεσης) καθορίζονται σύμφωνα με τεκμηριωμένα χρονοδιαγράμματα. 3. Τα αρχεία συντήρησης, επισκευής/αντικατάστασης του εξοπλισμού και τα ατομικά ημερολόγια των δυτών πρέπει να τηρούνται και να είναι διαθέσιμα κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). 4. Σχετικές ευθύνες των εργαζομένων, εκπαίδευση και απαιτήσεις καταδυτικών εργασιών:	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		4.1. Ένα άτομο προσδιορίζεται ονομαστικά ως εκπρόσωπος του εργολάβου ή του παραγωγού για τις καταδύσεις. 4.2. Σε κάθε καταδυτικό έργο ανατίθεται κατάλληλος αριθμός εποπτών καταδύσεων. 4.3. Οι ευθύνες για τη διασφάλιση της ασφαλούς κατάδυσης έχουν σαφώς καθοριστεί και συμφωνηθεί με την παραγωγική εκμετάλλευση, τον αντιπρόσωπο καταδύσεων, τον/τους επόπτη/ες καταδύσεων, τον/τους δύτε/ες και την ομάδα υποστήριξης της κατάδυσης (π.χ. πλήρωμα σκάφους). 4.4. Πριν από την έναρξη κάθε έργου κατάδυσης, ελέγχονται και καταγράφονται τα ακόλουθα: α. Η εμπειρία του δύτε, η κατάσταση της πιστοποιημένης ιατρικής του ικανότητας και τα πιστοποιημένα καταδυτικά του προσόντα β. Αξιολόγηση επικινδυνότητας του τόπου κατάδυσης και σχέδιο κατάδυσης γ. Βάθος κατάδυσης σε σχέση με τα χρησιμοποιούμενα αναπνευστικά αέρια δ. Αναμενόμενη διάρκεια κατάδυσης ε. Θερμοκρασία νερού (κίνδυνος θερμικού στρες) - στ. Συμφωνημένες μέθοδοι επικοινωνίας ζ. Διαθεσιμότητα εφεδρικού δύτε η. Είσοδος και έξοδος από το νερό, κίνδυνοι στην επιφάνεια θ. Ασφάλεια υποβρύχιων εργαλείων ι. Η τοποθεσία των πλησιέστερων εγκαταστάσεων αποσυμπίεσης/υπερβαρικής θεραπείας	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		κ. Εξοπλισμός διαδικασιών έκτακτης ανάγκης, συμπεριλαμβανομένων των προμηθειών οξυγόνου λ. Υλικά πρώτων βοηθειών 4.5. Μετά από κάθε έργο, καταγράφεται αξιολόγηση μετά την κατάδυση και σχόλια του δύτε. Η αξιολόγηση εξετάζει επίσης κατά πόσον οι αλλαγές στη μελλοντική πρακτική μπορούν να βελτιώσουν την ασφάλεια των δυτών.	
AQ-Smart 04.01.04	Οι εργαζόμενοι έχουν πρόσβαση σε καθαρές τουαλέτες, καθαρούς χώρους αποθήκευσης των τροφών, καθορισμένους χώρους γευμάτων και ανάπαυσης, εγκαταστάσεις πλυσίματος χεριών και πόσιμο νερό.	Στους εργαζομένους πρέπει να παρέχονται τουαλέτες, εγκαταστάσεις πλύσης χεριών, πόσιμο νερό κατάλληλο για κατανάλωση, χώρος αποθήκευσης τροφίμων και καθορισμένος χώρος για γεύματα και ανάπαυση. Οι εργαζόμενοι πρέπει να μπορούν να χρησιμοποιούν τους χώρους ανάπαυσης όταν χρειάζεται και δεν πρέπει να υπόκεινται σε περιορισμούς, εκτός αν προκύψει κρίση. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 04.01.05	Τα ανθρώπινα απόβλητα από τις τουαλέτες συλλέγονται.	Τα ανθρώπινα απόβλητα πρέπει να απορρίπτονται μέσω συστημάτων απόρριψης λυμάτων υγιεινής που αποτρέπουν τη μόλυνση της περιοχής λειτουργιών και την άμεση αποδέσμευση σε ανοικτά υδάτινα συστήματα ως ακατέργαστα λύματα. Η μέθοδος απόρριψης πρέπει να είναι γνωστή και να υπάρχουν αρχεία απομάκρυνσης και συλλογής αποβλήτων (βλ. AQ 06.01.01).	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 04.01.06	Όλα τα σκάφη διαθέτουν άδειες και εξοπλισμό ασφαλείας.	Πρέπει να υπάρχουν στα σκάφη οι έγκυρες άδειες και ο κατάλληλος εξοπλισμός ασφαλείας, όπως απαιτείται από τη νομοθεσία της χώρας λειτουργίας.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 04.02	Εκπαίδευση και ανάθεση αρμοδιοτήτων		
AQ-Smart 04.02.01	Οι εργαζόμενοι έχουν λάβει εκπαίδευση για την υγεία και την ασφάλεια σύμφωνα με την αξιολόγηση επικινδυνότητας.	Οι εργαζόμενοι, συμπεριλαμβανομένων των υπεργολάβων, πρέπει να αποδεικνύουν την επάρκεια στις αρμοδιότητες και τα καθήκοντα μέσω οπτικής παρατήρησης [εάν είναι δυνατόν, την ημέρα της επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ)]. Πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για την κατάρτιση στην κατάλληλη γλώσσα και αρχεία κατάρτισης. Ένα άτομο με τα κατάλληλα προσόντα μπορεί να διεξάγει την εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας, εάν υπάρχουν αρχεία εκπαίδευσης ή/και εκπαιδευτικό υλικό (δηλαδή, ο εκπαιδευτής δεν χρειάζεται να είναι εξωτερικό άτομο). Η εκπαίδευση περιλαμβάνει, κατά περίπτωση, τουλάχιστον: - Χειρισμό χημικών ουσιών - Λειτουργία μηχανημάτων και διαδικασίες έκτακτης ανάγκης για βλάβες - Χειρισμό σκαφών - Πρώτες βοήθειες, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης στην καρδιοαναπνευστική αναζωογόνηση (ΚΑΡΠΑ) - Διαδικασίες έκτακτης ανάγκης - Ατομική υγιεινή - Ασφάλεια στο νερό και καταδύσεις - Περιορισμένους χώροι (κλειστοί χώροι που απαιτούν την είσοδο εργαζομένων, όπου υπάρχει περιορισμένος φυσικός αερισμός ή/και όπου τα σημεία πρόσβασης και εξόδου είναι περιορισμένα) - Χειρισμό περιστατικών θανάτου (βλ. AQ 04.01.01) - Ενημέρωση των εργαζομένων ότι, με εύλογη αιτιολόγηση, πρέπει να απομακρύνονται από μη ασφαλείς εργασίες,	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		χωρίς να φοβούνται ότι θα αντιμετωπίσουν αντίποινα - Ενημέρωση ή εκπαίδευση σχετικά με τις διαδικασίες έκτακτης ανάγκης και εκπαίδευση στις διαδικασίες πυρασφάλειας - Οποιοδήποτε άλλο κίνδυνο που προσδιορίζεται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας Πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία ότι καλύφθηκαν όλα τα ανωτέρω σημεία. Διασταύρωση με AQ 04.01.01 και AQ 04.02.06. Η εκπαίδευση σε θέματα υγείας και ασφάλειας πρέπει να παρέχεται εγκαίρως και να επαναλαμβάνεται τακτικά. Η εκπαίδευση πρέπει, επίσης, να επαναλαμβάνεται για νέους ή μετατιθέμενους εργαζομένους και κάθε φορά που υπάρχουν αλλαγές σε μηχανήματα, προϊόντα ή διαδικασίες που ενδέχεται να παρουσιάζουν νέους κινδύνους. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 04.02.02	Όλα τα άτομα στην παραγωγική εκμετάλλευση έχουν λάβει εκπαίδευση σε θέματα υγιεινής.	Πρέπει να παρέχεται εισαγωγική εκπαίδευση για την υγιεινή τόσο σε γραπτή όσο και σε προφορική μορφή. Οι νέοι εργαζόμενοι πρέπει να λαμβάνουν την εκπαίδευση αυτή και να επιβεβαιώνουν τη συμμετοχή τους. Η εκπαίδευση αυτή πρέπει να είναι κατάλληλη για τις δραστηριότητές τους και να καλύπτει όλες τις οδηγίες που ορίζονται στο AQ 03.02. Όλα τα άτομα, συμπεριλαμβανομένων των ιδιοκτητών και των διευθυντών, πρέπει να συμμετέχουν ετησίως στην εκπαίδευση βασικής υγιεινής της παραγωγικής εκμετάλλευσης.	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 04.02.03	Η εκπαίδευση σε θέματα υγιεινής πλαισιώνει τα αποτελέσματα της αξιολόγησης επικινδυνότητας για την υγιεινή, τα οποία πρέπει να υιοθετηθούν από τους εργαζόμενους και τους επισκέπτες.	Οι εργαζόμενοι και οι επισκέπτες πρέπει να διαβάζουν, να αναθεωρούν και να υπογράφουν ετησίως τη διαδικασία υγιεινής της παραγωγικής εκμετάλλευσης (με βάση την αξιολόγηση επικινδυνότητας για την υγιεινή στο AQ 03.01), η οποία καλύπτει τις απαιτήσεις που απαριθμούνται στο πρότυπο. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη. Η εκπαίδευση πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής: την απαίτηση για πλύσιμο των χεριών, την κάλυψη των πληγών του δέρματος με αδιάβροχο αυτοκόλλητο επίδεσμο, τον περιορισμό του καπνίσματος, των γευμάτων και του ποτού στους κατάλληλους χώρους, την ειδοποίηση για τυχόν σχετικές λοιμώξεις ή ασθένειες, τη χρήση κατάλληλου προστατευτικού ρουχισμού. Διασταύρωση με AQ 03.01. Όχι «M/E».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 04.02.04	Οι εργαζόμενοι που είναι άμεσα υπεύθυνοι για το χειρισμό εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών λαμβάνουν ειδική εκπαίδευση για τα είδη σε θέματα υγείας, καλής διαβίωσης και τεχνικών χειρισμού.	Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επάρκεια κατά τη συνέντευξη. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία και πιστοποιητικά εκπαίδευσης για κάθε εργαζόμενο (συμπεριλαμβανομένων των καθηκόντων ή των θέσεων εργασίας που του έχουν ανατεθεί) και να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδεικνύουν τις κατάλληλες τεχνικές χειρισμού και να εντοπίζουν δείκτες κακής διαβίωσης, όπως ενδεικτικά: σημάδια ασθενειών, παράσιτα, σωματικές βλάβες, ανωμαλίες συμπεριφοράς, μορφολογικές ανωμαλίες, οπτικοί δείκτες κακής ποιότητας νερού, αλλοιωμένες παράμετροι παραγωγής. Η εκπαίδευση πραγματοποιείται τουλάχιστον κάθε πέντε έτη.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 04.02.05	Τηρούνται αρχεία όλων των δραστηριοτήτων εκπαίδευσης.	Τηρείται αρχείο με τις εκπαιδευτικές δραστηριότητες που περιλαμβάνει το θέμα που καλύπτει, τον εκπαιδευτή, την ημερομηνία και μία λίστα με τους συμμετέχοντες, συμπεριλαμβανομένου αποδεικτικού παρακολούθησης. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 04.02.06	Όταν προσδιορίζονται εργαζόμενοι με ειδικά καθήκοντα και αποδεικνύεται η επάρκειά τους στα καθήκοντά τους, υπάρχουν αρχεία.	Οι εργαζόμενοι που χειρίζονται ή/και διαχειρίζονται κτηνιατρικά φάρμακα, χημικά, απολυμαντικά, βιοκτόνα ή/και άλλες επικίνδυνες ουσίες και όλοι οι εργαζόμενοι που χειρίζονται επικίνδυνο ή πολύπλοκο εξοπλισμό, όπως καθορίζεται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας στο AQ 04.01.01, έχουν απόδειξη επάρκειας ή στοιχεία από άλλα τέτοια προσόντα. Αρχεία πρέπει να προσδιορίζουν τους εργαζόμενους οι οποίοι εκτελούν τέτοια καθήκοντα και μπορούν να αποδεικνύουν επάρκεια (πιστοποιητικό εκπαίδευσης ή/και αρχεία εκπαίδευσης με αποδεικτικό παρακολούθησης). Αυτό περιλαμβάνει τη συμμόρφωση με την ισχύουσα νομοθεσία. Διασταύρωση με AQ 04.02.01. Για τους εργαζόμενους που χορηγούν φάρμακα, πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία επαρκούς εμπειρίας. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 04.03	Κίνδυνοι και πρώτες βοήθειες για εργαζόμενους		
AQ-Smart 04.03.01	Οι διαδικασίες ατυχημάτων και επειγουσών καταστάσεων αναγράφονται και κοινοποιούνται.	Οι οδηγίες που βασίζονται στις διαδικασίες ατυχημάτων και επειγουσών καταστάσεων πρέπει να αναγράφονται ευκρινώς σε προσβάσιμο(α) και ορατό(ά) σημείο(α) για τους εργαζόμενους, τους επισκέπτες και τους υπεργολάβους. Ένα άτομο ορίζεται ως υπεύθυνο για τις διαδικασίες αυτές. Οι οδηγίες αυτές πρέπει να είναι διαθέσιμες στη σχετική	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		γλώσσα (ή στις σχετικές γλώσσες) του εργατικού δυναμικού ή/και σε εικονογράμματα. Οι διαδικασίες πρέπει να είναι κατάλληλες για το μέγεθος και το είδος της παραγωγής και το επίπεδο κινδύνου και να λαμβάνουν υπόψη όλες τις ισχύουσες εθνικές νομικές απαιτήσεις. Ο εξοπλισμός εκκένωσης έκτακτης ανάγκης και ο εξοπλισμός επιβίωσης (όπου απαιτείται) πρέπει να είναι προσβάσιμος και σε επαρκή ποσότητα και ποιότητα. Οι διαδικασίες θα πρέπει να προσδιορίζουν τα παρακάτω: - Τη διεύθυνση, τον χάρτη ή άλλες πληροφορίες τοποθεσίας της παραγωγικής εκμετάλλευσης (π.χ. συντεταγμένες GPS) - Το(α) πρόσωπο(α) επικοινωνίας - Μια πρόσφατα ενημερωμένη λίστα με τους σχετικούς τηλεφωνικούς αριθμούς (αστυνομίας, ασθενοφόρου, νοσοκομείου, πυροσβεστικής, πρόσβασης σε ιατρική περίθαλψη επείγοντος περιστατικού επί τόπου ή με μεταφορικά μέσα και των παρόχων ηλεκτρικού ρεύματος, νερού και φυσικού αερίου) - Διαδικασίες εκκένωσης έκτακτης ανάγκης, κατά περίπτωση Παραδείγματα άλλων διαδικασιών που μπορούν να συμπεριληφθούν: - Η θέση των πλησιέστερων μέσων επικοινωνίας (τηλέφωνο, ραδιοεπικοινωνία) - Πώς και πού να επικοινωνήσετε με τις τοπικές ιατρικές υπηρεσίες, τα νοσοκομεία και άλλες υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης (Ερωτήσεις για την επικοινωνία με τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης: ΠΟΥ συνέβη; ΤΙ συνέβη; ΠΟΣΟΙ	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		τραυματίστηκαν; Τι είδους τραυματισμοί υπάρχουν; ΠΟΙΟΣ τηλεφωνεί;) - Η θέση των πυροσβεστήρων στις δομές και σε όλα τα κτήρια (συμπεριλαμβανομένων των καταλυμάτων των εργαζομένων) που θεωρούνται δυνητικός κίνδυνος πυρκαγιάς - Οι θέσεις των εξόδων κινδύνου - Επείγουσες διακοπές παροχής στις γραμμές ηλεκτρισμού, αερίου, καυσίμων και νερού - Πώς να καταγράφονται τα ατυχήματα και τα παρ' ολίγον ατυχήματα και να θεσπίζονται προληπτικά μέτρα - Πώς να αντιμετωπίζονται τα ατυχήματα που αφορούν χημικές ουσίες σύμφωνα με τα δελτία δεδομένων ασφαλείας (ΔΔΑ)	
AQ-Smart 04.03.02	Οι προειδοποιητικές πινακίδες προσδιορίζουν όλους τους πιθανούς κινδύνους, τις εξόδους κινδύνου και τις οδούς διαφυγής.	Μόνιμες και αναγνώσιμες προειδοποιητικές πινακίδες πρέπει να προσδιορίζουν όλους τους πιθανούς κινδύνους, τις εξόδους κινδύνου και τις οδούς διαφυγής. Σε αυτές περιλαμβάνονται ενδείξεις για τα παρακάτω, κατά περίπτωση: επεξεργασίες σε εξέλιξη, λάκκους αποβλήτων, δεξαμενές καυσίμων, εργαστήρια, προειδοποιητικές πινακίδες σε όλα τα κτήρια ή τις μόνιμες δομές που δείχνουν τις εξόδους κινδύνου, τις οδούς διαφυγής, τον εξοπλισμό ασφαλείας (πυροσβεστήρας, εγκαταστάσεις πλύσης κ.λπ.) και τους συναγερμούς ασφαλείας (πυρκαγιάς, CO ₂ , εκκένωσης, ανεμοστρόβιλου κ.λπ.) και τις πόρτες πρόσβασης των εγκαταστάσεων αποθήκευσης χημικών ουσιών. Οι έξοδοι κινδύνου και οι οδοί διαφυγής πρέπει να διατηρούνται ανοικτές, προσβάσιμες και απαλλαγμένες από εμπόδια, ώστε να είναι δυνατή η ασφαλής εκκένωση σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.	Δευτερεύουσα Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Πρέπει να υπάρχουν προειδοποιητικά σήματα στην επικρατούσα γλώσσα (ή στις επικρατούσες γλώσσες) του εργατικού δυναμικού ή/και σε εικονογράμματα. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 04.03.03	Οδηγίες ασφαλείας σχετικά με επικίνδυνες για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων ουσίες είναι άμεσα διαθέσιμες και προσβάσιμες.	Οι πληροφορίες έκτακτης ανάγκης (δικτυακός τόπος, αριθμός τηλεφώνου, δελτίο δεδομένων ασφαλείας κ.λπ.) για κάθε επικίνδυνη ουσία πρέπει να είναι διαθέσιμες και προσβάσιμες στις κατάλληλες θέσεις. Διασταύρωση με AQ 19.01.02.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 04.03.04	Κουτιά πρώτων βοηθειών είναι προσβάσιμα σε όλες τις μόνιμες εγκαταστάσεις και τους αγρούς που βρίσκονται κοντά στον χώρο εργασίας.	Πλήρη και καλά διατηρημένα κουτιά πρώτων βοηθειών (πχ. πλήρη και καλά διατηρημένα σύμφωνα με τις τοπικές συστάσεις και κατάλληλα για τις δραστηριότητες που εκτελούνται στην παραγωγική εκμετάλλευση) πρέπει να είναι διαθέσιμα και προσβάσιμα σε όλες τις μόνιμες εγκαταστάσεις και σε επιλεγμένα μέσα μεταφοράς (σκάφος, όχημα, κ.λπ.), όπου απαιτείται από την αξιολόγηση επικινδυνότητας στο AQ 04.01.01.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 04.03.05	Υπάρχει πάντοτε τουλάχιστον ένα άτομο εκπαιδευμένο στις πρώτες βοήθειες στην παραγωγική εκμετάλλευση, όποτε πραγματοποιούνται δραστηριότητες στην παραγωγική εκμετάλλευση.	Πρέπει να υπάρχει πάντα τουλάχιστον ένα άτομο εκπαιδευμένο στις πρώτες βοήθειες (με έγκυρο πιστοποιητικό εκπαίδευσης), όποτε πραγματοποιούνται δραστηριότητες στην παραγωγική εκμετάλλευση.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 04.04	Εξοπλισμός ατομικής προστασίας		
AQ-Smart 04.04.01	Οι εργαζόμενοι, οι επισκέπτες και οι υπεργολάβοι είναι εφοδιασμένοι με κατάλληλο εξοπλισμό ατομικής προστασίας (ΕΑΠ).	Πλήρη σελτ κατάλληλου ΕΑΠ, που επιτρέπουν τη συμμόρφωση με τις οδηγίες της ετικέτας ή/και τις νομικές απαιτήσεις ή/και τις απαιτήσεις που έχουν εγκριθεί από αρμόδια αρχή, πρέπει να είναι διαθέσιμα στην παραγωγική	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		εκμετάλλευση, να χρησιμοποιούνται και να βρίσκονται σε καλή κατάσταση. Η συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της ετικέτας και τις απαιτήσεις της αξιολόγησης επικινδυνότητας για τις εργασίες εντός της παραγωγικής εκμετάλλευσης μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση ορισμένων από τα παρακάτω: γαλότσες ή άλλα κατάλληλα υποδήματα, αδιάβροχα ρούχα, προστατευτικές φόρμες, λαστιχένια γάντια, μάσκες προσώπου, κατάλληλες αναπνευστικές συσκευές (συμπεριλαμβανομένων ανταλλακτικών φίλτρων), προστασία των αυτιών και των ματιών, σωσίβια κ.λπ. Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι χρησιμοποιείται ο παρεχόμενος ΕΑΠ από τους εργαζόμενους. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 04.04.02	Ο εξοπλισμός ατομικής προστασίας (ΕΑΠ) διατηρείται σε καθαρές συνθήκες και αποθηκεύεται κατάλληλα, ώστε να μην υπάρχει κίνδυνος μόλυνσης των προσωπικών αντικειμένων.	Ο ΕΑΠ πρέπει να διατηρείται καθαρός σύμφωνα με τον τύπο χρήσης και τον βαθμό πιθανής μόλυνσης και να φυλάσσεται σε αεριζόμενο χώρο. Ο προστατευτικός ρουχισμός πρέπει να πλένεται χωριστά από τον προσωπικό ρουχισμό. Τα επαναχρησιμοποιούμενα γάντια πρέπει να πλένονται πριν από την αφαίρεση. Ο βρώμικος και κατεστραμμένος ΕΑΠ και τα ληγμένα φίλτρα πρέπει να απορρίπτονται κατάλληλα. Τα είδη μιας χρήσης (γάντια, φόρμες κ.λπ.) πρέπει να απορρίπτονται μετά από μία χρήση. Ο ΕΑΠ πρέπει να αποθηκεύεται με τρόπο που να αποτρέπει τη διασταυρούμενη μόλυνση με χημικές ουσίες. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 04.05	Ευημερία Εργαζομένων		
AQ-Smart 04.05.01	Υπάρχει μέλος της διοίκησης καθορισμένο με σαφήνεια ως υπεύθυνο για την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία των εργαζομένων.	Υπάρχει τεκμηρίωση που αναγνωρίζει και κατονομάζει με σαφήνεια το μέλος της διοίκησης το οποίο είναι υπεύθυνο για την τήρηση και την εφαρμογή των υφιστάμενων, ισχύοντων και σχετικών με την υγεία, ασφάλεια και ευημερία των εργαζομένων εθνικών και τοπικών κανονισμών.	Κύρια Απαιτήση
AQ-Smart 04.05.02	Υπάρχει επικοινωνία μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων για θέματα που αφορούν την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία τους.	Τα αρχεία πρέπει να αποδεικνύουν ότι η επικοινωνία μεταξύ της διοίκησης και των εργαζομένων σχετικά με θέματα υγείας, ασφάλειας και ευημερίας μπορεί να λαμβάνει χώρα ανοιχτά (δηλαδή χωρίς το φόβο εκφοβισμού ή αντιποίνων) και τουλάχιστον μία φορά ετησίως. - Πρέπει να επισημαίνεται στους εργαζομένους ότι, με εύλογη αιτιολόγηση, πρέπει να απομακρύνονται από μη ασφαλείς εργασίες. Η καλόπιστη χρήση αυτού του δικαιώματος θα εξαλείψει όλα τα αντίποινα ή τις συνέπειες για τους εργαζομένους. - Εάν συμβούν ατυχήματα, παρ' ολίγον ατυχήματα ή άλλα επικίνδυνα περιστατικά, πρέπει να αναφέρονται και η αιτία τους να προσδιορίζεται και να συζητείται με τους εργαζόμενους. - Η διοίκηση πρέπει να καθορίζει διορθωτικές ενέργειες για την αποφυγή επανάληψης παρόμοιων περιστατικών και να εξηγεί με σαφήνεια τις διορθωτικές ενέργειες στους εργαζομένους. - Οι εργαζόμενοι πρέπει να εξηγούν στη διοίκηση τις καταστάσεις στις οποίες αισθάνονται εκτεθειμένοι σε κίνδυνο. - Η διοίκηση πρέπει να εξηγεί τις διαδικασίες για την εξάλειψη ή τη μείωση των κινδύνων που εντοπίζουν οι εργαζόμενοι.	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Ο επιθεωρητής του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) δεν υποχρεούται να κρίνει το περιεχόμενο, την ακρίβεια ή το αποτέλεσμα αυτής της επικοινωνίας. Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι αντιμετωπίζονται οι ανησυχίες των εργαζομένων σχετικά με την υγεία, την ασφάλεια και την ευημερία.	
AQ-Smart 04.05.03	Τα καταλύματα που βρίσκονται στην τοποθεσία συμμορφώνονται με τους ισχύοντες τοπικούς κανονισμούς, είναι κατοικήσιμα και εξοπλισμένα με βασικές υπηρεσίες και εγκαταστάσεις.	Τα καταλύματα εργαζομένων που βρίσκονται στην τοποθεσία πρέπει να είναι κατοικήσιμα και να διαθέτουν γερή οροφή, παράθυρα και πόρτες, καθώς και τις βασικές υπηρεσίες πόσιμου νερού, τουαλέτες που να σέβονται τους κανόνες υγιεινής, χώρους παρασκευής τροφίμων και αποχετεύσεις. Κατ' ελάχιστο, τα καταλύματα πρέπει να συμμορφώνονται με τους τοπικούς κανονισμούς υγείας και ασφάλειας. Οι χώροι διαβίωσης πρέπει να βρίσκονται μακριά από τυχόν χημικούς κινδύνους (συμπεριλαμβανομένων των κινδύνων πυρκαγιάς, εύφλεκτων ουσιών ή κινδύνων κ.λπ.), βιολογικούς κινδύνους (μούχλα, λύματα κ.λπ.) και φυσικούς κινδύνους (θόρυβος, ακτινοβολία, κακός εξαερισμός, ακραίες θερμοκρασίες κ.λπ.) που εντοπίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας. Εάν δεν υπάρχουν αποχετεύσεις, βόθροι βιολογικού καθαρισμού μπορεί να είναι αποδεκτοί εάν συμμορφώνονται με τους τοπικούς κανονισμούς.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 04.05.04	Η μεταφορά που παρέχεται στους εργαζομένους είναι ασφαλής.	Η μεταφορά πρέπει να είναι ασφαλής για τους εργαζόμενους και να λαμβάνει υπόψη τις ισχύουσες απαιτήσεις και κανονισμούς ασφαλείας.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 04.05.05	Ο παραγωγός συμμορφώνεται με το πρόσθετο στοιχείο GRASP v2 [αξιολογείται από τον ίδιο φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) που διενεργεί την επιθεώρηση για το πρότυπο Ολοκληρωμένης Διασφάλισης Παραγωγικής Εκμετάλλευσης (IFA) για την υδατοκαλλιέργεια].	Ο παραγωγός πρέπει να συμμορφώνεται με το πρόσθετο στοιχείο GRASP v2, το οποίο καλύπτει όλα τα στάδια παραγωγής που περιλαμβάνονται στην πιστοποίηση: εκκολαπτήριο, εκτροφή και κάθε μετασυλλεκτικό χειρισμό που πραγματοποιείται από την ίδια νομική οντότητα με την παραγωγική εκμετάλλευση. Όσον αφορά τους υπεργολάβους, ανατρέξτε στους γενικούς κανόνες του πρόσθετου στοιχείου GRASP v2. Απαιτείται συμμορφούμενο με το πρόσθετο στοιχείο GRASP v2 αποτέλεσμα, προκειμένου να υπάρχει συμμόρφωση με το AQ 04.05.05 και να ληφθεί πιστοποίηση GLOBALG.A.P. για το πρότυπο IFA για την υδατοκαλλιέργεια. Αυτό ισχύει για όλα τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη, ανεξάρτητα από το αν προορίζονται να επισημανθούν ή να έχουν μόνο έγκυρη πιστοποίηση GLOBALG.A.P. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 05	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΞΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΑΘΕΣΗΣ (ΥΠΕΡΓΟΛΑΒΟΙ)		
	<i>Η υπεργολαβία είναι η πρακτική της ανάθεσης, ή της εξωτερικής ανάθεσης, μέρους των υποχρεώσεων και των καθηκόντων που απορρέουν από μια σύμβαση σε ένα άλλο μέρος, γνωστό ως υπεργολάβο.</i>		
AQ-Smart 05.01	Ο παραγωγός διασφαλίζει ότι οι δραστηριότητες εξωτερικής ανάθεσης συμμορφώνονται με τις αρχές και τα κριτήρια του προτύπου που αφορούν τις παρεχόμενες υπηρεσίες.	Ο παραγωγός πρέπει να επιβεβαιώνει ότι οι δραστηριότητες που εκτελούνται από τους υπεργολάβους συμμορφώνονται με τις σχετικές αρχές και τα κριτήρια αυτού του προτύπου. Η επαλήθευση αυτή πρέπει να καταγράφεται και να είναι διαθέσιμη κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ).	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Με βάση τις υπηρεσίες του υπερβολάβου: i) ο εγκεκριμένος από το GLOBALG.A.P. ΦΠ μπορεί να επαληθεύσει τη συμμόρφωση μέσω φυσικής αξιολόγησης ή ii) ο εγκεκριμένος από το GLOBALG.A.P. ΦΠ μπορεί να αξιολογήσει απευθείας τον υπερβολάβο. Ο υπερβολάβος λαμβάνει επιστολή συμμόρφωσης από τον ΦΠ με τις ακόλουθες πληροφορίες: 1) Ημερομηνία αξιολόγησης από τον ΦΠ 2) Όνομα του ΦΠ 3) Όνομα επιθεωρητή 4) Στοιχεία του υπερβολάβου 5) Κατάλογος των αρχών και κριτηρίων που αξιολογήθηκαν Άλλα πιστοποιητικά που εκδίδονται σε υπερβολάβους βάσει προτύπων που δεν αναγνωρίζονται επίσημα από το GLOBALG.A.P. δεν αποτελούν έγκυρη απόδειξη συμμόρφωσης με το GLOBALG.A.P. Όλοι οι υπερβολάβοι που χειρίζονται σωματικά ζωντανά εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να διαθέτουν αποδεικτικά στοιχεία εκπαίδευσης σε θέματα καλής διαβίωσης των ζώων. Κάθε δραστηριότητα που εκτελείται από υπερβολάβους πρέπει να ακολουθεί τη νομοθεσία, ακόμη και όταν βρίσκεται εκτός της παραγωγικής εκμετάλλευσης (υπερβολάβοι που απομακρύνουν απόβλητα, λάσπη, παλιό εξοπλισμό κ.λπ.).	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 06	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑΣ		
AQ-Smart 06.01	Προσδιορισμός αποβλήτων και ρυπαντών		
AQ-Smart 06.01.01	Τα προϊόντα αποβλήτων και οι πηγές ρύπανσης σε όλες τις περιοχές της παραγωγικής εκμετάλλευσης προσδιορίζονται και ταξινομούνται.	Τα πιθανά προϊόντα αποβλήτων (χαρτί, χαρτόνι, πλαστικό, λάδι, κλπ.) και οι πηγές ρύπανσης (καυσαέριο, λάδι, καύσιμο, θόρυβος, υγρό, χημικά, απόβλητα ζωοτροφών, άλγη από τον καθαρισμό των δικτύων, κτλ.) που παράγονται από τις διεργασίες στην παραγωγική εκμετάλλευση απαριθμούνται. Τα προϊόντα αποβλήτων προσδιορίζονται και ταξινομούνται με βάση τα εξής: - τύπο - μεθόδους αποθήκευσης - απόρριψη - ανακύκλωση - επαναχρησιμοποίηση Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 06.02	Σχέδιο δράσης για απόβλητα και ρύπανση		
AQ-Smart 06.02.01	Εφαρμόζεται ένα ολοκληρωμένο, ενημερωμένο και τεκμηριωμένο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων.	Πρέπει να υπάρχει ένα ολοκληρωμένο, ενημερωμένο και τεκμηριωμένο σύστημα διαχείρισης αποβλήτων που να καλύπτει τη μείωση των αποβλήτων, τη ρύπανση και την ανακύκλωση των αποβλήτων. Η μόλυνση του αέρα, του εδάφους και του νερού πρέπει να εξετάζεται, όπου αυτό είναι απαραίτητο, μαζί με όλα τα προϊόντα και τις πηγές που έχουν εντοπιστεί (οργανικής και ανόργανης φύσης). Το σύστημα διαχείρισης αποβλήτων πρέπει να περιλαμβάνει τον κατάλογο των προϊόντων και, για καθένα από αυτά, τις	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		προβλεπόμενες μεθόδους επαναχρησιμοποίησης/ανακύκλωσης/απόρριψης και, κατά περίπτωση, τη συχνότητα συλλογής και απομάκρυνσης. Το σύστημα διαχείρισης αποβλήτων πρέπει να αποτελεί μέρος του σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ).	
AQ-Smart 06.02.02	Η τοποθεσία διατηρείται καθαρή και σε τάξη.	Η οπτική αξιολόγηση πρέπει να δείχνει ότι τα απόβλητα και τα απορρίμματα αποθηκεύονται στις προβλεπόμενες θέσεις (δεξαμενές, κάδους, άλλο). Τα τυχαία απόβλητα είναι αποδεκτά, καθώς και τα απόβλητα από την τρέχουσα ημέρα εργασίας.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 06.02.03	Οι περιοχές φύλαξης δεξαμενών βενζίνης και άλλων υγρών καυσίμων είναι περιβαλλοντικά ασφαλείς.	Οι περιοχές φύλαξης πρέπει να συντηρούνται κατά τρόπο που μειώνει τους κινδύνους για το περιβάλλον. Η ελάχιστη απαίτηση είναι ένας περιφραγμένος χώρος, ο οποίος πρέπει να είναι αδιαπέραστος και να μπορεί να χωρά τουλάχιστον το 150% του περιεχομένου της μεγαλύτερης δεξαμενής που αποθηκεύεται σε αυτόν. Πρέπει να υπάρχουν πινακίδες απαγόρευσης του καπνίσματος και κατάλληλος εξοπλισμός έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση πυρκαγιάς σε κοντινή απόσταση.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 06.03	Περιβαλλοντικές επιπτώσεις και διαχείριση		
AQ-Smart 06.03.01	Υπάρχει εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) και περιβαλλοντική αξιολόγηση επικινδυνότητας (ΠΑΕ), οι οποίες περιλαμβάνουν τη βιοποικιλότητα.	Η ΕΠΕ και η ΠΑΕ, που περιλαμβάνουν και οι δύο τη βιοποικιλότητα, πρέπει να αναθεωρούνται και να επικαιροποιούνται μετά τις σχετικές αλλαγές στις εργασίες της παραγωγικής εκμετάλλευσης όσον αφορά τις περιβαλλοντικές απειλές. Πρέπει να αποδεικνύεται η νομική συμμόρφωση σε όλα τα θέματα. Ανατρέξτε στην κατευθυντήρια οδηγία AQ I, Παραδείγματα Εκτίμησης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΕΠΕ), Περιβαλλοντικής	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Αξιολόγησης Επικινδυνότητας (ΠΑΕ) και αντίστοιχων Σχεδίων Περιβαλλοντικής Διαχείρισης (ΣΠΔ), στην κατευθυντήρια οδηγία AQ II, Η βιοποικιλότητα στην εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων, και στην κατευθυντήρια οδηγία AQ III, Περιβαλλοντικές παράμετροι που έχουν σημασία με βάση το χρησιμοποιούμενο σύστημα υδατοκαλλιέργειας. Ειδικευμένα πρόσωπα που μπορούν να αποδείξουν τεκμηριωμένα την ικανότητά τους πρέπει να καταρτίζουν την ΠΑΕ. Οι ελάχιστες απαιτήσεις για μια ΕΠΕ περιλαμβάνουν την αξιολόγηση των εξής. Εάν δεν υπάρχει παρακολούθηση ορισμένων από αυτές τις παραμέτρους, η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να αιτιολογήσει δεόντως γιατί δεν εφαρμόζεται. Υγρά εκροής - Διαλυμένο οξυγόνο εκροής (DO) - Λόγος υγρών εκροής BOD₅/COD (βιοχημική απαίτηση σε οξυγόνο/χημική απαίτηση σε οξυγόνο) - Φορτίο αζώτου Kjeldahl, νιτρικών και νιτρωδών στην εκροή - Φορτίο φωσφόρου στην εκροή: τροφή και λιπάσματα - Φορτίο αιωρούμενων στερεών στην εκροή - Αλατότητα - pH Άλλα απόβλητα - Απόρριψη στερεών αποβλήτων και απορριμμάτων - Χρήση και νόμιμη απόρριψη όλων των χημικών ενώσεων (βλ. AQ 19.02), συμπεριλαμβανομένων των φαρμακευτικών προϊόντων	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Εκπομπή φωτός, ήχου και δονήσεων - Εκπομπή καυσαερίων Απαιτήσεις για μια ΠΑΕ μπορεί να είναι, ενδεικτικά, οι ακόλουθες διεργασίες που δεν συμβαίνουν κανονικά, αλλά μπορεί να συμβούν τυχαία κατά τη διάρκεια των εργασιών: - Τυχαία διαρροή κατά την αποθήκευση και το χειρισμό χημικών ενώσεων και καυσίμων - Εκπομπές που προκύπτουν από πυρκαγιά και πυρόσβεση - Διαφυγές εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, συμπεριλαμβανομένων των γόνων (αβγά, προνύμφες, άλλα) και των παρασίτων τους - Απελευθέρωση παθογόνων μικροοργανισμών ή/και απολυμαντικών - Αλάτωση των υπόγειων υδάτων και των γλυκών υδάτων - Προσωρινή υπέρβαση των ορίων απόρριψης νερού - Απόρριψη νερού που χρησιμοποιείται για σκοπούς πλύσης και καθαρισμού Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 06.03.02	Έχει αναπτυχθεί ένα σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) που περιλαμβάνει τη βιοποικιλότητα και καθορίζει στρατηγικές για την ελαχιστοποίηση όλων των επιπτώσεων στο περιβάλλον.	Πρέπει να έχει αναπτυχθεί ΣΠΔ, το οποίο περιλαμβάνει τη βιοποικιλότητα και βασίζεται στην εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) του AQ 06.03.01 και στην αξιολόγηση επικινδυνότητας του AQ 01.02.01 και το οποίο πρέπει να καθορίζει στρατηγικές για την ελαχιστοποίηση όλων των επιπτώσεων στο περιβάλλον. Πρέπει να περιλαμβάνει ένα τακτικό πρόγραμμα περιβαλλοντικής παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας των παραμέτρων που έχουν καθοριστεί για μέτρηση.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Τα αρχεία απόρριψης και εκπομπών πρέπει να αποδεικνύουν τόσο τη νομική συμμόρφωση όσο και τη συμμόρφωση με το σχέδιο βιοασφάλειας (βλ. AQ 20.08.01). Ανατρέξτε στην κατευθυντήρια οδηγία AQ III, Περιβαλλοντικές παράμετροι που έχουν σημασία με βάση το χρησιμοποιούμενο σύστημα υδατοκαλλιέργειας, όπου παρέχονται λεπτομερείς οδηγίες με βάση τα συστήματα εκτροφής. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 06.03.03	Δεν υπάρχει σημαντική αρνητική επίπτωση στη βιοποικιλότητα της βενθικής πανίδας ή/και στο ίζημα/στη στήλη ύδατος του υδάτινου σώματος υποδοχής.	Για όλα τα συστήματα καλλιέργειας, πρέπει να πραγματοποιείται παρακολούθηση της βενθικής βιοποικιλότητας, των χημικών δεικτών και της πιθανής συσσώρευσης χημικών υπολειμμάτων ή οργανικών αποβλήτων στο ίζημα του υδάτινου σώματος υποδοχής. Ο τύπος της ανάλυσης και η συχνότητα παρακολούθησης καθορίζονται με βάση τους κινδύνους που προσδιορίζονται στην εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) (βλ. AQ 06.03.01) και στην ισχύουσα νομοθεσία. Τα αποτελέσματα της ανάλυσης πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) και τα αποδεικτικά στοιχεία που παρέχονται πρέπει να αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχει σημαντική αρνητική επίπτωση στη βιοποικιλότητα της βενθικής πανίδας ή/και στο ίζημα/στη στήλη ύδατος του υδάτινου σώματος υποδοχής. Εάν ένας υπεύθυνος παραγωγικής εκμετάλλευσης θεωρεί ότι μπορεί να εξαιρεθεί από τη βενθική παρακολούθηση (π.χ. λόγω του τύπου του υποστρώματος του βυθού ή του βάθους του νερού), πρέπει να προσκομίσει στοιχεία που να υποστηρίζουν τη θέση αυτή.	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 06.03.04	Υπάρχουν περαιτέρω στοιχεία που αποδεικνύουν ότι δεν υπάρχει σημαντική αρνητική επίπτωση στη βιοποικιλότητα της βενθικής πανίδας ή/και στο ίζημα/στη στήλη ύδατος του υδάτινου σώματος υποδοχής.	Η αξιολόγηση της βιολογικής ποιότητας με βάση τη μακροπανίδα θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες σχετικά με τις πιθανές επιπτώσεις. Ως κανόνας πρόληψης, τα λύματα πρέπει να υποβάλλονται σε επεξεργασία πριν από την απόρριψη.	Συνιστάται
AQ-Smart 06.04	Χρήση και απόρριψη νερού		
	<i>Διασταύρωση με AQ 06.03.02.</i>		
AQ-Smart 06.04.01	Η άντληση και η απόρριψη νερού πληρούν τις απαιτήσεις που έχει θέσει η αρμόδια αρχή και δεν θέτουν σε κίνδυνο τις τοπικές κοινότητες και τη φυσική βιοποικιλότητα.	Τα αρχεία των αδειών απόρριψης και των δικαιωμάτων άντλησης για κάθε τοποθεσία, καθώς και τα αρχεία των ποσοτήτων άντλησης των τελευταίων 12 μηνών, πρέπει να είναι διαθέσιμα. Ο παραγωγός πρέπει να αποδείξει ότι οι δραστηριότητες της παραγωγικής εκμετάλλευσης δεν θέτουν σε κίνδυνο τη βιοποικιλότητα που είναι ευαίσθητη στην ξηρασία και δεν περιορίζουν την πρόσβαση της τοπικής κοινότητας σε οικιακό νερό.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 06.04.02	Οι κοινότητες που περιβάλλουν την παραγωγική εκμετάλλευση έχουν πρόσβαση σε αλιευτικές περιοχές, κατά περίπτωση.	Ο παραγωγός πρέπει να αποδεικνύει με έγγραφα (χάρτες, επίσημες εξουσιοδοτήσεις, άδειες, κανονισμούς, διαβουλεύσεις με τους ενδιαφερόμενους φορείς κ.λπ.) ότι οι κοινότητες επιτρέπεται να αλιεύουν σε μια σαφώς καθορισμένη περιοχή γύρω από τις υποδομές υδατοκαλλιέργειας (κλωβοί με δίχτυα, καλλιέργειες με σχοινιά, αντλιοστάσια εισόδου κ.λπ.).	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 06.04.03	Η ποιότητα του νερού εισόδου/εξόδου είναι σύμφωνη με τους ισχύοντες τοπικούς κανονισμούς και τις απαιτήσεις της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ)/του σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ).	Τα αποτελέσματα της δειγματοληψίας, το σχέδιο δειγματοληψίας (συχνότητα και θέση λήψης δειγμάτων) και τα αρχεία των ανάλογων διορθωτικών ενεργειών μετά την αξιολόγηση της ποιότητας του νερού εισόδου/εξόδου πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		πιστοποίησης (ΦΠ). Ανατρέξτε στην κατευθυντήρια οδηγία AQ III, Περιβαλλοντικές παράμετροι που έχουν σημασία με βάση το χρησιμοποιούμενο σύστημα υδατοκαλλιέργειας.	
AQ-Smart 06.04.04	Δεν χρησιμοποιούνται γλυκά υπόγεια ύδατα ή/και πόσιμο νερό για τη μείωση της συγκέντρωσης αλάτων στο νερό της παραγωγικής εκμετάλλευσης.	Δεν πρέπει να χρησιμοποιείται νερό πηγής ή πόσιμο νερό για τη μείωση της συγκέντρωσης αλάτων στο νερό της παραγωγικής εκμετάλλευσης.	Συνιστάται
AQ-Smart 06.04.05	Η ποιότητα του νερού –σε όλα τα συστήματα αποθήκευσης– ελέγχεται ως επαρκής για τις χρήσεις του.	Οι εσωτερικές εγκαταστάσεις πρωτογενούς παραγωγής και όλα τα άλλα συστήματα αποθήκευσης νερού πρέπει να διατηρούν παροχή νερού κατάλληλη για τους σκοπούς για τους οποίους προορίζεται. Το νερό σε όλα τα συστήματα αποθήκευσης δεν πρέπει να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων, το πλύσιμο των χεριών, τον εξοπλισμό και το πλύσιμο μετά τη συγκομιδή.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 06.04.06	Οι μετρούμενες επιπτώσεις των υγρών εκροής είναι σύμφωνες με τη νομοθεσία και τις προδιαγραφές της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ)/του σχεδίου περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ).	Ο παραγωγός φέρει την ευθύνη να διασφαλίζει ότι καμία διεργασία που επηρεάζει το υδάτινο σώμα υποδοχής δεν υπερβαίνει τους στόχους του ΣΠΔ. Η διοίκηση της παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση με και τη γνώση της νομοθεσίας κατά τη συνέντευξη. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία και άδειες απόρριψης, οι οποίες πρέπει να είναι έγκυρες και να εφαρμόζονται εντός των ορίων σε κάθε τοποθεσία. Πρέπει να είναι δυνατή η παρακολούθηση της προόδου.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 07	ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ		
AQ-Smart 07.01	Επιπτώσεις της εκτροφής στο περιβάλλον και στη βιοποικιλότητα		
AQ-Smart 07.01.01	Ο παραγωγός διαθέτει σχέδιο διαχείρισης και διατήρησης της άγριας πανίδας που αναγνωρίζει τις επιπτώσεις των δραστηριοτήτων της παραγωγικής εκμετάλλευσης (συμπεριλαμβανομένων των πιθανών διαφυγών) στο περιβάλλον.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο δράσης που αποσκοπεί στην ενίσχυση των οικοτόπων και στη διατήρηση της βιοποικιλότητας, με στόχο μηδενικές διαφυγές. Αυτό μπορεί να είναι είτε ένα ατομικό σχέδιο είτε μια περιφερειακή δραστηριότητα στην οποία συμμετέχει η παραγωγική εκμετάλλευση ή καλύπτεται από αυτήν. Το σχέδιο δράσης πρέπει να δίνει ιδιαίτερη προσοχή στις περιοχές περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος που προστατεύονται και να παραπέμπει στις νομικές απαιτήσεις, κατά περίπτωση.	Κύρια Απαιτήση
AQ-Smart 07.01.02	Ο παραγωγός εξετάζει πώς να ενισχύσει το περιβάλλον προς όφελος της τοπικής κοινότητας και της χλωρίδας και πανίδας, με πολιτική συμβατή με την αειφόρο εμπορική παραγωγή υδατοκαλλιέργειας, η οποία επιδιώκει να ελαχιστοποιήσει τις επιπτώσεις στο περιβάλλον.	Θα πρέπει να υπάρχουν απτές δράσεις και πρωτοβουλίες που μπορούν να αποδειχθούν: 1) Από τον παραγωγό στην τοποθεσία παραγωγής, σε τοπική κλίμακα ή σε περιφερειακή κλίμακα 2) Με τη συμμετοχή σε ομάδα που δραστηριοποιείται σε συστήματα περιβαλλοντικής στήριξης που αφορούν την ποιότητα των οικοτόπων και τα στοιχεία των οικοτόπων. Στο πλαίσιο του σχεδίου διατήρησης, θα πρέπει να υπάρχει δέσμευση για τη διενέργεια βασικής αξιολόγησης των υφιστάμενων επιπέδων, της θέσης, της κατάστασης κ.λπ. της πανίδας και της χλωρίδας στην παραγωγική εκμετάλλευση, ώστε να είναι δυνατός ο σχεδιασμός των δράσεων. Στο πλαίσιο του σχεδίου διατήρησης, θα πρέπει επίσης να υπάρχει σαφής κατάλογος προτεραιοτήτων και δράσεων για τη βελτίωση των οικοτόπων για την πανίδα και τη χλωρίδα, όπου είναι εφικτό, και για την αύξηση της βιοποικιλότητας στην παραγωγική εκμετάλλευση.	Συνιστάται

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 07.02	Σχέδιο αποκλεισμού αρπακτικών		
AQ-Smart 07.02.01	Ο παραγωγός διενεργεί αξιολόγηση επικινδυνότητας για να εκτιμήσει εάν απαιτούνται προληπτικά δίχτυα για τα αρπακτικά.	Πρέπει να διενεργείται αξιολόγηση επικινδυνότητας, με τα αποτελέσματα της οποίας να προσδιορίζεται αν απαιτούνται δίχτυα για τα αρπακτικά, ποιο μέγεθος θα περιορίσει την πρόσβαση στα εκτρεφόμενα είδη και πώς θα αποφευχθεί η παγίδευση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών στα δίχτυα. Ανατρέξτε στο AQ 20.02.14 σχετικά με την αξιολόγηση επικινδυνότητας για την καλή διαβίωση των ζώων.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 07.02.02	Εάν απαιτούνται δίχτυα, υπάρχει σύστημα τακτικού ελέγχου των διχτυών και των διχτυών για αρπακτικά που χρησιμοποιείται για τη μείωση των αρνητικών αλληλεπιδράσεων με την άγρια πανίδα.	Το σύστημα καταγραφής και διαχείρισης των διχτυών πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι υπάρχουν και λειτουργούν για τη μείωση των αρνητικών αλληλεπιδράσεων με την άγρια πανίδα. Οι συνεντεύξεις με τους εργαζομένους πρέπει να λαμβάνονται υπόψη για να είναι τα αρχεία τεκμηριωμένα.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 07.02.03	Οι εφαρμοζόμενες τεχνικές ελέγχου των αρπακτικών αποφεύγουν κάθε είδους θανατηφόρα αλληλεπίδραση με την άγρια πανίδα.	Πρέπει να υπάρχει ένα αποτελεσματικό σχέδιο ελέγχου των αρπακτικών, με τη χρήση μέτρων αποκλεισμού ή/και συσκευών εκφοβισμού. Οι τεκμηριωμένες μέθοδοι καταπολέμησης των αρπακτικών πρέπει να είναι σύμφωνες με τη σχετική νομοθεσία και τους κώδικες πρακτικής, συμπεριλαμβανομένης της νομοθεσίας για τα απειλούμενα είδη. Εάν έχουν εξαντληθεί όλες οι μη θανατηφόρες επιλογές ελέγχου, η θανατηφόρα εξόντωση των αρπακτικών (εάν κινδυνεύει η ασφάλεια των εργαζομένων, για να αποφευχθεί σημαντική ταλαιπωρία ή περιστατικά θανάτου μεταξύ των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, ως πράξη ελέους κ.λπ.) εμπίπτει στους περιορισμούς της νομοθεσίας. Ο	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		παραγωγός καταγράφει όλες τις θανατηφόρες εξοντώσεις αρπακτικών (αριθμός ζώων και είδος). Πρέπει να υπάρχει νόμιμη άδεια που να επιτρέπει τη θανατηφόρα εξόντωση. Η θανατηφόρα εξόντωση των αρπακτικών πρέπει να γίνεται με ανώδυνο τρόπο.	
AQ-Smart 07.03	Διαφυγές		
AQ-Smart 07.03.01	Το σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ) περιλαμβάνει ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης και μια τυποποιημένη διαδικασία λειτουργίας για την αποφυγή διαφυγής εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών στη θάλασσα ή στα τοπικά ρεύματα γλυκού νερού.	Πρέπει να εφαρμόζονται διαδικασίες για την αποφυγή διαφυγών, με ιδιαίτερη προσοχή στην κλιματική αλλαγή και λαμβάνοντας υπόψη το ιστορικό της τοποθεσίας. - Πρέπει να λαμβάνονται προφυλάξεις για την αποφυγή διάβρωσης φραγμάτων ή καναλιών που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε επακόλουθες διαφυγές. - Η υποδομή πρέπει να κατασκευάζεται υπολογίζοντας υψηλά επίπεδα πλημμύρας. Πρέπει να παρουσιάζονται στοιχεία για τα υψηλά επίπεδα πλημμύρας στους υπολογισμούς. - Οι πρόσθετες υποδομές για την αποτροπή διαφυγών πρέπει να αποτελούν μέρος των προληπτικών μέτρων. - Το ΣΠΔ πρέπει να περιλαμβάνει σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης και τα αρχεία όλων των διαφυγών για τον προηγούμενο κύκλο πιστοποίησης πρέπει να είναι διαθέσιμα, μαζί με την επιβεβαίωση ότι όλες οι διαφυγές έχουν αναφερθεί στις αρχές για όλες τις τοποθεσίες. Οι πληροφορίες που αναφέρονται στις αρχές πρέπει να περιλαμβάνουν τη βιομάζα, την κατάσταση της υγείας και κάθε κίνδυνο για την ασφάλεια των τροφίμων που συνδέεται με τα διαφυγόντα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη. Το εκκολαπτήριο/η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει αποτελεσματική και τεκμηριωμένη διαδικασία για την	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		πρόληψη της τυχαίας αποδέσμευσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών στο περιβάλλον. Κατά περίπτωση, οι δομές μάνδρας και τα αγκυροβόλια πρέπει να επιθεωρούνται σύμφωνα με τεκμηριωμένο χρονοδιάγραμμα που βασίζεται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας. Πρέπει να εκτελούνται και να καταγράφονται η τακτική συντήρηση και οι διαδικασίες επισκευής, εφόσον απαιτείται. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να περιλαμβάνουν σχέδια για την εκ νέου αιχμαλώτιση διαφυγόντων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	
AQ-Smart 07.04	Περιοχές υψηλής φυσικής αξίας		
AQ-Smart 07.04.01	Οι χώροι ή οι σχετικές εγκαταστάσεις δεν έχουν δημιουργηθεί εντός καθορισμένης εθνικής προστατευόμενης περιοχής (ΠΠ), σε ΠΠ της Διεθνούς Ένωσης Προστασίας της Φύσης (IUCN) κατηγοριών από Ia, «αυστηρό φυσικό καταφύγιο», έως IV, «περιοχή διαχείρισης οικοτόπου/ειδών», ή σε περιοχές που ορίζονται από διεθνείς συμβάσεις (όπως η Ραμσάρ ή τα Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς). Εάν οι εγκαταστάσεις της παραγωγικής εκμετάλλευσης βρίσκονται σε ΠΠ εντός της κατηγορίας V ή VI της IUCN, απαιτείται η συγκατάθεση της διαχείρισης της ΠΠ.	Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι η τοποθεσία της παραγωγικής εκμετάλλευσης ή οι σχετικές εγκαταστάσεις δεν βρίσκονται εντός ΠΠ. Η «World Database on Protected Areas» (Παγκόσμια βάση δεδομένων για τις προστατευόμενες περιοχές - WDPA) είναι η πληρέστερη διαθέσιμη συλλογή δεδομένων για τις προστατευόμενες περιοχές. Τα σύνολα δεδομένων είναι διαθέσιμα για δωρεάν λήψη στη διεύθυνση http://www.protectedplanet.net. Τα αποδεικτικά στοιχεία περιλαμβάνουν: γεωγραφική θέση που παρέχεται κατά την εγγραφή. Εάν η γεωργική εκμετάλλευση βρίσκεται σε ΠΠ εντός της κατηγορίας V ή VI, ο επιθεωρητής του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) επικοινωνεί με τις αρχές της ΠΠ για να διαπιστώσει εάν η τοποθεσία συμμορφώνεται με τους στόχους διαχείρισης της ΠΠ. Οι πληροφορίες πρέπει να καθίστανται δημόσιες. Βλ. κατευθυντήρια οδηγία AQ IV, «Η σύμβαση Ραμσάρ για τους υδροτόπους».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 07.04.02	Δεν έχουν δημιουργηθεί νέες δεξαμενές, τοποθεσίες ή συναφείς εγκαταστάσεις (πριν από τον Απρίλιο του 2008) σε περιοχές που προηγουμένως βρίσκονταν εντός οικοσυστήματος μαγκρόβιας βλάστησης, εντός της διαπαλιρροϊκής ζώνης ή σε περιοχή υψηλής φυσικής αξίας.	Εάν οι εγκαταστάσεις της παραγωγικής εκμετάλλευσης κατασκευάστηκαν μετά τον Απρίλιο του 2008, πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι η περιοχή δεν αποτελούσε προηγουμένως μέρος οικοσυστήματος μαγκρόβιας βλάστησης, δεν βρισκόταν εντός της διαπαλιρροϊκής ζώνης ή σε περιοχή υψηλής φυσικής αξίας (κατηγορίες I-IV) πριν από τον Απρίλιο του 2008. Τα αποδεικτικά στοιχεία πρέπει να ελέγχονται στο πλαίσιο της εκτίμησης περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) (συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας) και πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής: καταγραφή της χρήσης/κατάσταση της έκτασης και των τύπων οικοτόπων πριν από την κατασκευή της παραγωγικής εκμετάλλευσης, παρουσία/απουσία ειδών του κόκκινου καταλόγου της IUCN, τηλεπισκόπηση/δορυφορικές εικόνες. Οι πληροφορίες πρέπει να καθίστανται δημόσιες.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 07.04.03	Οι παραγωγικές εκμεταλλεύσεις που δημιουργήθηκαν μεταξύ Μαΐου 1999 και Απριλίου 2008 εντός εκτάσεων μαγκρόβιας βλάστησης, της διαπαλιρροϊκής ζώνης ή σε περιοχή υψηλής φυσικής αξίας παρουσιάζουν στοιχεία που αποδεικνύουν ότι βρίσκονται σε διαδικασία απόσυρσης, αποκατάστασης της περιοχής και, εάν είναι απαραίτητο, αποζημίωσης των γύρω κοινοτήτων. Από την ημερομηνία της πρώτης πιστοποίησης, παρέχεται μέγιστη προθεσμία τριών ετών για την ολοκλήρωση της διαδικασίας απόσυρσης και αποκατάστασης, μετά την οποία νέες τοποθεσίες (εάν υπάρχουν, εκτός των περιοχών αυτών) μπορούν να εξεταστούν για πιστοποίηση.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο αποκατάστασης που να περιέχει τουλάχιστον τον στόχο (τους στόχους), το χρονοδιάγραμμα, τα μέσα, τις δραστηριότητες, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, καθώς και τις προβλέψεις χρηματοδότησης και αποζημίωσης σε συμφωνία με τις τοπικές κοινότητες. Πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για την πρόσφατη χρηματοδότηση (των σχεδίων) της αποκατάστασης. Οι πληροφορίες πρέπει να καθίστανται δημόσιες. Ανατρέξτε στη Σύμβαση για τους Υγροτόπους (Ραμσάρ) - Ψήφισμα VII.21, «Enhancing the conservation and wise use of intertidal wetlands» (Ενίσχυση της διατήρησης και της συνετής χρήσης των διαπαλιρροϊκών υγροτόπων) (υιοθετήθηκε κατά την έβδομη Συνάντηση της Διάσκεψης των Συμβαλλομένων Μερών της Σύμβασης για τους Υγροτόπους, Σαν Χοσέ, Κόστα Ρίκα, 10-18 Μαΐου	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		1999), άρθρο 15, «Contracting Parties to suspend the promotion, creation of new facilities, and expansion of unsustainable aquaculture activities harmful to coastal wetlands» (Τα Συμβαλλόμενα Μέρη δεσμεύονται να αναστείλουν την προώθηση, δημιουργία νέων εγκαταστάσεων και την επέκταση των μη βιώσιμων δραστηριοτήτων υδατοκαλλιέργειας που είναι επιβλαβείς για τους διαπαλιρροϊκούς υγροτόπους).	
AQ-Smart 07.04.04	Οι παραγωγικές εκμεταλλεύσεις εντός της διαπαλιρροϊκής ζώνης, των εκτάσεων μαγκρόβιας βλάστησης ή σε περιοχές υψηλής φυσικής αξίας βελτιώνουν το περιβάλλον μέσω της διαχείρισης και της αποκατάστασης, της απόσυρσης μη συμμορφούμενων δεξαμενών και της αύξησης της παραγωγικότητας των υπόλοιπων εκτάσεων των παραγωγικών εκμεταλλεύσεων πάνω από την διαπαλιρροϊκή ζώνη.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο αποκατάστασης που να περιέχει τουλάχιστον τον στόχο (τους στόχους), τα μέσα, τις δραστηριότητες, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, καθώς και τις προβλέψεις χρηματοδότησης και αποζημίωσης σε συμφωνία με τις τοπικές κοινότητες. Πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για την πρόσφατη χρηματοδότηση (των σχεδίων) της αποκατάστασης, εάν οι εργασίες πραγματοποιούνται σε εκτάσεις μαγκρόβιας βλάστησης ή διαπαλιρροϊκές ζώνες.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 07.04.05	Η μαγκρόβια βλάστηση απομακρύνεται μόνο για προκαθορισμένους σκοπούς.	Η αφαίρεση της μαγκρόβιας βλάστησης επιτρέπεται μόνο για κανάλια ή αγωγούς που εξυπηρετούν περιοχές πάνω από τις διαπαλιρροϊκές ζώνες και όταν έχουν χορηγηθεί επίσημες άδειες του δημόσιου τομέα και ένα σχέδιο αποκατάστασης αποτελεί μέρος της άδειας. Η αποκατάσταση της μαγκρόβιας βλάστησης που αφαιρέθηκε πρέπει να αφορά έκταση ίση ή μεγαλύτερη από την έκταση που αφαιρέθηκε και να αναπαράγει την ποικιλότητα των ειδών που αφαιρέθηκαν.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 07.04.06	Υπάρχει ένα σχέδιο αποκατάστασης για την περίπτωση που αποσυρθεί η λειτουργία μιας τοποθεσίας εντός έκτασης μαγκρόβιας βλάστησης ή άλλων ευαίσθητων οικοσυστημάτων.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο αποκατάστασης για την περίπτωση που αποσυρθούν οι λειτουργίες σε έκταση μαγκρόβιας βλάστησης ή άλλα ευαίσθητα οικοσυστήματα. Το σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον στόχο(ους), μέσα, δραστηριότητες, αναμενόμενα αποτελέσματα και χρηματοδότηση. Η αποκατάσταση της μαγκρόβιας βλάστησης που αφαιρέθηκε πρέπει να αφορά έκταση ίση ή μεγαλύτερη από την έκταση που αφαιρέθηκε και να αναπαράγει την ποικιλότητα των ειδών που αφαιρέθηκαν.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 07.05	Οικολογική αναβάθμιση των μη παραγωγικών τοποθεσιών		
AQ-Smart 07.05.01	Εξετάστηκε η μετατροπή μη παραγωγικών τοποθεσιών.	Θα πρέπει να υπάρχει σχέδιο για τη μετατροπή μη παραγωγικών τοποθεσιών και περιοχών που έχουν προσδιοριστεί ως οικολογικής προτεραιότητας (ρηχοί υγρότοποι, δασικές εκτάσεις, κεφαλάρια χωραφιών ή εκτάσεις με φτωχά εδάφη κ.λπ.) σε περιοχές διατήρησης, όπου αυτό είναι εφικτό, ή σε περιοχές οικολογικής εστίασης για την υποστήριξη της φυσικής χλωρίδας και πανίδας.	Συνιστάται
AQ-Smart 07.06	Ενεργειακή απόδοση		
	<i>Ο εξοπλισμός της παραγωγικής εκμετάλλευσης πρέπει να επιλέγεται και να συντηρείται για βέλτιστη κατανάλωση ενέργειας. Η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας θα πρέπει να ενθαρρύνεται.</i>		
AQ-Smart 07.06.01	Η χρήση ενέργειας στην παραγωγική εκμετάλλευση παρακολουθείται.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία σχετικά με τη χρήση ενέργειας στην παραγωγική εκμετάλλευση (π.χ. τιμολόγια με λεπτομερή στοιχεία για την κατανάλωση ενέργειας). Ο παραγωγός πρέπει να γνωρίζει πού και πώς καταναλώνεται ενέργεια στην παραγωγική εκμετάλλευση και μέσω των πρακτικών της παραγωγικής εκμετάλλευσης. Θα πρέπει να	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		διατίθεται ανάλυση τάσεων της χρήσης ενέργειας (καταγεγραμμένη ανά κύκλο και ανά βιομάζα).	
AQ-Smart 07.06.02	Βάσει του αποτελέσματος της παρακολούθησης, υπάρχει ένα σχέδιο για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης στην παραγωγική εκμετάλλευση.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο που να προσδιορίζει τις δυνατότητες βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης (εφαρμογή μόνωσης όπου χρειάζεται, αναθεώρηση του σχεδιασμού των μεταφορών για τη βελτιστοποίηση της χρήσης της ενέργειας κ.λπ.).	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 07.06.03	Το σχέδιο βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης λαμβάνει υπόψη τη μείωση της χρήσης μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, όπου είναι εφικτό.	Ο παραγωγός εξετάζει τη μείωση της χρήσης μη ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο ελάχιστο δυνατό και αντ' αυτών τη χρήση πηγών ανανεώσιμης ενέργειας. Πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμες δυνατότητες προμήθειας ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές. Η χρήση των θρυμμάτων ξυλείας πρέπει να γίνεται με προσοχή, καθώς δεν πρέπει να κόβονται δάση για την παραγωγή τους.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 08	ΠΑΡΑΠΟΝΑ		
AQ-Smart 08.01	Διατίθεται και εφαρμόζεται διαδικασία υποβολής παραπόνων σχετικά με εσωτερικά και εξωτερικά θέματα που καλύπτονται από το πρότυπο.	Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη τεκμηριωμένη διαδικασία υποβολής παραπόνων για τη διευκόλυνση της καταγραφής και της παρακολούθησης όλων των παραπόνων που λαμβάνονται σχετικά με θέματα που καλύπτονται από το πρότυπο και για την καταγραφή των ενεργειών που πραγματοποιούνται σε σχέση με τα εν λόγω παράπονα. Στην περίπτωση των ομάδων παραγωγών, τα μέλη της ομάδας παραγωγών δεν χρειάζονται την πλήρη διαδικασία καταγγελίας, παρά μόνο τα μέρη που τα αφορά. Εάν ο παραγωγός ενημερωθεί από μια αρμόδια ή/και τοπική αρχή ότι βρίσκεται υπό έρευνα ή/και ότι του έχει επιβληθεί κύρωση στο πλαίσιο της πιστοποίησης, η διαδικασία	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		υποβολής παραπόνων απαιτεί από τον παραγωγό να ενημερώσει τη Γραμματεία GLOBALG.A.P. μέσω του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Σε περίπτωση παραπόνων που αφορούν το πρότυπο (ασφάλεια τροφίμων, ευημερία των εργαζομένων, προστασία του περιβάλλοντος, καλή διαβίωση ζώων κ.λπ.) και μπορούν να θέσουν σε κίνδυνο τη φήμη και την αξιοπιστία του εμπορικού σήματος GLOBALG.A.P., ο κάτοχος του πιστοποιητικού πρέπει να ενημερώνει αμέσως τον ΦΠ. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 09	ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΝΑΚΛΗΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΣΥΡΣΗΣ		
AQ-Smart 09.01	Υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες για τη διαχείριση της ανάκλησης και της απόσυρσης προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής από την αγορά και οι διαδικασίες αυτές δοκιμάζονται ετησίως.	Ο παραγωγός διαθέτει τεκμηριωμένη διαδικασία που προσδιορίζει τα εξής: - Τους τύπους γεγονότων που μπορεί να οδηγήσουν σε ανάκληση και απόσυρση - Τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την ενδεχόμενη ανάκληση και απόσυρση - Τον μηχανισμό ενημέρωσης του επόμενου σταδίου της αλυσίδας εφοδιασμού - Την ενημέρωση προς τις αρμόδιες αρχές όταν απαιτείται - Τα βήματα επικοινωνίας με τον φορέα πιστοποίησης (ΦΠ), ο οποίος με τη σειρά του μπορεί να επικοινωνήσει με τη Γραμματεία GLOBALG.A.P - Τις μεθόδους για την τακτοποίηση του αποθέματος Η διαδικασία πρέπει να δοκιμάζεται ετησίως ως προς την αποτελεσματικότητά της και τα αποτελέσματα της εικονικής ανάκλησης πρέπει να καταγράφονται (π.χ. επιλογή μιας	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		παρτίδας και απόδειξη ότι μπορεί να εντοπιστεί αποτελεσματικά μέχρι τον πελάτη). Δεν είναι απαραίτητη η πραγματική κοινοποίηση της εικονικής ανάκλησης στους πελάτες. Αρκεί ένας ενημερωμένος κατάλογος με αριθμούς τηλεφώνων και διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εάν υπήρξε πραγματική ανάκληση και απόσυρση κατά τη διάρκεια του προηγούμενου έτους, πρέπει να προσκομιστεί σχετική τεκμηρίωση για τη συμμόρφωση.	
AQ-Smart 10	ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		
AQ-Smart 10.01	Υπάρχει σύστημα προστασίας τροφίμων για την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με κακόβουλες επιθέσεις ή μολύνσεις.	Το σύστημα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: - Αξιολόγηση επικινδυνότητας για τον εντοπισμό πιθανών απειλών για την ασφάλεια των προϊόντων, λαμβάνοντας υπόψη τους κινδύνους από σκόπιμες απόπειρες επιμόλυνσης ή ζημίας - Τεκμηριωμένο σχέδιο προστασίας τροφίμων για τον καθορισμό των μέτρων ελέγχου των κινδύνων που εντοπίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας - Εξέταση του εντοπισμού παραβιάσεων στις εγκαταστάσεις και τα προϊόντα, παρακολούθηση των εξωτερικών σημείων αποθήκευσης και εισαγωγής, ελεγχόμενη πρόσβαση όπου χρειάζεται, λήψη εισερχομένων από ασφαλείς πηγές και διαθέσιμες πληροφορίες για όλους τους εργαζόμενους και τους υπεργολάβους - Ευαισθητοποίηση των εργαζομένων, των επισκεπτών και των υπεργολάβων σχετικά με την ανάγκη υποστήριξης των μέτρων προστασίας των τροφίμων, η οποία εξασφαλίζεται μέσω εκπαίδευσης, πινακίδων, εικονογραμμάτων κ.λπ.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 11	ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ GLOBALG.A.P.		
AQ-Smart 11.01	Η τεκμηρίωση συναλλαγής περιλαμβάνει αναφορά της κατάστασης GLOBALG.A.P. και του αριθμού GLOBALG.A.P. (GGN).	Τα δελτία αποστολής, τα τιμολόγια πώλησης και, κατά περίπτωση, άλλα έγγραφα που σχετίζονται με τις πωλήσεις προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής περιλαμβάνουν τον αριθμό GGN του κατόχου του πιστοποιητικού και αναφορά στην κατάσταση πιστοποίησης GLOBALG.A.P. Αυτό δεν είναι υποχρεωτικό στην εσωτερική τεκμηρίωση. Αρκεί ο θετικός προσδιορισμός της κατάστασης πιστοποίησης στην τεκμηρίωση της συναλλαγής (π.χ. «[όνομα προϊόντος] πιστοποιημένο από GLOBALG.A.P.»). Τα προϊόντα από μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής δεν χρειάζεται να χαρακτηρίζονται ως «μη πιστοποιημένα». Η ένδειξη της κατάστασης πιστοποίησης είναι υποχρεωτική, ανεξάρτητα από το αν το προϊόν από πιστοποιημένη διαδικασία παραγωγής πωλήθηκε ως τέτοιο ή όχι. Αυτό δεν μπορεί να ελεγχθεί κατά την αρχική (πρώτη) επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ), διότι ο παραγωγός δεν είναι ακόμη πιστοποιημένος και ο παραγωγός δεν μπορεί να κάνει αναφορά στην κατάσταση πιστοποίησης GLOBALG.A.P. πριν από την πρώτη θετική απόφαση πιστοποίησης. Η ένδειξη «M/E» χρησιμοποιείται μόνο εάν υπάρχει επικαιροποιημένη και τεκμηριωμένη διμερής συμφωνία μεταξύ του κατόχου του πιστοποιητικού και του άμεσου αγοραστή του ότι όλες οι αποστολές περιέχουν μόνο προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 12	ΧΡΗΣΗ ΛΟΓΟΤΥΠΟΥ		
AQ-Smart 12.01	Η λέξη, το εμπορικό σήμα και ο κώδικας QR ή το λογότυπο GLOBALG.A.P., καθώς και ο Αριθμός GLOBALG.A.P. (GGN) χρησιμοποιούνται σύμφωνα με το έγγραφο «Χρήση εμπορικών σημάτων GLOBALG.A.P.: Πολιτική και κατευθυντήριες οδηγίες».	Ο παραγωγός θα χρησιμοποιεί τη λέξη, το εμπορικό σήμα και τον κώδικα QR ή το λογότυπο GLOBALG.A.P., καθώς και τον Αριθμό GGN, τον αριθμό Global Location Number (GLN) ή τον υπο-αριθμό GGN σύμφωνα με το έγγραφο «Χρήση εμπορικών σημάτων GLOBALG.A.P.: Πολιτική και κατευθυντήριες οδηγίες». Η λέξη, το εμπορικό σήμα ή το λογότυπο GLOBALG.A.P. δεν πρέπει ποτέ να εμφανίζονται στο τελικό προϊόν, στη συσκευασία του καταναλωτή ή στο σημείο πώλησης. Ωστόσο, ο κάτοχος του πιστοποιητικού μπορεί να χρησιμοποιήσει οποιοδήποτε ή/και όλα τα πιστοποιητικά σε επικοινωνίες μεταξύ επιχειρήσεων. Ένδειξη «M/E» για σύνθετες ζωοτροφές ή ψάρια ή γόνους υδατοκαλλιέργειας GLOBALG.A.P., όταν δεν προορίζονται για πώληση στους τελικούς καταναλωτές και σίγουρα δεν εμφανίζονται σε οποιοδήποτε σημείο πώλησης προς τους τελικούς καταναλωτές. Η λέξη, το εμπορικό σήμα ή το λογότυπο GLOBALG.A.P. δεν μπορούν να χρησιμοποιούνται κατά την αρχική (πρώτη) επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ), διότι ο παραγωγός δεν είναι ακόμη πιστοποιημένος και ο παραγωγός δεν μπορεί να κάνει αναφορά στην κατάσταση πιστοποίησης GLOBALG.A.P. πριν από την πρώτη θετική απόφαση πιστοποίησης.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 13	ΠΑΡΑΛΛΗΛΗ ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ		
	<i>Το τμήμα αυτό ισχύει για όλους τους παραγωγούς που πρέπει να εγγραφούν για παράλληλη ιδιοκτησία (όταν τα προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένες και μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής παράγονται ή/και ανήκουν σε μία νομική οντότητα). Δεν ισχύει για τους παραγωγούς που επιθυμούν να επιτύχουν πιστοποίηση για το 100% των διαδικασιών παραγωγής όλων των προϊόντων στο πεδίο εφαρμογής του GLOBALG.A.P. και δεν αγοράζουν κανένα από αυτά τα προϊόντα από άλλους παραγωγούς (με ή χωρίς πιστοποίηση).</i>		
AQ-Smart 13.01	Υπάρχει ένα αποτελεσματικό σύστημα για την αναγνώριση όλων των προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες GLOBALG.A.P. και για το διαχωρισμό τους από τα προϊόντα που προέρχονται από μη πιστοποιημένες διαδικασίες.	Πρέπει να εφαρμόζεται σύστημα για την αποφυγή ανάμιξης προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής. Αυτό μπορεί να γίνει μέσω της φυσικής ταυτοποίησης ή των διαδικασιών χειρισμού του προϊόντος, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών αρχείων.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 13.02	Ο Αριθμός GLOBALG.A.P. (GGN) αναγράφεται σε όλα τα τελικά προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής, όταν είναι εγγεγραμμένα για παράλληλη ιδιοκτησία.	Για τους παραγωγούς που είναι εγγεγραμμένοι για παράλληλη ιδιοκτησία (όταν τα προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένες και μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής παράγονται ή/και ανήκουν σε μία νομική οντότητα), πρέπει να υπάρχει σύστημα που να διασφαλίζει ότι όλα τα τελικά προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένη διαδικασία παραγωγής ταυτοποιούνται σωστά. Τα προϊόντα που προέρχονται από πιστοποιημένη παραγωγική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που συσκευάζονται σε συσκευασίες τελικού καταναλωτή (είτε από το επίπεδο της παραγωγικής εκμετάλλευσης είτε μετά το χειρισμό του προϊόντος), πρέπει να φέρουν τον αριθμό GGN.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Μπορεί να είναι ο αριθμός GGN της ομάδας παραγωγών της Επιλογής 2, ο αριθμός GGN του μέλους ομάδας παραγωγών, και οι δύο αριθμοί GGN ή ο αριθμός GGN μεμονωμένου παραγωγού της Επιλογής 1. Ο αριθμός GGN δεν χρησιμοποιείται για την επισήμανση προϊόντων που προέρχονται από μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής. Ένδειξη «M/E» μόνο εάν ο παραγωγός έχει στην ιδιοκτησία του μόνο προϊόντα από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής GLOBALG.A.P. ή εάν υπάρχει τεκμηριωμένη συμφωνία μεταξύ του παραγωγού και του πελάτη να μην χρησιμοποιείται ο αριθμός GGN, ο αριθμός Global Location Number (GLN) ή ο υπο-αριθμός GLN στο έτοιμο προς πώληση προϊόν. Αυτό μπορεί επίσης να αποτελεί μέρος των προδιαγραφών της ετικέτας του πελάτη, στις οποίες δεν περιλαμβάνεται ο αριθμός GGN.	
AQ-Smart 13.03	Υπάρχει ένα τελικό στάδιο επαλήθευσης για τη διασφάλιση της ορθής αποστολής προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής.	Ο έλεγχος πρέπει να τεκμηριώνεται ώστε να αποδεικνύεται ότι τα προϊόντα ταυτοποιούνται και αποστέλλονται σωστά σύμφωνα με την κατάσταση πιστοποίησης ή μη της παραγωγικής διαδικασίας.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 13.04	Εντοπίζονται τα προϊόντα που αγοράζονται από διαφορετικές πηγές.	Πρέπει να εφαρμόζονται, να τεκμηριώνονται και να τηρούνται διαδικασίες, ανάλογες με το μέγεθος της επιχείρησης, οι οποίες να ταυτοποιούν τις ποσότητες προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και, κατά περίπτωση, μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής οι οποίες έχουν αγοραστεί από διαφορετικές πηγές (πχ. άλλους παραγωγούς ή εμπόρους) για όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Τα αρχεία πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής: - Περιγραφή προϊόντος - Κατάσταση πιστοποίησης GLOBALG.A.P. - Ποσότητες του(ων) αγορασμένου(ων) προϊόντος(-ων) - Στοιχεία προμηθευτή - Αντίγραφο των πιστοποιητικών GLOBALG.A.P., κατά περίπτωση - Δεδομένα/κωδικούς ιχνηλασιμότητας που σχετίζονται με τα αγορασμένα προϊόντα - Εντολές αγοράς ή/και τιμολόγια που παραλήφθηκαν - Λίστα των εγκεκριμένων προμηθευτών	
AQ-Smart 13.05	Το σύστημα ιχνηλασιμότητας υποβάλλεται σε τεκμηριωμένη δοκιμή ετησίως.	Το σύστημα ιχνηλασιμότητας πρέπει να υποβάλλεται σε τεκμηριωμένη δοκιμή ετησίως. Η άσκηση αυτή μπορεί να περιλαμβάνεται στη δοκιμή των διαδικασιών ανάκλησης και απόσυρσης ή να διεξάγεται χωριστά, ανάλογα με τον τύπο της παραγωγής.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 14	ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΜΑΖΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		
AQ-Smart 14.01	Υπάρχουν διαθέσιμα αρχεία των πωλήσεων για όλες τις ποσότητες που πωλήθηκαν και όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα.	Για όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα, καταγράφονται οι λεπτομέρειες των πωλήσεων των ποσοτήτων προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και, κατά περίπτωση, μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής, με ιδιαίτερη προσοχή στις ποσότητες που πωλήθηκαν και στις παρεχόμενες περιγραφές. Τα έγγραφα πρέπει να αποδεικνύουν τη σταθερή ισορροπία μεταξύ των εισερχομένων και των εξερχομένων προϊόντων που προέρχονται από πιστοποιημένες και μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 14.02	Καταγράφονται και συνοψίζονται για όλα τα προϊόντα οι ποσότητες (παραγόμενες, αποθηκευμένες ή/και αγορασμένες).	Οι ποσότητες (συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τον όγκο ή το βάρος) των εισερχόμενων (συμπεριλαμβανομένων των προϊόντων που έχουν αγοραστεί), εξερχόμενων (συμπεριλαμβανομένων των περιστατικών θανάτου) και αποθηκευμένων προϊόντων (τόσο από πιστοποιημένες όσο και, κατά περίπτωση, από μη πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής) καταγράφονται και τηρείται σύνοψη για όλα τα εγγεγραμμένα προϊόντα, ώστε να διευκολύνεται η διαδικασία επαλήθευσης του ισοζυγίου μάζας. Η συχνότητα της επαλήθευσης του ισοζυγίου μάζας πρέπει να καθορίζεται και να είναι κατάλληλη για την κλίμακα της επιχείρησης, αλλά πρέπει να πραγματοποιείται τουλάχιστον ετησίως για κάθε προϊόν. Τα έγγραφα που αποδεικνύουν το ισοζύγιο μάζας πρέπει να προσδιορίζονται σαφώς. Η αρχή αυτή και τα αντίστοιχα κριτήρια ισχύουν για όλους τους παραγωγούς που υποβάλλουν αίτηση για ή διατηρούν την πιστοποίηση GLOBALG.A.P. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 15	ΔΗΛΩΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		
AQ-Smart 15.01	Ο παραγωγός έχει συμπληρώσει και υπογράψει τη δήλωση πολιτικής ασφάλειας τροφίμων.	Η δήλωση πολιτικής ασφάλειας τροφίμων του παραγωγού πρέπει να: - Υποστηρίζει την ύπαρξη κουλτούρας ασφάλειας τροφίμων, η οποία αποτελείται από επικοινωνία, εκπαίδευση, σχόλια από τους εργαζομένους και μετρήσιμους στόχους ασφάλειας τροφίμων - Συμπληρώνεται και να υπογράφεται ετησίως από τον παραγωγό/διευθυντή που είναι υπεύθυνος για την ασφάλεια των τροφίμων - Αναφέρει τα άτομα των οποίων οι δραστηριότητες επηρεάζουν την ασφάλεια των τροφίμων - Χρησιμοποιεί ως τεκμηριωμένη απόδειξη της δέσμευσης για συνεχή βελτίωση, της κουλτούρας ασφάλειας τροφίμων, της παροχής πόρων και της τήρησης των σχετικών ισχυόντων κανονισμών - Χρησιμοποιεί ως τεκμηριωμένη απόδειξη της αναθεώρησης από τη διοίκηση όλων των στοιχείων του συστήματος ασφάλειας τροφίμων, σε ετήσια βάση ή όποτε συμβαίνουν αλλαγές που επηρεάζουν την ασφάλεια τροφίμων - Υποστηρίζει τη λίστα ελέγχου αυτοαξιολόγησης (για μεμονωμένους παραγωγούς της Επιλογής 1) - Συμπληρώνεται είτε από την κεντρική διοίκηση είτε σε επίπεδο συστήματος διαχείρισης ποιότητας (ΣΔΠ) για λογαριασμό των μελών της ομάδας παραγωγών της Επιλογής 2 και των παραγωγών πολλαπλών τοποθεσιών της Επιλογής 1 με ΣΔΠ Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 16	ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΤΡΟΦΙΜΩΝ		
AQ-Smart 16.01	Υπάρχει σύστημα για την αντιμετώπιση των κινδύνων που συνδέονται με την απάτη στον τομέα των τροφίμων.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας για τον εντοπισμό πιθανών ευπαθειών σε σχέση με την απάτη στον τομέα των τροφίμων (παραποιημένες χημικές ουσίες, υλικά συσκευασίας μη κατάλληλα για τρόφιμα κ.λπ.), να αναθεωρείται ετησίως, να επικαιροποιείται όταν επέρχεται οποιαδήποτε σχετική αλλαγή και να εφαρμόζεται. Η διαδικασία αυτή μπορεί να βασίζεται σε μια γενική εκτίμηση, αλλά πρέπει να προσαρμόζεται στο πεδίο εφαρμογής της παραγωγικής εκμετάλλευσης. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 16.02	Ο παραγωγός διαθέτει σχέδιο μετριασμού της απάτης στον τομέα των τροφίμων το οποίο και εφαρμόζεται.	Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο και να εφαρμόζεται ένα τεκμηριωμένο σχέδιο μετριασμού της απάτης στον τομέα των τροφίμων, το οποίο περιγράφει τα συγκεκριμένα μέτρα που ο παραγωγός έχει λάβει για να αντιμετωπίσει τους αναγνωρισμένους κινδύνους απάτης στον τομέα των τροφίμων. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 17	ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ, ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΟΥΜΕΝΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΑΡΑΓΩΓΙΚΗ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ		
AQ-Smart 17.01	Εφαρμόζονται και καθίστανται άμεσα διαθέσιμες προδιαγραφές για υλικά και υπηρεσίες που σχετίζονται με την ασφάλεια των τροφίμων.	Πρέπει να εφαρμόζεται και να τηρείται διαδικασία για τον έλεγχο των προμηθευτών εισερχομένων και υπηρεσιών που ενδέχεται να ενέχουν κίνδυνο για την ασφάλεια των τροφίμων. Η διαδικασία πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: - Αξιολόγηση, έγκριση και συνεχή παρακολούθηση των προμηθευτών - Προμήθειες σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης για να	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		διασφαλιστεί ότι τα υλικά και οι υπηρεσίες εξακολουθούν να συμμορφώνονται με τις προδιαγραφές - Διαθεσιμότητα των αρχείων των αξιολογήσεων, των ερευνών και των ενεργειών παρακολούθησης Πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμες προδιαγραφές που υποστηρίζουν την εφαρμογή του προτύπου και τη συμμόρφωση του πελάτη. Οι προδιαγραφές πρέπει να αναθεωρούνται ετησίως ή όταν προκύπτουν αλλαγές, όποιο από τα δύο συμβεί νωρίτερα. Οι αλλαγές αυτές επιτρέπεται να περιλαμβάνουν τα εξής, κατά περίπτωση: - Προδιαγραφές του προμηθευτή για τη συσκευασία (κατά περίπτωση) - Επιτρεπόμενες και αποδεκτές άδειες ή προσόντα για παρόχους υπηρεσιών (εργολάβοι ελέγχου εχθρών, υπηρεσίες εργαστηρίου κ.λπ.) - Περιγραφές των απαιτήσεων του πελάτη - Καθορισμένες προδιαγραφές για τις πρώτες ύλες Πρέπει επίσης να υπάρχουν διαθέσιμες περιγραφές του τρόπου αξιολόγησης των εναλλακτικών προμηθευτών σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης ή διαταραχών της αλυσίδας εφοδιασμού.	
AQ-Smart 17.02	Υπάρχουν διαδικασίες για τη διαχείριση και τον χειρισμό μη συμμορφούμενων προϊόντων.	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες που να ορίζουν ότι όλα τα μη συμμορφούμενα προϊόντα πρέπει να αναγνωρίζονται σαφώς και να τίθενται σε καραντίνα ανάλογα με την περίπτωση. Αυτά τα προϊόντα πρέπει να υποβάλλονται σε χειρισμό ή απόρριψη ανάλογα με τη φύση του προβλήματος ή/και τις εκάστοτε απαιτήσεις του πελάτη.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Κατά τις περιπτώσεις όπου η βασική αιτία σχετίζεται με σημαντικούς λόγους ασφάλειας των τροφίμων, η ισχύουσα διαδικασία πρέπει να εφαρμόζεται και να τηρείται για τον καθορισμό και την εφαρμογή διορθωτικών ενεργειών. Οι εν λόγω ενέργειες στοχεύουν στην εξάλειψη της αιτίας της μη συμμόρφωσης προκειμένου να αποτραπεί η επανάληψη.	
AQ-Smart 17.03	Ο παραγωγός διαθέτει σύστημα που διασφαλίζει ότι τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη είναι έτοιμα για συγκομιδή από άποψη ασφάλειας τροφίμων.	Ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει σύστημα που να εξασφαλίζει ότι τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη είναι έτοιμα για συγκομιδή από άποψη ασφάλειας τροφίμων [συμμόρφωση με το ανώτατο όριο υπολειμμάτων (MRL), κριτήρια συμμόρφωσης, εργαζόμενοι υπεύθυνοι για τη διάθεση των προϊόντων κ.λπ.].	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 18	ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗ <i>Το παρόν τμήμα παρέχει τις πρόσθετες αρχές και τα κριτήρια που αφορούν ειδικά τα εκκολαπτήρια, όταν καλύπτονται από το πιστοποιητικό.</i>		
AQ-Smart 18.01	Γεννήτορες και γόννοι		
	<i>Ανάλογα με το είδος: ωάρια, νεαροί σολομοί, ιχθύδια, ιχθείς προπάχυνσης, προνύμφες, αλεβίνα, γόνος μαλακίων, ναύπλια και είδη σε μετανυμφικό στάδιο, άλλα</i>		
AQ-Smart 18.01.01	Οι γεννήτορες λαμβάνονται από πρόγραμμα αναπαραγωγής.	Τα εκκολαπτήρια πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξουν ότι οι γεννήτορες προέρχονται από πρόγραμμα αναπαραγωγής. Εάν χρησιμοποιούνται άγρια αλιεύματα γεννητόρων για τη συμπλήρωση του προγράμματος αναπαραγωγής, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη τα ακόλουθα: - Οι γεννήτορες πρέπει να έχει αλιευθεί νόμιμα.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Πρέπει να υπάρχουν στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι η συμπλήρωση είναι επωφελής για τη βελτίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. - Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι τα άγρια άτομα προέρχονται από γνωστές πηγές υγιών πληθυσμών. Επιτρέπεται η παθητική συλλογή γόνου (φυσική εγκατάσταση γόνου μαλακίων για τα οστρακοειδή, είσοδος ναύπλιων μέσω του νερού εισόδου κ.λπ.) από την πλαγκτονική φάση. Δεν επιτρέπονται οι ενεργές μέθοδοι συλλογής (π.χ. με τη χρήση διχτύων). Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 18.01.02	Τα ζώα που έχουν χρησιμοποιηθεί για γεννήτορες αξιολογούνται ως προς την επικινδυνότητα πριν εισέλθουν στην ανθρώπινη τροφική αλυσίδα.	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία για τον εντοπισμό, την αξιολόγηση επικινδυνότητας και, εφόσον απαιτείται, τη διάθεση των γεννητόρων για σκοπούς άλλους από την ανθρώπινη διατροφή.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 18.01.03	Απαγορεύεται η εκτροφή γενετικά τροποποιημένων (GM/διαγονιδιακών) εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Ο παραγωγός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει την ιχνηλασιμότητα των γεννητόρων που δεν προέρχεται από GM/διαγονιδιακή προέλευση. Αυτό περιλαμβάνει οργανισμούς που προέρχονται από τεχνολογία CRISPR-Cas.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 18.01.04	Αποφεύγεται η επεμβατική σήμανση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών ή, αν τελικά είναι απαραίτητο, τα είδη αναισθητοποιούνται πριν από τη διεξαγωγή της διαδικασίας.	Τα αρχεία πρέπει να δείχνουν τη χρήση αναισθητικών (εάν η επεμβατική σήμανση είναι αναπόφευκτη). Πρέπει να χρησιμοποιείται η λιγότερο επεμβατική μέθοδος σύμφωνα με τη νομοθεσία.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 18.01.05	Ειδικά για την εκτροφή γαρίδων: όλες οι προνύμφες, είτε εσωτερικής είτε εξωτερικής πηγής, προέρχονται μόνο από θηλυκές γαρίδες χωρίς εκτομή του μίσχου των οφθαλμών.	Τα αποδεικτικά στοιχεία στην αλυσίδα εφοδιασμού γαρίδας πρέπει να προσδιορίζουν την προέλευση της προνύμφης όσον αφορά την εκτομή του μίσχου του ματιού. Παραδείγματα αποδεικτικών στοιχείων μπορεί να είναι δηλώσεις προμηθευτών ή φωτογραφίες, αλλά κατά προτίμηση βίντεο.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Το αργότερο έως τον Απρίλιο του 2024, πρέπει να υπάρχει σχέδιο για την προμήθεια μόνο προνυμφών που προέρχονται από θηλυκές γαρίδες χωρίς εκτομή (ή οποιοδήποτε άλλο είδος φυσικής επεμβατικής μεθόδου για την πρόκληση αναπαραγωγής).	
AQ-Smart 18.02	Διαχείριση εκκολαπτηρίου		
AQ-Smart 18.02.01	Το εκκολαπτήριο τηρεί αρχεία αναπαραγωγής, ωτοκίας και εκκόλαψης, κατά περίπτωση.	Τα εκκολαπτήρια πρέπει να είναι σε θέση να παρουσιάζουν τις διαδικασίες ωτοκίας και εκκόλαψης και τα αρχεία των συνθηκών (θερμοκρασία, ιδιότητες του νερού, φως, χειρισμός κ.λπ.). Πρέπει να τηρούνται αρχεία, συμπεριλαμβανομένων των παρατηρήσεων για την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 18.02.02	Εφαρμόζονται τεκμηριωμένες διαδικασίες για την πρόληψη της διασταυρούμενης μόλυνσης σε όλα τα στάδια παραγωγής, συμπεριλαμβανομένου του ξεχωριστού εξοπλισμού.	Πρέπει να υπάρχουν σαφείς, τεκμηριωμένες διαδικασίες απολύμανσης/βιοασφάλειας, ιδίως μεταξύ του χώρου των γεννητόρων και των χώρων κράτησης των προηγούμενων σταδίων ζωής. Τα έγγραφα και η υποδομή πρέπει να είναι έτοιμα.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 18.03	Αφαίρεση αβγών γεννητόρων		
	<i>Εάν εκτελείται αφαίρεση αβγών από τους γεννήτορες, αυτό πρέπει να γίνεται με γνώμονα την καλή διαβίωση των ζώων.</i>		
AQ-Smart 18.03.01	Τα ψάρια αναισθητοποιούνται κατά τη διάρκεια της αφαίρεσης αβγών και της συλλογής σπέρματος για να αποφευχθεί η καταπόνηση.	Τα αρχεία χρήσης αναισθητικού πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ).	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 18.03.02	Εάν η απελευθέρωση των αβγών απαιτεί τομή, αυτή γίνεται μόνο όταν τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη είναι αναισθητοποιημένα ή νεκρά.	Μια τεκμηριωμένη διαδικασία απελευθέρωσης αβγών πρέπει να είναι διαθέσιμη για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) και να προσδιορίζει τη συγκεκριμένη διαδικασία αναισθητοποίησης ή να ακολουθεί τις καθορισμένες μηχανικές ή ηλεκτρικές μεθόδους αναισθητοποίησης και θανάτωσης.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 19	ΧΗΜΙΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ		
	<i>Ανατρέξτε στην εισαγωγή, κεφάλαιο «Χημικές ενώσεις»</i>		
AQ-Smart 19.01	Αποθήκευση χημικών ενώσεων		
AQ-Smart 19.01.01	Για όλες τις χημικές ενώσεις που αποθηκεύονται υπάρχει τεκμηριωμένη και άμεσα διαθέσιμη απογραφή προϊόντων.	Για όλες τις αποθηκευμένες χημικές ενώσεις, πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο, ενημερωμένο αρχείο απογραφής, συμπεριλαμβανομένων των αρχείων κινήσεων (χρήση και προμήθεια). Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 19.01.02	Για όλες τις χημικές ενώσεις διατίθενται τεχνικά δελτία δεδομένων (ΔΤΔ, προδιαγραφές προϊόντος του κατασκευαστή) και δελτία δεδομένων ασφαλείας (ΔΔΑ).	Για όλες τις χημικές ενώσεις, πρέπει να υπάρχουν ΔΤΔ και ΔΔΑ, τα οποία περιγράφουν τουλάχιστον την εφαρμογή της ένωσης, τη σύνθεση/τις δραστικές ουσίες, πληροφορίες για την τοξικότητα, τη δοσολογία και τη μέθοδο εφαρμογής, τον απαιτούμενο εξοπλισμό ατομικής προστασίας (ΕΑΠ) για το χειρισμό και πληροφορίες έκτακτης ανάγκης, καθώς και ενέργειες σε περίπτωση μόλυνσης από τον χειριστή. Η χρήση χημικών ενώσεων πρέπει να ακολουθεί τα ΔΤΔ και τα ΔΔΑ. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 19.01.03	Όλες οι χημικές ενώσεις είναι αποδεδειγμένα εγκεκριμένες για τις διαδικασίες παραγωγής υδατοκαλλιέργειας.	Όλες οι χημικές ενώσεις πρέπει να είναι αποδεδειγμένα εγκεκριμένες για χρήση σε διαδικασίες παραγωγής υδατοκαλλιέργειας στη χώρα παραγωγής και προορισμού. Πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία αξιολόγησης επικινδυνότητας από αρμόδιο πρόσωπο όταν δεν υπάρχει νομοθεσία για συγκεκριμένες χημικές ουσίες/δραστικές ουσίες.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 19.01.04	Οι χημικές ενώσεις αποθηκεύονται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και τη νομοθεσία.	Οι χημικές ενώσεις πρέπει να αποθηκεύονται σε ασφαλείς αποθήκες που κλειδώνουν και σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή, τη νομοθεσία και, κατά περίπτωση, να φυλάσσονται ξεχωριστά. Η συμμόρφωση απαιτεί οπτική αξιολόγηση της αποθήκης χημικών. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 19.01.05	Η αποθήκη χημικών ενώσεων διατηρείται κλειδωμένη και η πρόσβαση περιορίζεται σε εργαζόμενους με εκπαίδευση.	Η αποθήκη χημικών ουσιών πρέπει να παραμένει κλειδωμένη ανά πάσα στιγμή όταν δεν χρησιμοποιείται. Οι εργαζόμενοι με δικαιώματα πρόσβασης πρέπει να αποδεικνύουν την εκπαίδευση σύμφωνα με το AQ 04.02.01. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 19.01.06	Οι χημικές ενώσεις αποθηκεύονται στην αρχική τους συσκευασία ή σε ειδικούς κατάλληλους περιέκτες, ώστε να είναι δυνατή η σαφής αναγνώριση των οδηγιών της ετικέτας.	Οι χημικές ενώσεις πρέπει να αποθηκεύονται σε καλά συντηρημένες αρχικές συσκευασίες ή σε ειδικούς κατάλληλους περιέκτες με ευανάγνωστες ετικέτες. Μικρές ποσότητες για καθημερινή χρήση μπορούν να τοποθετούνται σε κατάλληλα δοχεία που φέρουν την ονομασία της χημικής ένωσης.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 19.01.07	Η αποθήκη χημικών ενώσεων αερίζεται καλά, είναι ικανή να συγκρατεί τις διαρροές και είναι εξοπλισμένη με εγκαταστάσεις έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση τυχαιάς διαρροής.	Η αποθήκη χημικών ενώσεων πρέπει να αξιολογείται οπτικά ώστε να αποδεικνύεται ότι αερίζεται καλά και ότι διαθέτει δεξαμενές ή λεκάνες συγκράτησης ικανές να χωρούν τουλάχιστον το 110% του περιεχομένου του μεγαλύτερου δοχείου, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν μπορεί	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		να υπάρξει διαρροή ή μόλυνση στο εξωτερικό της αποθήκης. Οι χώροι αποθήκευσης χημικών ενώσεων και όλοι οι χώροι ανάμιξης πρέπει να είναι εξοπλισμένοι με δοχείο απορροφητικού αδρανούς υλικού (π.χ. άμμο), σκούπα, φαράσι και πλαστικές σακούλες σε σταθερή θέση, με πινακίδα που να δίνει οδηγίες σε περίπτωση τυχαίας διαρροής συμπυκνωμένων χημικών ενώσεων. Για το ντίζελ και άλλα καύσιμα βλ. AQ 06.02.03. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 19.01.08	Οι εγκαταστάσεις και ο εξοπλισμός είναι κατάλληλοι για τη μέτρηση ή/και την ανάμιξη χημικών ενώσεων ώστε να διασφαλίζεται η ασφαλής και ακριβής δοσολογία.	Οι χώροι μέτρησης/ανάμιξης χημικών ενώσεων πρέπει να διαθέτουν κατάλληλο εξοπλισμό για την ακριβή μέτρηση και δοσομέτρηση όλων των χημικών ενώσεων που αποθηκεύονται, συμπεριλαμβανομένων κυπέλλων μέτρησης, βάζων και ζυγών. Ο εξοπλισμός δοσομέτρησης πρέπει να προσδιορίζεται και, κατά περίπτωση, να βαθμονομείται ή να επαληθεύεται τακτικά με τεκμηριωμένα στοιχεία και αιτιολογημένη συχνότητα. Ο εξοπλισμός δεν πρέπει να χρησιμοποιείται για άλλους σκοπούς. Η βαθμονόμηση πρέπει να είναι ιχνηλάσιμη σύμφωνα με εθνικό ή διεθνές πρότυπο ή μέθοδο. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαιτήση
AQ-Smart 19.01.09	Διατίθεται κατάλληλος εξοπλισμός για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της μόλυνσης από το χειριστή.	Οι χώροι αποθήκευσης και μέτρησης/ανάμιξης χημικών ενώσεων πρέπει να αξιολογούνται οπτικά για να αποδεικνύεται ότι είναι επαρκώς εξοπλισμένοι για την πρόληψη και την αντιμετώπιση της μόλυνσης από τον χειριστή για όλες τις αποθηκευμένες χημικές ενώσεις. Ο ατομικός προστατευτικός εξοπλισμός (ΕΑΠ) πρέπει να περιλαμβάνει προστατευτικά γάντια, προστατευτικά ματιών, μάσκες προσώπου (όπου απαιτείται), δυνατότητες πλύσης	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		των ματιών, πηγή νερού, κουτί πρώτων βοηθειών και σαφή διαδικασία έκτακτης ανάγκης για ατυχήματα. Οι διαδικασίες πρέπει να προειδοποιούν σαφώς ότι οι εργαζόμενοι που διατρέχουν μεγαλύτερο κίνδυνο (όπως οι έγκυες ή θηλάζουσες γυναίκες) δεν πρέπει να χειρίζονται επικίνδυνες ουσίες. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 19.02	Κενά δοχεία και αχρησιμοποίητες χημικές ουσίες		
AQ-Smart 19.02.01	Για τα κενά δοχεία χημικών ενώσεων υπάρχουν αρχεία για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση ή/και απόρριψη. Η επαναχρησιμοποίηση είναι δυνατή μόνο όταν αξιολογείται ο κίνδυνος από αρμόδιο άτομο.	Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις ότι τα κενά δοχεία χημικών ενώσεων δεν επαναχρησιμοποιούνται υπό οποιαδήποτε μορφή, εκτός εάν η χρήση έχει αξιολογηθεί ως ασφαλής από αρμόδιο πρόσωπο. Υπάρχουν αρχεία που αποδεικνύουν ότι τα δοχεία χημικών ενώσεων έχουν απορριφθεί από νόμιμα αδειοδοτημένο υπεργολάβο αποβλήτων χημικών ενώσεων ή έχουν επιστραφεί στην προμηθεύτρια εταιρεία για ανακύκλωση. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 19.02.02	Η αποθήκευση και η απόρριψη των κενών δοχείων και των αχρησιμοποίητων χημικών ενώσεων γίνεται με τέτοιο τρόπο ώστε να αποφεύγονται διαρροές ή το υλικό απόπλυσης, που μπορεί να εκθέσουν τα προϊόντα, τους ανθρώπους ή/και τα ζώα σε κίνδυνο.	Το σύστημα που χρησιμοποιείται για την αποθήκευση και την απόρριψη των κενών δοχείων χημικών ενώσεων και των αχρησιμοποίητων χημικών ενώσεων εξασφαλίζει ότι τα προϊόντα, τα άτομα ή τα ζώα δεν μπορούν να έρθουν σε επαφή με τα κενά δοχεία ή τις χημικές ενώσεις και ότι αποφεύγονται οι διαρροές ή το υλικό απόπλυσης. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία που να υποδεικνύουν ότι οι χημικές ενώσεις έχουν απορριφθεί μέσω επίσημα εγκεκριμένων καναλιών. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 19.03	Μεταφορά χημικών ενώσεων		
AQ-Smart 19.03.01	Οι χημικές ενώσεις μεταφέρονται σύμφωνα με τεκμηριωμένες διαδικασίες.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη διαδικασία για τη μεταφορά χημικών ενώσεων, η οποία να λαμβάνει υπόψη την ασφάλεια των τροφίμων, την υγεία, την ασφάλεια και τους περιβαλλοντικούς κινδύνους.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 20	ΚΑΛΗ ΔΙΑΒΙΩΣΗ, ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΡΟΦΗ ΕΚΤΡΕΦΟΜΕΝΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ (ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΛΥΣΙΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ)		
	<i>Οποιαδήποτε προβλήματα καλής διαβίωσης εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών διαπιστωθούν κατά την αυτοαξιολόγηση/εσωτερική επιθεώρηση που διενεργεί ο παραγωγός πρέπει να αντιμετωπίζονται κατάλληλα και χωρίς καθυστέρηση.</i>		
AQ-Smart 20.01	Ιχνηλασιμότητα και προέλευση αποθεμάτων		
AQ-Smart 20.01.01	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη μπορούν να ιχνηλατηθούν έως και μέχρι την/τις προηγούμενη/ες παραγωγική/ές εκμετάλλευση/εκμεταλλεύσεις και έως την προέλευσή τους, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης της ή των αντίστοιχων παρτίδων γόνων και γονέων.	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να μπορούν να ιχνηλατηθούν έως και την/τις προηγούμενη/ες παραγωγική/ές εκμετάλλευση/εκμεταλλεύσεις και έως την προέλευσή τους, συμπεριλαμβανομένης της ταυτοποίησης της ή των αντίστοιχων παρτίδων γόνων και γονέων. Τα αρχεία ιχνηλασιμότητας πρέπει να βρίσκονται στην τοποθεσία. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.01.02	Οι μετακινήσεις των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, σε οποιοδήποτε στάδιο της ζωής τους εντός της παραγωγικής εκμετάλλευσης και προς και από αυτήν, καταγράφονται και είναι ιχνηλάσιμες.	Τα αρχεία ιχνηλασιμότητας πρέπει να βρίσκονται στην τοποθεσία. Τα αρχεία όλων των μετακινήσεων ζωικού κεφαλαίου για όλα τα στάδια του κύκλου ζωής του/των υδρόβιου/ων είδους/ων περιλαμβάνουν, κατά περίπτωση: προέλευση γόνου/γεννήτορα, είδος, αριθμό, βιομάζα και αναγνωριστικό μονάδας παραγωγής.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.01.03	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη ταυτοποιούνται (σε επίπεδο παρτίδας) με συγκεκριμένες παρτίδες ή εισροές καθ' όλη τη διάρκεια της καλλιεργητικής περιόδου.	Σε κάθε στάδιο του κύκλου ανάπτυξης, πρέπει να είναι δυνατή η αναγνώριση της σύνθεσης μιας παρτίδας από τις εισροές της. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.01.04	Οι εκτρεφόμενοι γεννήτορες αγοράζονται από πηγή με πιστοποίηση GLOBALG.A.P. για το πρότυπο Ολοκληρωμένης Διασφάλισης Παραγωγικής Εκμετάλλευσης (IFA) για την υδατοκαλλιέργεια.	Τα αρχεία αγοράς και τα πιστοποιητικά πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Η διοίκηση θα πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξει επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Συνιστάται
AQ-Smart 20.01.05	Οι γόννοι προέρχονται από προμηθευτή (εσωτερικό ή εξωτερικό) με πιστοποίηση GLOBALG.A.P. για το πρότυπο Ολοκληρωμένης Διασφάλισης Παραγωγικής Εκμετάλλευσης (IFA) για την υδατοκαλλιέργεια.	Τα αρχεία και τα πιστοποιητικά πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Η διοίκηση πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξει επίγνωση κατά τη συνέντευξη. - Επιθεώρηση πιστοποίησης: Για τους σκοπούς της αρχικής συμμόρφωσης, απαιτείται οι προμηθευτές γόννων να είναι εγγεγραμμένοι με Αριθμό GLOBALG.A.P. (GGN) στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. [ως «GLOBALG.A.P. aquaculture seedlings (ova/juvenile)» (γόννοι υδατοκαλλιέργειας (ωάρια/νεαρά άτομα)GLOBALG.A.P.)] κατά την αρχική επιθεώρηση του παραγωγού από τον ΦΠ. Ο προμηθευτής πρέπει να είναι σε θέση να παρουσιάσει στοιχεία αυτοαξιολόγησης και να προσκομίσει επιστολή δέσμευσης για πιστοποίηση μέχρι την επόμενη επιθεώρηση του ΦΠ. - Επόμενη επιθεώρηση (δεύτερη επιθεώρηση του ΦΠ): Οι προμηθευτές πρέπει να διαθέτουν πιστοποίηση GLOBALG.A.P. ή πιστοποίηση σύμφωνα με σύστημα αναφοράς GLOBALG.A.P.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Απαιτείται συνεχής συμμόρφωση κατά τις επόμενες επιθεωρήσεις των προμηθευτών γόνων (είτε πρόκειται για εσωτερικούς είτε για εξωτερικούς προμηθευτές). - Μετά από αυτό το πρώτο έτος, κάθε πρόσθετος προμηθευτής γόνων που θα αρχίσει να προμηθεύει την παραγωγική εκμετάλλευση με πιστοποίηση GLOBALG.A.P., πρέπει να είναι εγγεγραμμένος στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. από τη στιγμή της αγοράς των γόνων και πρέπει να αποδείξει το καθεστώς πιστοποίησης GLOBALG.A.P. κατά την αρχική επιθεώρηση του ΦΠ μετά την έναρξη των προμηθειών του. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 20.01.06	Μετά την πιστοποίηση, όλα τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη έχουν περάσει ολόκληρη τη ζωή τους σε παραγωγικές εκμεταλλεύσεις εγγεγραμμένες στο GLOBALG.A.P.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία ιχνηλασιμότητας μετακίνησης που να αποδεικνύουν ότι όλα τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη που έχουν εκτραφεί μετά την πιστοποίηση προέρχονται μόνο από εγγεγραμμένες στο GLOBALG.A.P. παραγωγικές εκμεταλλεύσεις.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02	Υγεία και καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών		
AQ-Smart 20.02.01	Διατίθεται σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP), το οποίο έχει ενημερωθεί κατά τους τελευταίους 12 μήνες, για τον τελευταίο κύκλο παραγωγής ή όποτε προστίθενται νέα φάρμακα ή θεραπείες που δεν έχουν χρησιμοποιηθεί προηγουμένως.	Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο σχέδιο AHP στην τοποθεσία. Πιστοποιημένος κτηνίατρος/επαγγελματίας υγείας υδρόβιων ζώων, αναγνωρισμένος από αρμόδια αρχή, πρέπει να εγκρίνει το σχέδιο AHP. Το ονοματεπώνυμο, η ιδιότητα και η υπογραφή με ημερομηνία πρέπει να περιλαμβάνονται στο σχέδιο AHP. Ένας πιστοποιημένος κτηνίατρος/επαγγελματίας υγείας υδρόβιων ζώων είναι ο επαγγελματίας που είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση της υγείας στην παραγωγική εκμετάλλευση και έχει τη νόμιμη εξουσία να διαγιγνώσκει ασθένειες και να συνταγογραφεί	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		φάρμακα Ο ορισμός αυτός ισχύει για όλες τις αναφορές σε κτηνίατρο σε όλα τα τυποποιημένα έγγραφα. Το σχέδιο AHP επικαιροποιείται κατά έναν από τους εξής τρόπους: α) Ετησίως β) Για κάθε κύκλο παραγωγής, εάν τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη βρίσκονται στην παραγωγική εκμετάλλευση για περίοδο μικρότερη του ενός έτους γ) Κάθε φορά που απαιτείται επικαιροποίηση του περιεχομένου του σχεδίου AHP (π.χ. συμπερίληψη νέων φαρμάκων ή θεραπειών) Το σχέδιο πρέπει να περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα εξής: 1. Ονομασία και τοποθεσία της παραγωγικής εκμετάλλευσης 2. Πιθανές ασθένειες, συμπεριλαμβανομένων των αντίστοιχων προληπτικών μέτρων για την εξάπλωση των ασθενειών και τον μετριασμό των ασθενειών 3. Πρωτόκολλα εμβολιασμού, τα οποία πρέπει να περιλαμβάνουν διαθέσιμα εμβόλια κατάλληλα για την πρόληψη ή τη μείωση πιθανών ασθενειών που θα μπορούσαν να εμφανιστούν στην περιοχή αυτή, κατά περίπτωση. Εάν υπάρχουν αποτελεσματικά εμβόλια για μια επαναλαμβανόμενη ασθένεια, ο εμβολιασμός προτιμάται από τις θεραπευτικές αγωγές. Όλοι οι ιχθείς πρέπει να αναισθητοποιούνται πριν από τον εμβολιασμό με ένεση, εκτός εάν υπάρχουν βάσιμοι λόγοι υγείας και καλής διαβίωσης που δεν το επιτρέπουν. Κατά τον εμβολιασμό με εμφύσηση ή μπάνιο πρέπει να χρησιμοποιείται καταστολή, εάν υπάρχει κίνδυνος τραυματισμού κατά τον χειρισμό.	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		4. Διαδικασίες καραντίνας 5. Φάρμακα και θεραπείες που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική εκμετάλλευση, συμπεριλαμβανομένης της ονομασίας του φαρμάκου, της δραστικής ουσίας, της ένδειξης, του προμηθευτή, της μεθόδου χορήγησης, της δοσολογίας και της περιόδου αναμονής πριν από τη συγκομιδή 6. Περίοδο αναμονής πριν από τη συγκομιδή, που αρχίζει όταν οι φαρμακούχες ζωοτροφές εκπλένονται από το σύστημα σίτισης της παραγωγικής εκμετάλλευσης, χρήση ζωοτροφών που εκπλένονται (ζωοτροφές που προορίζονται για την απομάκρυνση των υπολειμμάτων από το σύστημα σίτισης) 7. Αρχεία και ελέγχους παρασίτων, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας 8. Διαδικασίες βιοασφάλειας 9. Πρόγραμμα διαλογής για σχετικούς παθογόνους οργανισμούς 10. Αξιολόγηση επικινδυνότητας των υπολειμμάτων φαρμάκων σε σχέση με θέματα ασφάλειας τροφίμων και πιθανές επιπτώσεις στα άγρια αποθέματα γύρω από την παραγωγική εκμετάλλευση 11. Διαδικασίες αναισθητοποίησης και θανάτωσης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων για τους γεννήτορες 12. Σχέδιο δράσης για τα καλλιεργούμενα υδρόβια είδη που μπορούν να συγκομιστούν, εάν το ανώτατο όριο υπολειμμάτων (MRL) στη χώρα παραγωγής ή/και προορισμού έχει ξεπεραστεί ή είναι πιθανό να ξεπεραστεί 13. Συχνότητα και μέθοδοι θανάτωσης, απομάκρυνσης των άρρωστων και απόρριψης των νεκρών ζώων	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		14. Συχνότητα και μέθοδοι επιθεώρησης της θνησιμότητας 15. Συχνότητα παρακολούθησης της ευαισθησίας/ανθεκτικότητας και εναλλαγή των φαρμάκων για την αποφυγή της μικροβιακής αντοχής (antimicrobial resistance - AMR), κατά περίπτωση 16. Καταγραφή της θνησιμότητας και των αιτίων της, η οποία πρέπει να γίνεται καθημερινά ή όσο το δυνατόν συχνότερα. Όταν υπάρχει υποψία για ξέσπασμα νόσου ή οι θνησιμότητες είναι μεγαλύτερες από τις αναμενόμενες, ενημερώνεται ο κτηνίατρος/επαγγελματίας υγείας υδρόβιων ζώων και ο αρμόδιος κυβερνητικός υπάλληλος. 17. Εσωτερική διαδικασία για την κοινοποίηση της εκδήλωσης της νόσου, συμπεριλαμβανομένου του ποιος θα ειδοποιηθεί 18. Θεραπείες για την υγεία των ζώων: Τα αντιβιοτικά χρησιμοποιούνται εάν και μόνο εάν διαγνωστούν συγκεκριμένες ασθένειες και δεν υπάρχει εναλλακτική λύση και εάν μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο η καλή διαβίωση και η υγεία των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. 18.α) Οι αντιμικροβιακές ουσίες καίριας σημασίας σύμφωνα με τις συστάσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Υγείας (ΠΟΥ, www.who.int) χρησιμοποιούνται εάν και μόνο εάν αποτελούν τη μόνη έσχατη λύση. Οι αντιμικροβιακές ουσίες καίριας σημασίας (ύψιστης προτεραιότητας και υψηλής προτεραιότητας) που απαριθμούνται για την ανθρώπινη ιατρική μπορούν να χρησιμοποιούνται μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις υπό την κρίση, τη συνταγή και την επίβλεψη κτηνιάτρου/επαγγελματία υγείας υδρόβιων ζώων και εφόσον τα αποτελέσματα μικροβιακής ευαισθησίας (ιστορικό αντιβιογράφημα) αποδεικνύουν ότι η επιλεγμένη	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		αντιμικροβιακή ουσία είναι η μόνη αποτελεσματική θεραπευτική επιλογή. Ο κτηνίατρος/επαγγελματίας υγείας υδρόβιων ζώων αιτιολογεί εγγράφως κάθε τέτοια χρήση. Εάν υπάρχει τέτοια χρήση, πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία επικοινωνίας από τον πιστοποιημένο κτηνίατρο/επαγγελματία υγείας υδρόβιων ζώων του παραγωγού που να δίνει εντολή στους προμηθευτές ζωοτροφών να αναμειγνύουν τις συνταγογραφούμενες αντιμικροβιακές ουσίες στις σύνθετες ζωοτροφές. Είναι ευθύνη του παραγωγού να ενημερώσει έναν εξωτερικό συνταγογραφούντα κτηνίατρο ή επαγγελματία υγείας υδρόβιων ζώων για την απαίτηση αυτή. 18.β) Εξέταση των συστάσεων του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (ΠΟΥΖ, www.woah.org) σχετικά με τον «WOAH List of Antimicrobial Agents of Veterinary Importance» (Κατάλογο αντιμικροβιακών ουσιών κτηνιατρικής σημασίας του ΠΟΥΖ): <i>«Μεταξύ των VCIA –Κτηνιατρικές Αντιμικροβιακές Ουσίες Καίριας Σημασίας– στον κατάλογο του ΠΟΥΖ, ορισμένες θεωρούνται καίριας σημασίας τόσο για την υγεία του ανθρώπου όσο και για την υγεία των ζώων. Αυτό ισχύει επί του παρόντος για τις φθοριοκινολόνες και για τις κεφαλοσπορίνες τρίτης και τέταρτης γενιάς. Η κολιστίνη μεταφέρθηκε το 2016 στην κατηγορία των αντιμικροβιακών ουσιών καίριας σημασίας ύψιστης προτεραιότητας του ΠΟΥ. Επομένως, αυτές οι δύο κατηγορίες και η κολιστίνη θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις ακόλουθες συστάσεις:</i>	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως προληπτική θεραπεία, - Δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται ως θεραπεία πρώτης γραμμής, εκτός εάν δικαιολογείται, ενώ όταν χρησιμοποιούνται ως θεραπεία δεύτερης γραμμής, θα πρέπει ιδανικά να βασίζονται στα αποτελέσματα βακτηριολογικών εξετάσεων, και - Η μη προβλεπόμενη χρήση θα πρέπει να είναι περιορισμένη και να προορίζεται για περιπτώσεις όπου δεν υπάρχουν εναλλακτικές λύσεις. Η εν λόγω χρήση θα πρέπει να είναι σύμφωνη με την ισχύουσα εθνική νομοθεσία.» 19. Τυχόν δοκιμές ή δοκιμές μη εγκεκριμένων ιατρικών θεραπειών 20. Περιόδους αγρανάπαυσης και οδηγίες διαδικασίας, κατά περίπτωση 21. Συντονισμένη αντιμετώπιση ασθενειών και προληπτικά μέτρα με τους γειτονικούς παραγωγούς 22. Φάρμακα και θεραπείες που δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιούνται, στα οποία περιλαμβάνονται οι ενώσεις που απαγορεύονται σύμφωνα με τον Codex Alimentarius της Διεθνούς Οργάνωσης Τροφίμων και Γεωργίας των Ηνωμένων Εθνών (Food and Agriculture Organization - FAO)/του ΠΟΥ: νιτροφουράνια (καθώς και τα παράγωγά τους), χρωστικές ουσίες τριαρυλομεθανίου (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, του πράσινου του μαλαχίτη, του κρυσταλλικού ιώδους και του λαμπρού πράσινου), στιλβένια (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των στιλβένιου, διενεστρόλης, διαιθυλστιλβεστρόλης, εξαεστρόλης), χλωραμφενικόλη, νιτροϊμιδαζόλες (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της διμετρίδαζόλης, της ιπρονιδαζόλης, της μετρονιδαζόλης) ή	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		β-αγωνιστές (συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, της κλενβουτερόλης) 23. Κατά περίπτωση, αρχεία των συνήθων επισκέψεων σε κτηνίατρο/επαγγελματία υγείας υδρόβιων ζώων Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 20.02.02	Ο εξοπλισμός είναι σχεδιασμένος και κατάλληλος για την αποφυγή σωματικών βλαβών και τη διασφάλιση της ελάχιστης καταπόνησης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Οι αντλίες, οι επιφάνειες και ο εξοπλισμός που έρχονται σε επαφή με εκτρεφόμενα υδρόβια είδη, συμπεριλαμβανομένων των εγκαταστάσεων εμβολιασμού, πρέπει να σχεδιάζονται και να λειτουργούν κατάλληλα ώστε να αποφεύγονται οι σωματικές βλάβες και να εξασφαλίζεται η ελάχιστη καταπόνηση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.03	Όταν υπάρχει νομική απαίτηση για πιστοποίηση της υγειονομικής κατάστασης, τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη ή οι γόννοι που εισάγονται στην παραγωγική εκμετάλλευση πιστοποιούνται ως απαλλαγμένα από γνωστές ασθένειες.	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη ή οι γόννοι που εισάγονται στην εκμετάλλευση πρέπει να έχουν πιστοποίηση ότι είναι απαλλαγμένα από γνωστές ασθένειες. Πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμα αρχεία στην τοποθεσία. Εάν δεν υπάρχει αντίστοιχη νομική απαίτηση, ανατρέξτε στο AQ 20.02.06.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.04	Οι γεννήτορες πριν από την αναπαραγωγή ελέγχονται και επαληθεύεται ότι είναι απαλλαγμένοι από ασθένειες που ενδέχεται να μεταδοθούν κάθετα.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία και πιστοποιητικά που να αποδεικνύουν ότι οι γεννήτορες πριν από την αναπαραγωγή έχουν ελεγχθεί και ότι έχει επαληθευτεί ότι είναι απαλλαγμένοι από ασθένειες που ενδέχεται να μεταδοθούν κάθετα.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.05	Οι προμηθευτές γόννων (εσωτερικοί ή εξωτερικοί) παρέχουν αναφορά αξιολόγησης της υγείας.	Η κατάσταση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών πρέπει να έχει αξιολογηθεί και να υπάρχουν πιστοποιητικά αναλυτικών ελέγχων της συνήθους παρακολούθησης των ασθενειών των γόννων, τουλάχιστον για γνωστές ασθένειες για τα συγκεκριμένα είδη, όπως ορίζονται στο σχέδιο υγείας	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		υδατοκαλλιέργειας (ΑΗΡ). Τα αρχεία πρέπει να περιλαμβάνουν πληροφορίες σχετικά με τα πρωτόκολλα δειγματοληψίας, τον τύπο ανάλυσης, τη συχνότητα και τα αποτελέσματα. Η αρμόδια αρχή πρέπει να αναγνωρίζει το εργαστήριο που χρησιμοποιείται για την παρακολούθηση των κοινοποιήσιμων ασθενειών.	
AQ 20.02.06	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη που προορίζονται για μετακίνηση παρουσιάζουν κατάσταση καλής υγείας και καλής διαβίωσης σύμφωνα με τις καθορισμένες παραμέτρους.	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη που πρόκειται να μετακινηθούν πρέπει να παρουσιάζουν κατάσταση καλής υγείας και καλής διαβίωσης σύμφωνα με τις καθορισμένες παραμέτρους (συμπεριλαμβανομένων των ψαριών-καθαριστών). Πριν από τη μετακίνηση σε περιοχές καλλιέργειας πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση επικινδυνότητας για τις κοινές ασθένειες του είδους/της τοποθεσίας. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.07	Υπάρχουν τεκμηριωμένες οδηγίες για την κοινοποίηση προβλημάτων νόσου στην οικεία αρμόδια αρχή, όπου αυτό προβλέπεται από τη νομοθεσία ή από τον Παγκόσμιο Οργανισμό για την Υγεία των Ζώων (ΠΟΥΖ).	Ο παραγωγός πρέπει να αποδεικνύει ότι γνωρίζει ποιες ασθένειες ή τύποι περιστατικών θνησιμότητας που πρέπει να κοινοποιούνται πρέπει να αναφέρονται στη νόμιμη αρχή ή στον ΠΟΥΖ. Κατ' ελάχιστο, πρέπει να κοινοποιούνται όλες οι ασθένειες που προβλέπονται ως κοινοποιήσιμες από τον ΠΟΥΖ (www.woah.org). Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.08	Το εκκολαπτήριο/η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει σύστημα παρακολούθησης και καταγραφής των δεικτών υγείας και καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και όλων των περιστατικών ασθενειών.	Πρέπει να υπάρχει σύστημα παρακολούθησης και καταγραφής των δεικτών υγείας και καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και όλων των περιστατικών ασθενειών στα εκκολαπτήρια/στις τοποθεσίες της παραγωγικής εκμετάλλευσης.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Το μητρώο πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής: - Παρατηρήσεις - Διάγνωση - Θεραπεία - Περιστατικά θανάτου Πρέπει να υπάρχουν κατάλληλοι μηχανισμοί για τον επιτόπιο έλεγχο και την καταγραφή της ταυτοποίησης των δεικτών υγείας και καλής διαβίωσης, συμπεριλαμβανομένης της οπτικής παρακολούθησης (απευθείας ή μέσω βίντεο). Ο έλεγχος πρέπει αποδεδειγμένα να χρησιμοποιείται ως σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης για την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και να επιδεικνύεται πρόσθετη προσοχή σε περιπτώσεις ανωμαλιών. Οι παρατηρήσεις για την υγεία και την καλή διαβίωση καταγράφονται τουλάχιστον σε εβδομαδιαία βάση. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 20.02.09	Ο παραγωγός επιδεικνύει κατανόηση των πρακτικών υγιεινής όσον αφορά την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και εφαρμόζει διαδικασίες υγιεινής κατάλληλες για την παραγωγική εκμετάλλευση.	Ένα τεκμηριωμένο σχέδιο υγιεινής περιγράφει λεπτομερώς τα σημαντικότερα στοιχεία σχετικά με την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών: - Ποιότητα νερού - Μεθόδους καθαρισμού - Μέσα καθαρισμού (με επισήμανση για επιφάνειες που έρχονται σε επαφή με τρόφιμα, κατά περίπτωση) - Απολυμαντικά - Περίοδο εφαρμογής	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Συχνότητα εφαρμογής - Συλλογή και χειρισμός περιστατικών θανάτων Το σχέδιο πρέπει να εφαρμόζεται και να καταγράφεται. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη. Διασταύρωση με AQ 03.03. Όχι «M/E».	
AQ-Smart 20.02.10	Ο αριθμός παρτίδων των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, το μέσο βάρος και η συνολική βιομάζα παρακολουθούνται σε επίπεδο μονάδας παραγωγής.	Ο αριθμός παρτίδων των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, το μέσο βάρος και η συνολική βιομάζα πρέπει να παρακολουθούνται σε επίπεδο μονάδας παραγωγής. Πρέπει να υπάρχουν διαθέσιμα αρχεία και τεκμηρίωση της παρακολούθησης.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.11	Η διακύμανση του μεγέθους εντός των αποθεμάτων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών υπόκειται σε έλεγχο.	Πρέπει να παρακολουθείται η διακύμανση του μεγέθους εντός μιας μονάδας εκτροφής (δεξαμενή, μάνδρα με δίχτυα, σχοινί-μάνα). Πρέπει να καθορίζονται και να αιτιολογούνται τα επίπεδα στα οποία η διαβάθμιση του μεγέθους είναι αναγκαία για το είδος. Πρέπει να υπάρχουν διαδικασίες για την αξιολόγηση και την ελαχιστοποίηση των παραγόντων που επηρεάζουν τη διακύμανση του μεγέθους. Όλα τα συμβάντα διαβάθμισης πρέπει να καταγράφονται.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.12	Η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει ένα σύστημα που διασφαλίζει τα κατάλληλα επίπεδα σίτισης και την τήρηση αρχείων χρήσης των ζωοτροφών.	Η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει σύστημα που να εξασφαλίζει ότι τα επίπεδα σίτισης είναι σύμφωνα με τις ανάγκες βάσει, π.χ., των κατευθυντήριων οδηγιών του κατασκευαστή ζωοτροφών ή της εμπειρίας εκτροφής. Το σύστημα πρέπει να εξασφαλίζει την ομοιόμορφη κατανομή της τροφής στον πληθυσμό και να διαθέτει μηχανισμό για την προσαρμογή των επιπέδων σίτισης ανάλογα με την όρεξη και την αναμενόμενη βιομάζα, καθώς	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		και για την ελαχιστοποίηση της σπατάλης τροφής, την αποφυγή του ανταγωνισμού και τον μετριασμό της επιθετικότητας. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία σίτισης και να αποδεικνύεται η παρακολούθηση της αποδοτικότητας των ζωοτροφών.	
AQ-Smart 20.02.13	Η παραγωγική εκμετάλλευση/το εκκολαπτήριο/η μεταφορά λειτουργεί σύμφωνα με καθορισμένες πυκνότητες.	Η πυκνότητα πρέπει να καθορίζεται σε σχέση με το μέγεθος των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, το στάδιο παραγωγής, το περιβάλλον και το σύστημα παραγωγής. Όταν δεν υπάρχουν αντίστοιχες νομοθετικές απαιτήσεις, η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να αποδεικνύει ότι τα όρια βασίζονται σε επιστημονικά στοιχεία ή στις βέλτιστες πρακτικές του κλάδου όσον αφορά την υγεία και την καλή διαβίωση και την ασφάλεια των τροφίμων. Τα όρια πυκνότητας δεν πρέπει να καθορίζονται ως μέσος όρος για το σύστημα ή ως μέσος όρος κύκλου παραγωγής. Οι καθορισμένες πυκνότητες δεν πρέπει να υπερβαίνονται. Οι πυκνότητες εκτροφής πρέπει να υπολογίζονται και πρέπει να τηρούνται αρχεία.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.14	Πραγματοποιείται αξιολόγηση επικινδυνότητας για την καλή διαβίωση των ζώων.	Πρέπει να υπάρχει επικαιροποιημένη, τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας με συναφή μέτρα ελέγχου για την καλή διαβίωση των ζώων, η οποία περιλαμβάνει, ενδεικτικά: - Θηρευτική δραστηριότητα - Ξένα είδη που υπάρχουν στη μονάδα της παραγωγικής εκμετάλλευσης - Ένταση και μεταβολές του τεχνητού/ηλιακού φωτισμού, ημερήσιος ρυθμός - Ακουστική ενόχληση και δονήσεις λόγω αυτής (μηχανές, αντλίες, αεριστήρες κ.λπ.)	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Οπτική ενόχληση (κινούμενα αντικείμενα, άτομα, σκιές κ.λπ.) - Σχεδιασμό και μέθοδο συστημάτων ταξινόμησης και καταμέτρησης εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών - Διαρροή ηλεκτρικής ενέργειας στις εγκαταστάσεις εκτροφής - Βιοτικούς παράγοντες (π.χ., ανθίσεις φυκιών) - Μολύνσεις (υποχρεωτικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης) - Φυσική σήμανση – επεμβατική διαδικασία - Ρυθμό ροής νερού Διασταύρωση με AQ 01.02.01. Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία ότι κάθε ζήτημα καλής διαβίωσης των ζώων που διαπιστώνεται κατά τη διάρκεια της επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) αντιμετωπίζεται κατάλληλα και χωρίς καθυστέρηση.	
AQ-Smart 20.02.15	Ο παραγωγός εξετάζει τη βελτίωση των συνθηκών εκτροφής για τη βελτίωση των επιδόσεων και της καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Με βάση την αυξημένη κατανόηση της εκτροφής των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, θα πρέπει να εξεταστεί η καλύτερη κάλυψη των φυσιολογικών και συμπεριφορικών αναγκών, π.χ. μέσω του περιβαλλοντικού εμπλουτισμού. Πρέπει να καταβάλλονται προσπάθειες ώστε τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη να έχουν περιβάλλον κατάλληλο για τις ανάγκες τους. Για παράδειγμα, πρέπει να λαμβάνονται υπόψη ο κοινωνικός, δομικός, αισθητηριακός και διατροφικός εμπλουτισμός.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.16	Πραγματοποιείται αξιολόγηση επικινδυνότητας για να αποδειχθεί ότι η ποιότητα του νερού δεν θέτει σε κίνδυνο την ασφάλεια των τροφίμων ή την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη αξιολόγηση επικινδυνότητας που να καλύπτει όλες τις πιθανές πηγές ρύπανσης των υδάτων που επηρεάζουν την ασφάλεια των τροφίμων ή την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Όταν εντοπίζονται κίνδυνοι,	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		πρέπει να λαμβάνονται μέτρα όπως η επεξεργασία του νερού, η διήθηση, η απολύμανση κ.λπ. Οι υδάτινες πηγές που δεν είναι κατάλληλες για τη διαδικασία υδατοκαλλιέργειας πρέπει, εφόσον υπάρχουν, να επισημαίνονται σαφώς. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 20.02.17	Η υποδομή των εγκαταστάσεων διασφαλίζει ότι δεν υπάρχει διασταυρούμενη μόλυνση του νερού εισροής.	Η εισροή και η εκροή πρέπει να ελέγχονται και να είναι ανεξάρτητες μεταξύ τους, ώστε να αποφεύγεται η ανεπιθύμητη διασταυρούμενη μόλυνση του νερού εισροής. Η πτυχή αυτή πρέπει να περιλαμβάνεται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας (βλ. AQ 01.02.01).	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.18	Οι εγκαταστάσεις παραγωγικής εκμετάλλευσης/εκκολαπτηρίου/μεταφοράς και χειρισμού διαθέτουν ένα πρόγραμμα τακτικής παρακολούθησης και ελέγχου της ποιότητας των υδάτων που βασίζεται σε αξιολόγηση επικινδυνότητας και λαμβάνει υπόψη την πιθανή μόλυνση, την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και το σύστημα παραγωγής.	Η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει πρόγραμμα παρακολούθησης και ελέγχου που βασίζεται σε αξιολόγηση επικινδυνότητας για την ποιότητα των υδάτων, ώστε να διασφαλίζεται ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο η υγεία και η καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Η αξιολόγηση επικινδυνότητας (βλ. AQ 20.02.16) πρέπει να περιλαμβάνει σχετικές παραμέτρους ποιότητας υδάτων, διακυμάνσεις και σημεία δειγματοληψίας (σε επίπεδο παραγωγικής εκμετάλλευσης ή μονάδας παραγωγής), όπως θερμοκρασία, διαλυμένο οξυγόνο, διοξείδιο του άνθρακα, διαλυμένο άζωτο (υπερκορεσμός), pH, αμμωνία, νιτρικά, νιτρώδη, αιωρούμενα στερεά και μικροβιολογικές παραμέτρους (π.χ. δείκτες κοπράνων), μεταξύ άλλων που προσδιορίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας, όπως απαιτείται. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία για κάθε τοποθεσία. Η συχνότητα πρέπει να σχετίζεται με το χρησιμοποιούμενο σύστημα υδατοκαλλιέργειας και πρέπει να καθορίζεται από την αξιολόγηση επικινδυνότητας. Οι εργαστηριακοί έλεγχοι	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		πρέπει να πραγματοποιούνται με τρόπο που συνάδει με τις απαιτήσεις του κλάδου και τους ισχύοντες κανονισμούς. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 20.02.19	Η αντιμετώπιση και η μεταχείριση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών γίνεται πάντα με τρόπο που τα προστατεύει από τον πόνο, την καταπόνηση, τον τραυματισμό και τις ασθένειες.	Η αντιμετώπιση και η μεταχείριση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών πρέπει, ανά πάσα στιγμή, να γίνεται με τρόπο που τα προστατεύει από τον πόνο, την καταπόνηση, τον τραυματισμό και τις ασθένειες. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.20	Οι περίοδοι συνωστισμού, ο χρόνος εκτός νερού, η ταξινόμηση, η μεταφορά και η νηστεία καταγράφονται και αιτιολογούνται από τον πιστοποιημένο κτηνίατρο/επαγγελματία υγείας υδρόβιων ζώων.	Για κάθε συγκεκριμένο εκτρεφόμενο υδρόβιο είδος, ο αριθμός και η διάρκεια των περιόδων συνωστισμού, ταξινόμησης, παραμονής εκτός νερού, μεταφοράς και νηστείας (πριν από τη συγκομιδή, τον εμβολιασμό, τη μεταφορά κ.λπ.) ακολουθούν τις κατευθυντήριες οδηγίες του πιστοποιημένου κτηνιάτρου/επαγγελματία υγείας υδρόβιων ζώων που περιλαμβάνονται στο σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP), με καθορισμένα όρια όσον αφορά τη διάρκεια και τη συχνότητα κάθε περιόδου. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία που να δείχνουν την τήρηση. Ο συνωστισμός πρέπει να λαμβάνει υπόψη τον εξοπλισμό που χρησιμοποιείται και την ποιότητα του νερού. Ο συνωστισμός μπορεί επίσης να εμφανιστεί κατά τη σίτιση ή κατά τη διάρκεια άλλων συνηθισμένων διαδικασιών.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.21	Σχόλια σχετικά με την καλή διαβίωση των ζώων από το προηγούμενο στάδιο παραγωγής υπάρχουν και καταγράφονται.	Από την παραγωγική εκμετάλλευση στο εκκολαπτήριο/στην τοποθεσία αναπαραγωγής και από την εγκατάσταση σφαγής/πρωτογενούς μεταποίησης στις μονάδες εκτροφής, οι δείκτες υγείας και καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		υδρόβιων ειδών, όπως περιστατικά θανάτου, εξωτερικές ζημιές (απώλεια λεπιών, διάβρωση πτερυγίων, δαγκώματα αρπακτικών, ουλές χειρισμού, δερματικές αλλοιώσεις από επιθετικότητα, δερματικές αλλοιώσεις από παράσιτα κ.λπ.) και παραμορφώσεις, σημειώνονται κατά την άφιξη: στην παραγωγική εκμετάλλευση, όταν φθάνουν από εκκολαπτήρια ή/και στη μονάδα σφαγής/μεταποίησης, όταν φθάνουν από στάδια εκτροφής. Πρέπει να υπάρχει σύστημα για την καταγραφή και την ανταλλαγή πληροφοριών σχετικά με την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και για τη διενέργεια των αναγκαίων βελτιώσεων και αλλαγών με βάση τα σχόλια.	
AQ-Smart 20.02.22	Η θανάτωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών γίνεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες μεθόδους που σέβονται την καλή διαβίωση των ζώων και το σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP).	Η θανάτωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών (απομάκρυνση, θανάτωση και απόρριψη, συμπεριλαμβανομένων των ξένων ειδών, των ασθενών ή παραμορφωμένων δειγμάτων) πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις προβλεπόμενες μεθόδους, συμπεριλαμβανομένης της ασφαλούς απόρριψης. Πρέπει να εφαρμόζονται διαδικασίες θανάτωσης. Διασταύρωση με AQ 20.02.01 του σχεδίου AHP.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.02.23	Υπάρχει σχέδιο διαχείρισης για τα συνοικούντα είδη που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και το σχέδιο αυτό εφαρμόζει τις ίδιες αρχές καλής διαβίωσης, διαχείρισης ζωοτροφών, βιοασφάλειας και περιβαλλοντικού εμπλουτισμού όπως και για τα είδη που εκτρέφονται για εμπορικούς σκοπούς.	Πρέπει να υπάρχει σχέδιο διαχείρισης για τα συνοικούντα είδη που δεν προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση (π.χ. ψάρια-καθαριστές στην εκτροφή σολομού). Το εν λόγω σχέδιο διαχείρισης πρέπει να εφαρμόζει τις ίδιες αρχές καλής διαβίωσης των ζώων και βιοασφάλειας με εκείνες που ισχύουν για τα είδη που εκτρέφονται για εμπορικούς σκοπούς. Πρέπει να καταδεικνύονται οι επιχειρησιακοί έλεγχοι για τη διαχείριση των ειδών αυτών.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Οποιαδήποτε χρήση συνοικούντων ειδών (π.χ. ψάρια-καθαριστές) πρέπει να αξιολογείται ως προς τον κίνδυνο. Τα συνοικούντα είδη πρέπει να προέρχονται από γνωστές πηγές.	
AQ-Smart 20.02.24	Στοιχεία της αξιολόγησης επικινδυνότητας για την καλή διαβίωση των ζώων εφαρμόζονται για τη μεταφορά ζώντων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, αβγών και νεαρών ατόμων.	Τα στοιχεία που εξετάζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας για την καλή διαβίωση των ζώων πρέπει να εφαρμόζονται στη μεταφορά ζώντων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, αβγών και νεαρών ατόμων. Τα ετοιμοθάνατα και άρρωστα ζώα δεν πρέπει να μεταφέρονται. Τα ύδατα που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά πρέπει να έχουν παρόμοιες ιδιότητες όσον αφορά τις παραμέτρους καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, όπως (ενδεικτικά) το οξυγόνο, το pH, η αλατότητα και η θερμοκρασία. Πρέπει να τηρούνται αρχεία για τις μετρήσεις. Βλ. AQ 20.02.18.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.03	Θεραπείες		
AQ-Smart 20.03.01	Εάν υπάρχουν αποτελεσματικά εμβόλια για μια επαναλαμβανόμενη ασθένεια, ο εμβολιασμός προτιμάται από τις θεραπευτικές αγωγές.	Ο παραγωγός πρέπει να χρησιμοποιεί μόνο τα εμβόλια που επιτρέπονται από τη σχετική αρμόδια αρχή για χρήση στην υδατοκαλλιέργεια και για τα κατονομαζόμενα είδη. Κατάλογος όλων των εμβολίων που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να είναι διαθέσιμος ως μέρος του σχεδίου υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP). Διασταύρωση με AQ 20.04.01.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.03.02	Ο παραγωγός χρησιμοποιεί μόνο φάρμακα και θεραπείες που επιτρέπονται από τη σχετική αρμόδια αρχή και προβλέπονται στο σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP) για χρήση στην υδατοκαλλιέργεια και για τα κατονομαζόμενα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη.	Ο παραγωγός πρέπει να χρησιμοποιεί μόνο τα φάρμακα και τις θεραπείες που επιτρέπονται από τη σχετική αρμόδια αρχή για χρήση στην υδατοκαλλιέργεια και για τα κατονομαζόμενα είδη. Κατάλογος όλων των φαρμάκων και θεραπειών που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στην παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να είναι διαθέσιμος ως μέρος AHP. Διασταύρωση με AQ 20.04.01.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.03.03	Ο παραγωγός είναι σε θέση να αποδείξει τη συμμόρφωση όσον αφορά τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων (MRL) στην αγορά όπου θα διακινήθούν τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη (εγχώρια ή διεθνή).	Ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει κατάλογο των υφιστάμενων ισχυόντων MRL για τις αγορές στις οποίες διακινούνται τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη (εγχώρια ή διεθνή). Τα MRL προσδιορίζονται είτε αποδεικνύοντας την επικοινωνία με τους πελάτες που επιβεβαιώνουν την(τις) προβλεπόμενη(ες) αγορά(ες) είτε επιλέγοντας τη συγκεκριμένη χώρα (ή ομάδα χωρών) όπου ο παραγωγός προτίθεται να διακινήσει τα εκτρεφόμενα προϊόντα και προσκομίζοντας στοιχεία συμμόρφωσης που πληρούν τα υφιστάμενα ισχύοντα MRL της χώρας (ομάδας χωρών). Όταν μια ομάδα χωρών αποτελεί στόχο για εμπορία, ο παραγωγός πρέπει να συμμορφώνεται με τα αυστηρότερα υφιστάμενα ισχύοντα MRL. Εάν υπάρξει οποιαδήποτε αλλαγή στον κατάλογο των χωρών προορισμού, αυτός πρέπει να επικαιροποιείται και πρέπει να ενημερώνεται ο φορέας πιστοποίησης (ΦΠ).	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.03.04	Τα εμβόλια, τα φάρμακα και οι θεραπείες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική εκμετάλλευση εγκρίνονται ή/και συνταγογραφούνται από πιστοποιημένο κτηνίατρο/επαγγελματία υγείας υδρόβιων ζώων.	Τα εμβόλια, τα φάρμακα και οι θεραπείες που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να εγκρίνονται ή/και να συνταγογραφούνται από πιστοποιημένο κτηνίατρο/επαγγελματία υγείας υδρόβιων ζώων. Η εφαρμογή πρέπει να γίνεται σύμφωνα με τις οδηγίες της ετικέτας και τις κτηνιατρικές συνταγές,	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		ακολουθώντας τις οδηγίες που περιλαμβάνονται στο σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP). Όταν η συνταγογράφηση ακολουθεί την αρχή της διαδοχικής χρήσης (cascading), αυτό πρέπει να καταγράφεται σαφώς με αιτιολόγηση για κάθε θεραπεία.	
AQ-Smart 20.03.05	Αποφεύγεται η ανάμιξη ζωοτροφών με φάρμακα στην εκμετάλλευση. Όταν δικαιολογείται, η πρακτική αυτή ακολουθεί τις απαιτήσεις φαρμακευτικής αγωγής και θεραπείας που αναφέρονται στο σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP).	Η ανάμιξη ζωοτροφών με φάρμακα στην εκμετάλλευση πρέπει να αποφεύγεται. Η πρακτική αυτή χρησιμοποιείται μόνο όταν δικαιολογείται και σε αυτές τις σπάνιες περιπτώσεις πρέπει να ακολουθεί τις απαιτήσεις φαρμακευτικής αγωγής και θεραπείας που αναφέρονται στο σχέδιο AHP. Τα αρχεία για την πρακτική αυτή πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής: - Στόχο με αιτιολόγηση - Υπεύθυνο συνταγογράφησης - Εκπαιδευμένο άτομο υπεύθυνο για την ανάμιξη ζωοτροφών με φάρμακα - Αρχεία των ζωοτροφών που χρησιμοποιήθηκαν - Δραστική ουσία και ονομασία προϊόντος - Χρησιμοποιούμενες συγκεντρώσεις και διαδικασίες ανάμιξης σύμφωνα με τις οδηγίες της ετικέτας - Διαδικασία χορήγησης ζωοτροφών - Αποδεικτικά στοιχεία για τη συγκέντρωση της δραστικής ουσίας - Χρόνους αναμονής	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.03.06	Δεν χρησιμοποιούνται ούτε φυσικές ούτε συνθετικές ορμόνες ούτε αντιβιοτικοί παράγοντες για την προώθηση της ανάπτυξης.	Ο παραγωγός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι οι ορμόνες και οι αντιβιοτικοί παράγοντες χρησιμοποιούνται σωστά και όχι για την προώθηση της ανάπτυξης.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.03.07	Όταν το ζωικό κεφάλαιο εμβολιάζεται, αυτό γίνεται σύμφωνα με το σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP) στο πλαίσιο του AQ 20.02.01.	Τα αρχεία εμβολιασμού πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ).	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.03.08	Οι αντιβιοτικοί παράγοντες εφαρμόζονται μόνο μετά τη διάγνωση μιας μολυσματικής βακτηριακής νόσου.	Οι αντιβιοτικοί παράγοντες δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται προληπτικά, αλλά να εφαρμόζονται ως θεραπευτική αγωγή μόνο όταν διαγιγνώσκεται μολυσματική βακτηριακή νόσος. Ανατρέξτε στο σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP).	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.03.09	Τα αχρησιμοποίητα φάρμακα ή οι φαρμακούχες ζωοτροφές των ποίων η ημερομηνία λήξης έχει παρέλθει και τα άδεια δοχεία φαρμάκων ή οι άδειοι σάκοι φαρμακούχων ζωοτροφών απορρίπτονται με ελεγχόμενο τρόπο που δεν θα οδηγήσει σε μεταγενέστερη κακή χρήση.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη διαδικασία που να περιγράφει λεπτομερώς τις μεθόδους απόρριψης των φαρμάκων και των φαρμακούχων ζωοτροφών (σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή και τις νομικές απαιτήσεις, κατά περίπτωση) και την αιτιολόγηση.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.04	Αρχεία θεραπείας		
AQ-Smart 20.04.01	Ο παραγωγός τηρεί ενημερωμένα αρχεία αγορών ή παραδόσεων φαρμάκων και θεραπευτικών αγωγών, συμπεριλαμβανομένων των φαρμακούχων ζωοτροφών, καθώς και αρχεία χορήγησης φαρμάκων/φαρμακούχων ζωοτροφών σε εκτρεφόμενα υδρόβια είδη.	Όλα τα φάρμακα και οι φαρμακούχες ζωοτροφές που χρησιμοποιούνται/αποθηκεύονται πρέπει να καταγράφονται σύμφωνα με τις τυποποιημένες απαιτήσεις και να υπάρχουν αρχεία. Το αρχείο αγορών πρέπει να περιλαμβάνει την ημερομηνία αγοράς, την ονομασία του προϊόντος, την ποσότητα που αγοράστηκε, τον αριθμό παρτίδας, την ημερομηνία λήξης και το όνομα του προμηθευτή. Το αρχείο χορήγησης πρέπει να περιλαμβάνει τον αριθμό παρτίδας, την ημερομηνία χορήγησης, την ταυτότητα της	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		ομάδας εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών που υποβλήθηκαν σε θεραπεία, την ποσότητα ή τη βιομάζα των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών που υποβλήθηκαν σε θεραπεία, τη δοσολογία, τη μέθοδο χορήγησης και τη συνολική ποσότητα του φαρμάκου που χρησιμοποιήθηκε, την ημερομηνία λήξης της θεραπείας, την ημερομηνία λήξης της περιόδου αναμονής, την πρώτη ημερομηνία κατά την οποία τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη θα είναι διαθέσιμα για κατανάλωση, το όνομα του προσώπου ή των προσώπων που χορήγησαν το φάρμακο ανά ημερομηνία.	
AQ-Smart 20.04.02	Ο παραγωγός είναι σε θέση να παρέχει πλήρες ιστορικό και τρέχουσα επισκόπηση και ανάλυση τάσεων για τις θεραπείες και τις μεθόδους εφαρμογής στα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη.	Όλες οι θεραπείες για τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη και η ανάλυση των τάσεων των θεραπειών πρέπει να καταγράφονται και να πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP). Η τυπική ανάλυση τάσεων μπορεί να περιλαμβάνει τα εξής: - Όταν χρησιμοποιούνται αντιβιοτικά, μπορεί να υπολογιστεί μια τάση σχετικά με την ποσότητα της δραστικής ουσίας σε σχέση με την ποσότητα της συγκομιδής για καθορισμένες παρτίδες. - Όταν χρησιμοποιούνται θεραπείες με χημικές ενώσεις, μπορεί να υπολογιστεί για καθορισμένες παρτίδες μια τάση που σχετίζεται με τον όγκο των χρησιμοποιούμενων ποσοτήτων σε σχέση με τον αριθμό των παραγόμενων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. - Αριθμό θεραπειών και συχνότητα συγκεκριμένων θεραπειών ασθενειών	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.04.03	Υπάρχει σύστημα για τον εντοπισμό παρτίδων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών που έχουν λάβει θεραπεία για την οποία απαιτείται περίοδος αναμονής πριν από τη συγκομιδή.	Στην τοποθεσία, πρέπει να υπάρχει σύστημα για τον εντοπισμό –και την αποτροπή της τυχαίας συγκομιδής– παρτίδων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών που έχουν λάβει θεραπεία και βρίσκονται σε περίοδο αναμονής πριν από τη συγκομιδή. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.04.04	Οι περίοδοι αναμονής πριν από τη συγκομιδή για τις σχετικές θεραπείες και για τις σχετικές μονάδες παραγωγής είναι γνωστές και τηρούνται αυστηρά.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη επιβεβαίωση της φύσης και της ημερομηνίας της θεραπείας και της ημερομηνίας ολοκλήρωσης της περιόδου αναμονής πριν από τη συγκομιδή. Κάθε εκτρεφόμενο υδρόβιο είδος που πωλείται στη συνέχεια σε άλλη παραγωγική εκμετάλλευση πριν από τη λήξη της περιόδου πριν από τη συγκομιδή, πρέπει να είναι αναγνωρίσιμο ως τέτοιο. Οι απαιτούμενες περίοδοι αναμονής για τις μονάδες παραγωγής που ενδέχεται να επηρεαστούν έμμεσα από θεραπεία άλλης μονάδας παραγωγής (μέσω διαρροής ζωοτροφών, κοινής χρήσης των ίδιων υδάτων κ.λπ.) πρέπει να βασίζονται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας [βλ. AQ 20.02.01 σχετικά με το σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP)]. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.05	Περιστατικά θανάτου		
AQ-Smart 20.05.01	Η επιθεώρηση των περιστατικών θανάτου και η απομάκρυνση από τις μονάδες παραγωγής πραγματοποιούνται σύμφωνα με το σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP).	Τα αρχεία περιστατικών θανάτου πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Τα ετοιμοθάνατα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να απομακρύνονται μόλις παρατηρηθούν. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.05.02	Τα περιστατικά θανάτου, η αιτία θανάτου και η ανάλυση τάσεων των περιστατικών θανάτου καταγράφονται σε επίπεδο μονάδας παραγωγής.	Ανά μονάδα παραγωγής πρέπει να υπάρχουν αρχεία περιστατικών και αιτίας θανάτου, όταν είναι γνωστή. Η συχνότητα καταγραφής των περιστατικών θανάτου πρέπει να καθορίζεται και η καταγραφή να πραγματοποιείται όσο το δυνατόν συχνότερα. Τα αρχεία πρέπει επίσης να περιλαμβάνουν ποσοστό ανά στάδιο παραγωγής. Οι εργαζόμενοι πρέπει να επιδεικνύουν επίγνωση σχετικά με την κατάσταση της υγείας/τις αιτίες των περιστατικών θανάτου των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών κατά τη συνέντευξη. Πρέπει να λαμβάνονται μέτρα όταν εντοπίζονται τάσεις. Οι αναφορές αυτοαξιολόγησης/εσωτερικής επιθεώρησης και οι αναφορές επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) πρέπει να αναφέρουν την τιμή του συνολικού ποσοστού θανάτων ανά στάδιο παραγωγής και τιμές που συνδέονται με τις αιτίες θανάτου.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.05.03	Η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει ένα σύστημα απομάκρυνσης, αποθήκευσης και απόρριψης νεκρών εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, το οποίο διασφαλίζει ότι δεν τίθενται σε κίνδυνο οι περιβαλλοντικές πτυχές και αποφεύγεται η εξάπλωση παθογόνων οργανισμών και ασθενειών στο ίδιο ζωικό κεφάλαιο και στη φύση.	Τα νεκρά εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να απομακρύνονται, να αποθηκεύονται στο μεσοδιάστημα και να απορρίπτονται με τρόπο που να διασφαλίζει ότι δεν τίθενται σε κίνδυνο οι περιβαλλοντικές πτυχές και αποφεύγεται η εξάπλωση παθογόνων οργανισμών και ασθενειών στο ίδιο ζωικό κεφάλαιο και στη φύση. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία παραγωγικής εκμετάλλευσης που να δείχνουν τα πρωτόκολλα για την απομάκρυνση, αποθήκευση και απόρριψη νεκρών εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.05.04	Η παραγωγική εκμετάλλευση διαθέτει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση μαζικών περιστατικών θανάτου.	Η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση μαζικών περιστατικών θανάτου. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.06	Όλες οι μάνδρες σε υδάτινα σώματα		
AQ-Smart 20.06.01	Οι κρεμαστές μάνδρες με δίχτυ δεν αγγίζουν ποτέ τον πυθμένα του υδάτινου σώματος.	Τα αρχεία των μετρήσεων βάθους πρέπει να αποδεικνύουν ότι οι κρεμαστές μάνδρες με δίχτυ δεν αγγίζουν ποτέ τον πυθμένα του υδάτινου σώματος στο οποίο είναι κρεμασμένες.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.06.02	Τα χρησιμοποιούμενα δίχτυα ταυτοποιούνται το καθένα ξεχωριστά και διατηρούνται σε καλή κατάσταση.	Για κάθε δίχτυ πρέπει να τηρούνται αρχεία συντήρησης στα οποία να καταγράφονται η παλαιότητα, η κατάσταση, η επισκευή, οι τύποι και οι ημερομηνίες επεξεργασίας/καθαρισμού, η θέση, τα αρχεία επιθεώρησης του δικτυού, οι παρατηρήσεις των δυτών (κατά περίπτωση) και τα αρχεία των διορθωτικών ενεργειών που έχουν πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τα αποτελέσματα των εργασιών παρακολούθησης. Η ακεραιότητα των δικτύων πρέπει να επιθεωρείται οπτικά όσο συχνά απαιτείται σύμφωνα με την αξιολόγηση επικινδυνότητας ή με τις οδηγίες του κατασκευαστή και αμέσως μετά από κάθε ειδική περίπτωση (π.χ. καταιγίδα), ώστε να διασφαλίζεται ότι εντοπίζονται και διορθώνονται τυχόν ζημιές που μπορεί να οδηγήσουν σε κίνδυνο διαφυγής εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Η ανθεκτικότητα των δικτύων πρέπει να δοκιμάζεται σύμφωνα με τις οδηγίες του κατασκευαστή.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.06.03	Τα καταγεγραμμένα μεγέθη ματιών των διχτυών είναι κατάλληλα για το μέγεθος των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών (συμπεριλαμβανομένων των συνοικούντων ειδών), ώστε να αποφεύγονται οι διαφυγές και ο κίνδυνος τραυματισμών των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Πρέπει να τηρούνται αρχεία για τα μεγέθη ματιών των διχτυών. Το μέγεθος των ματιών των διχτυών πρέπει να είναι κατάλληλο για το μέγεθος των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών (συμπεριλαμβανομένων των συνοικούντων ειδών), ώστε να αποφεύγονται οι διαφυγές και ο κίνδυνος τραυματισμών των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.06.04	Οι μάνδρες και τα συστήματα αγκυροβόλησης είναι κατάλληλα σχεδιασμένα για τη θέση τους και τις καιρικές συνθήκες, σύμφωνα με αξιολόγηση επικινδυνότητας, και έχουν εγκατασταθεί σωστά.	Για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) πρέπει να υπάρχει διαθέσιμη αξιολόγηση επικινδυνότητας που εξετάζει την καταλληλότητα του σχεδιασμού του κλωβού και του αγκυροβολίου. Οι προδιαγραφές για τους κλωβούς και τα συστήματα αγκυροβόλησης πρέπει να είναι διαθέσιμες, συμπεριλαμβανομένων των ονομάτων του(των) προσώπου(ων) ή της εταιρείας που εκτελεί την εγκατάστασή τους. Πρέπει να υπάρχουν αποδεικτικά στοιχεία για την εμπειρία/τα προσόντα των ατόμων που είναι υπεύθυνα για την εγκατάσταση και τη συντήρηση. Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο συντήρησης για τις άγκυρες, τον εξοπλισμό αγκυροβόλησης και τους κλωβούς, συμπεριλαμβανομένων λεπτομερειών για τα ανανεωμένα εξαρτήματα. Οι μάνδρες και τα συστήματα αγκυροβόλησης πρέπει να συντηρούνται σε τακτική βάση από άτομα με κατάλληλη εκπαίδευση ή πείρα και σύμφωνα με γραπτό σχέδιο.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.06.05	Οι μάνδρες επισημαίνονται σαφώς με βοηθήματα πλοήγησης.	Οι μάνδρες πρέπει να φέρουν κατάλληλη σήμανση, όπου είναι απαραίτητο.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.07	Δεξαμενές		
AQ-Smart 20.07.01	Ορίζονται περίοδοι αγρανάπαυσης, και όπου δεν υπάρχει αγρανάπαυση, αυτό έχει καθοριστεί στο σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP).	Οι ημερομηνίες αγρανάπαυσης και ανασύστασης για τις τοποθεσίες/δεξαμενές (όταν πρόκειται για ανεξάρτητες μονάδες) πρέπει να καθορίζονται και να τηρούνται αρχεία. Όταν οι δεξαμενές δεν αποστραγγίζονται πλήρως, πρέπει να έχουν γίνει έλεγχοι για να διασφαλιστεί ότι όλα τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη έχουν απομακρυνθεί από τις επιμέρους μονάδες και, κυρίως, πριν από την επεξεργασία του νερού που παραμένει στη δεξαμενή. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει αγρανάπαυση, αυτό πρέπει να ορίζεται στο σχέδιο AHP. Πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση επικινδυνότητας για την υγεία των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.07.02	Οι φυτικές ζώνες ασφαλείας και οι διάδρομοι οικοτόπων γύρω από τα συστήματα δεξαμενών και δίπλα στα όρια των παραγωγικών εκμεταλλεύσεων διατηρούνται σε καλή κατάσταση και, όπου αυτό είναι εφικτό, βελτιώνονται.	Διατηρούνται φυτικές ζώνες ασφαλείας και διάδρομοι οικοτόπων για την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων των εργασιών της τοποθεσίας στο περιβάλλον. Πρέπει να εξετάζεται η δημιουργία φυτικών ζωνών ασφαλείας και διαδρόμων οικοτόπων, όπου δεν υπάρχουν ήδη.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 20.07.03	Ούτε τα λύματα ούτε η κοπριά χρησιμοποιούνται ως λίπασμα.	Ο παραγωγός πρέπει να αποδεικνύει ότι δεν χρησιμοποιούνται στην παραγωγική εκμετάλλευση επεξεργασμένα ή μη επεξεργασμένα λύματα και ζωική κοπριά. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.07.04	Όταν η εκτροφή σε δεξαμενή βασίζεται ή συμπληρώνεται από ανόργανη λίπανση, υπάρχουν καθορισμένες διαδικασίες και τηρούνται αρχεία για τις ποσότητες λιπασμάτων που προστίθενται στη δεξαμενή.	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες και αρχεία των ανόργανων λιπασμάτων που προστίθενται στη δεξαμενή και των ποσοτήτων τους. Ιδιαίτερη προσοχή πρέπει να δοθεί στον φώσφορο, δεδομένου ότι είναι ένας περιορισμένος φυσικός πόρος.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.07.05	Το ίζημα βυθοκόρησης απορρίπτεται σύμφωνα με το σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (ΣΠΔ).	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία απόρριψης του ιζήματος βυθοκόρησης, συμπεριλαμβανομένης της απόρριψης από υπεργολάβους. Κάθε δραστηριότητα που εκτελείται από υπεργολάβους πρέπει να ακολουθεί τη νομοθεσία, ακόμη και όταν εκτελείται εκτός της παραγωγικής εκμετάλλευσης.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.08	Βιοασφάλεια		
	<i>Ως προσθήκη για τις απαιτήσεις για την προστασία των τροφίμων, ανατρέξτε στο AQ 10.</i>		
AQ-Smart 20.08.01	Οι τοποθεσίες διαθέτουν τεκμηριωμένο σχέδιο βιοασφάλειας.	Υπάρχει σχέδιο βιοασφάλειας που πρέπει να περιλαμβάνει τουλάχιστον τα εξής: - Αξιολόγηση επικινδυνότητας - Εκπαίδευση - Υγιεινή της τοποθεσίας - Κίνδυνο εισαγωγής παθογόνων οργανισμών και ασθενειών - Συστήματα πρόληψης και απολύμανσης - Σχέδιο διαχείρισης του χώρου - Απαιτήσεις ελέγχου των σημείων εισόδου και εξόδου στον χώρο και εξοπλισμό τους για καθαρισμό και απολύμανση - Διαδικασία εξουσιοδότησης επισκεπτών - Οπτική σήμανση απαγόρευσης/προειδοποίησης γύρω από την περίμετρο της παραγωγικής εκμετάλλευσης ή στις εισόδους Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.08.02	Εάν υπάρχει σχέδιο διαχείρισης περιοχής, η παραγωγική εκμετάλλευση συμμετέχει ενεργά και μπορεί να αποδείξει τη συμμόρφωση με τις απαιτήσεις του σχεδίου.	Το σχέδιο διαχείρισης περιοχής είναι μια συμφωνία μεταξύ παραγωγών, συνήθως στο ίδιο υδάτινο σώμα, η οποία περιλαμβάνει μέτρα για την πρόληψη της εισαγωγής και της εξάπλωσης παθογόνων οργανισμών και ασθενειών. Εάν υπάρχει τέτοιο σχέδιο, ο παραγωγός πρέπει να παρουσιάσει τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία για τη συμμετοχή του. Όταν δεν υπάρχει σχέδιο διαχείρισης περιοχής, οι παραγωγικές εκμεταλλεύσεις από διαφορετικές εταιρείες υδατοκαλλιέργειας που μοιράζονται το ίδιο υδάτινο σώμα πρέπει να αποδεικνύουν τις προσπάθειες με συγκεκριμένες δράσεις για συνεργασία σε σχετικές πτυχές που επηρεάζουν τις δραστηριότητες εκτροφής τους. Παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν τον έλεγχο των ασθενειών, τη μετακίνηση των ζώων, τα αρπακτικά, την αξιολόγηση της μακροπανίδας κ.λπ.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.8.03	Όπου χρησιμοποιούνται, τα δοχεία συγκομιδής καθαρίζονται και απολυμαίνονται πριν από την επαναχρησιμοποίηση και τη μεταφορά τους στους χώρους καλλιέργειας.	Κατά περίπτωση, πρέπει να υπάρχουν αρχεία καθαρισμού και απολύμανσης των δοχείων συγκομιδής.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.8.04	Υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο καθαρισμού και απολύμανσης του εξοπλισμού.	Ο παραγωγός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει τόσο την κατανόηση των πρακτικών βιοασφάλειας όσο και τις διαδικασίες καθαρισμού και απολύμανσης που είναι κατάλληλες για την παραγωγική εκμετάλλευση. Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο καθαρισμού και απολύμανσης, το οποίο να περιγράφει λεπτομερώς τα σημαντικότερα στοιχεία, ιδίως τα εξής: - Ποιότητα νερού καθαρισμού - Μεθόδους καθαρισμού	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Καθαριστικά μέσα - Απολυμαντικά - Περίοδο εφαρμογής - Συχνότητα εφαρμογής - Έλεγχο ασθενειών - Συνθήκες αποθήκευσης του εξοπλισμού καθαρισμού για την αποφυγή κινδύνου μόλυνσης του προϊόντος Το σχέδιο πρέπει να είναι σε ισχύ, να εφαρμόζεται και να καταγράφεται. Ο εξοπλισμός που έρχεται σε άμεση ή έμμεση επαφή με τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να είναι κατασκευασμένος από υλικά που δεν εμποδίζουν τον κατάλληλο καθαρισμό και την απολύμανση. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 20.08.05	Για όλα τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό (συμπεριλαμβανομένων των φίλτρων), τηρείται αρχείο με τις λεπτομέρειες συντήρησης, καθαρισμού και απολύμανσης.	Για όλα τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό (συμπεριλαμβανομένων των φίλτρων) πρέπει να υπάρχουν αρχεία συντήρησης, καθημερινού καθαρισμού και απολύμανσης, κατά περίπτωση.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.08.06	Τα οχήματα και τα σκάφη (συμπεριλαμβανομένων όλων των συστημάτων μεταφοράς και του συναφούς εξοπλισμού) που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών ή ζωοτροφών υδατοκαλλιέργειας, είτε ανήκουν στον παραγωγό είτε σε υπεργολάβους, παρουσιάζουν αποδείξεις για τις διαδικασίες καθαρισμού και απολύμανσης.	Η αξιολόγηση επικινδυνότητας πρέπει να προσδιορίζει τις απαιτούμενες διαδικασίες καθαρισμού και απολύμανσης. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία και να εφαρμόζονται διορθωτικές ενέργειες για την αυτοαξιολόγηση/εσωτερική επιθεώρηση και την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Η μεταφορά εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών πρέπει να διατηρεί την ιχνηλασιμότητα και την τήρηση της τοπικής νομοθεσίας για τη διακίνηση των ιχθύων. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.08.07	Υπάρχει διαχωρισμός ή απολύμανση του εξοπλισμού, των εργαζομένων και των οχημάτων μεταξύ των χώρων λειτουργίας για τη μείωση της μεταφοράς ασθενειών.	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες και αρχεία απολύμανσης όπου απαιτείται. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.08.08	Η υποδομή υποστηρίζει τις διαδικασίες καραντίνας για την τοποθεσία ή την παραγωγική εκμετάλλευση σε περίπτωση εκδήλωσης επιδημίας μολυσματικών ασθενειών.	Εάν εκδηλωθεί μολυσματική ασθένεια, η υποδομή πρέπει να υποστηρίζει τις τεκμηριωμένες διαδικασίες καραντίνας.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.08.09	Εκτός εάν η κατάσταση της υγείας επαληθευτεί εκ των προτέρων, οι γεννήτορες/ο γόνος κρατούνται σε καραντίνα έως ότου επαληθευτεί η κατάσταση ασθένειάς τους, πριν από τη μεταφορά τους σε άλλες περιοχές.	Πρέπει να υπάρχουν μητρώα κατάστασης υγείας ή καραντίνας.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.08.10	Οι τοποθεσίες διατηρούνται σε καθαρή και υγιεινή κατάσταση.	Οι τοποθεσίες πρέπει να διατηρούνται σε καθαρή και υγιεινή κατάσταση ώστε: - Να μειώνεται ο κίνδυνος εξάπλωσης ασθενειών και παθογόνων οργανισμών μεταξύ των περιοχών λειτουργίας ή/και των μονάδων παραγωγής - Να συμμορφώνονται με το σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης, λαμβάνοντας υπόψη την περίμετρο της παραγωγικής εκμετάλλευσης Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.08.11	Υπάρχει αξιολόγηση επικινδυνότητας που περιλαμβάνει την ανάγκη απολύμανσης του εισερχόμενου νερού στα εκκολαπτήρια και τις επακόλουθες επιπτώσεις του νερού απόρριψης.	Πρέπει να υπάρχει εκτίμηση κινδύνου που να περιλαμβάνει την ανάγκη απολύμανσης του εισερχόμενου νερού στα εκκολαπτήρια. Εάν απαιτείται απολύμανση, αυτή πρέπει να πραγματοποιείται αποτελεσματικά. Πρέπει να γίνεται αναφορά στην εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (βλ. AQ 06.03.01) όσον αφορά την απελευθέρωση παθογόνων οργανισμών ή/και απολυμαντικών.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.09	Μηχανήματα και εξοπλισμός		
AQ-Smart 20.09.01	Ο εξοπλισμός και τα συστήματα σχεδιάζονται, εγκαθίστανται και λειτουργούν έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος διακύβευσης της υγείας των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος διαφυγής των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Ο εξοπλισμός και τα συστήματα πρέπει να σχεδιάζονται, να εγκαθίστανται και να λειτουργούν έτσι ώστε να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος διακύβευσης της υγείας και της καλής διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και να ελαχιστοποιείται ο κίνδυνος διαφυγής. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.09.02	Εφαρμόζονται μέτρα για την αποτροπή της διαφυγής εκτρεφόμενου ζωικού κεφαλαίου στο τοπικό υδάτινο ρεύμα ή της εισόδου ενδημικών ειδών στις περιοχές εκτροφής των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, τα αρχεία όλων των διαφυγόντων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών για τους προηγούμενους 12 μήνες και η τεκμηρίωση ότι τα περιστατικά διαφυγής έχουν αναφερθεί στις αρχές πρέπει να υπάρχουν για όλες τις περιοχές. Το εκκολαπτήριο/η παραγωγική εκμετάλλευση πρέπει να διαθέτει αποτελεσματική και τεκμηριωμένη διαδικασία για την πρόληψη της τυχαίας αποδέσμευσης του ζωικού κεφαλαίου στο περιβάλλον. Κατά περίπτωση, οι δομές μάνδρας και τα αγκυροβόλια πρέπει να επιθεωρούνται σύμφωνα με τεκμηριωμένο χρονοδιάγραμμα που βασίζεται στην αξιολόγηση επικινδυνότητας. Πρέπει να εκτελούνται και να καταγράφονται η τακτική συντήρηση και οι διαδικασίες επισκευής ή αντικατάστασης.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 20.09.03	Τα μηχανήματα και ο εξοπλισμός (συμπεριλαμβανομένων των φίλτρων) που είναι κρίσιμα για τη διασφάλιση της καλής υγείας και διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών διαθέτουν αρχεία συντήρησης.	Για τα μηχανήματα και τον εξοπλισμό που είναι κρίσιμα για τη διασφάλιση της καλής υγείας και διαβίωσης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών (π.χ. καθετήρες οξυγόνου), πρέπει να τηρείται αρχείο με τα ακόλουθα: λεπτομέρειες συντήρησης και βαθμονόμησης, λεπτομέρειες βαθμονόμησης ή επαλήθευσης του εξοπλισμού ελέγχων και παρακολούθησης από δεύτερο μέρος. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία που να αποδεικνύουν την κατάλληλη συντήρηση και βαθμονόμηση ή επαλήθευση.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.09.04	Όταν η υγεία και η καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών εξαρτάται από αυτόματα συστήματα/εξοπλισμό (επίπεδο οξυγόνου, πίεση αντλίας κ.λπ.), τα συστήματα είναι εξοπλισμένα με συναγερμούς και εφεδρικά (backup) συστήματα.	Όταν η υγεία και η καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών μπορεί να τεθεί σε κίνδυνο λόγω βλάβης του συστήματος/του εξοπλισμού, ο εν λόγω εξοπλισμός/το εν λόγω σύστημα πρέπει να είναι εξοπλισμένος/ο με συναγερμούς σε περίπτωση βλάβης. Οι συναγερμοί αυτοί πρέπει να δοκιμάζονται σε τακτική βάση. Πρέπει να τηρούνται αρχεία για τις δοκιμές των συναγερμών. Πρέπει να υπάρχει σύστημα για την ειδοποίηση του/των υπεύθυνου/ων προσώπου/ων.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 20.09.05	Όπου οι αξιολογήσεις επικινδυνότητας δείχνουν ότι τα επίπεδα οξυγόνου θα μπορούσαν να πέσουν κάτω από το ελάχιστο όριο για την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, υπάρχουν συστήματα συμπλήρωσης οξυγόνου και διατηρούνται σε καλή κατάσταση.	Ένα σύστημα συμπλήρωσης οξυγόνου πρέπει να είναι διαθέσιμο για τη μέγιστη πυκνότητα εκτροφής στα χαμηλότερα προβλέψιμα επίπεδα οξυγόνου. Πρέπει να υπάρχει εφεδρικό (backup) σύστημα συμπλήρωσης οξυγόνου σε περίπτωση βλάβης του κύριου συστήματος. Για τα κλειστά συστήματα ανακυκλοφορίας, ο εξοπλισμός για τον κορεσμό του νερού με O ₂ είναι απαραίτητος λόγω της υψηλής πυκνότητας εκτροφής των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Ανατρέξτε στο AQ 20.02.14 σχετικά με την αξιολόγηση επικινδυνότητας για την καλή διαβίωση των ζώων.	Δευτερεύουσα Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 21	ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΕΚΤΡΕΦΟΜΕΝΩΝ ΥΔΡΟΒΙΩΝ ΕΙΔΩΝ		
AQ-Smart 21.01	Εφαρμόζεται πρόγραμμα δειγματοληψίας, συμπεριλαμβανομένης της συχνότητας των ελέγχων, με βάση τους πιθανούς μολυσματικούς παράγοντες, τα κατάλοιπα και τις ουσίες για τον τύπο και τη θέση της επιχείρησης υδατοκαλλιέργειας και τα συστατικά των ζωοτροφών.	Με βάση την αξιολόγηση επικινδυνότητας για την ασφάλεια των τροφίμων, πρέπει να διενεργούνται αναλύσεις ιστών εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών για να επαληθεύεται η συμμόρφωση με τα ανώτατα όρια υπολειμμάτων (MRL) για εγκεκριμένα φάρμακα και θεραπείες και για να επαληθεύεται ότι δεν υπάρχουν υπολείμματα από μη εγκεκριμένες ουσίες. Ο κατάλογος των ουσιών που πρέπει να αναλύονται βασίζεται στα εξής: - Τοπική/εθνική νομοθεσία - Απαιτήσεις του πελάτη (των πελατών) - Ουσίες που απαριθμούνται στο σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP) Η συχνότητα των αναλύσεων καθορίζεται με βάση τους κινδύνους που εντοπίζονται στο πρόγραμμα δειγματοληψίας. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 21.02	Το εργαστήριο που χρησιμοποιείται για τον έλεγχο πιθανών μολυσματικών παραγόντων, υπολειμμάτων και ουσιών είναι διαπιστευμένο σύμφωνα με το πρότυπο ISO/IEC 17025 ή συμμετέχει επιτυχώς σε πρόγραμμα επάρκειας δοκιμών δακτυλίου.	Οι έλεγχοι που απαιτούνται σύμφωνα με το σημείο AQ 21.01 πρέπει να διεξάγονται από εργαστήριο διαπιστευμένο κατά ISO/IEC 17025 ή με αποδεικτικά στοιχεία επιτυχούς συμμετοχής σε πρόγραμμα επάρκειας δοκιμών δακτυλίου. Η διαπίστευση πρέπει να αποδεικνύεται είτε σε επίσημο επιστολόχαρτο είτε σε πίνακες διαπίστευσης. Αποδεκτή είναι η τεκμηρίωση που δείχνει ότι το εργαστήριο βρίσκεται	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		σε διαδικασία διαπίστευσης για το ισχύον πεδίο εφαρμογής από αρμόδια εθνική αρχή. Τα μη διαπιστευμένα εργαστήρια πρέπει να διαθέτουν τεκμηριωμένα αποδεικτικά στοιχεία επιτυχούς συμμετοχής επάρκειας σε δοκιμές δακτυλίου για το ισχύον πεδίο εφαρμογής. Όπου λειτουργούν εθνικά προγράμματα επιτήρησης και ελέγχου, αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως υποστηρικτικά στοιχεία.	
AQ-Smart 21.03	Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων είναι ιχνηλάσιμα έως τη συγκεκριμένη παρτίδα.	Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων πρέπει να είναι ιχνηλάσιμα έως την ταυτότητα των συγκεκριμένων παρτίδων ή μονάδων παραγωγής (βλέπε AQ 20.01.02). Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22	ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ		
	<i>Ενώ η βιομηχανία υδατοκαλλιέργειών αναμένεται να αναπτυχθεί στο μέλλον, η εξάρτηση από τη χρήση ιχθύων εκτροφής στις ζωοτροφές δεν θα πρέπει να αυξηθεί. Η αειφόρος προμήθεια, η αποτελεσματική χρήση των θαλάσσιων συστατικών και η χρήση εναλλακτικών λύσεων αντί των ιχθύων εκτροφής αποτελούν θεμελιώδη βήματα για τη μείωση και την εξάλειψη των επιβλαβών επιπτώσεων στο θαλάσσιο οικοσύστημα. Ανατρέξτε στο πρότυπο για την Παρασκευή Σύνθετων Ζωοτροφών GLOBALG.A.P.</i>		
AQ-Smart 22.01	Γενικά		
AQ-Smart 22.01.01	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη λαμβάνουν σύνθετη διατροφή που είναι κατάλληλη για τα εκτρεφόμενα είδη.	Η τεκμηρίωση και οι προδιαγραφές της σύνθετης ζωοτροφής που χρησιμοποιείται (συμπεριλαμβανομένων των συννοικούντων ειδών) πρέπει να αποδεικνύουν την καταλληλότητά της.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22.01.02	Οι σύνθετες ζωοτροφές που χρησιμοποιούνται στην παραγωγική εκμετάλλευση, τόσο για τα στοχευόμενα είδη όσο και για τα συνοικούντα είδη, έχουν	Οι τοποθεσίες παρασκευής σύνθετων ζωοτροφών (CFM) από τις οποίες προέρχονται οι ζωοτροφές (είτε εσωτερικές είτε εξωτερικές), πρέπει να είναι πιστοποιημένες με βάση τουλάχιστον ένα από τα ακόλουθα:	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
	παρασκευαστεί από αναγνωρισμένη πηγή και προέρχονται από αυτήν.	i) Πρότυπο CFM GLOBALG.A.P. ii) Πρότυπο που έχει συγκριθεί επιτυχώς με το πρότυπο CFM GLOBALG.A.P. iii) Ένα σύστημα ασφάλειας ζωοτροφών διαπιστευμένο είτε σύμφωνα με τον Οδηγό ISO/IEC 17065 είτε σύμφωνα με το πρότυπο ISO/IEC 17021* Για σύνθετες ζωοτροφές που αναγνωρίζονται μέσω της επιλογής iii), πρέπει να υπάρχει επιστολή από τον προμηθευτή ζωοτροφών που να δηλώνει τη συμμόρφωση με το πρότυπο CFM GLOBALG.A.P. έκδοση 3, κεφάλαιο A 5, «Responsible sourcing of feed materials» (Υπεύθυνη προμήθεια πρώτων υλών ζωοτροφών). Για την επιλογή i), οι τοποθεσίες παραγωγής CFM πρέπει να είναι εγγεγραμμένες στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. [κατά τη στιγμή της αρχικής επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) του παραγωγού] με έναν Αριθμό GLOBALG.A.P. (GGN) που θα τον συνδέει με τον παραγωγό υδατοκαλλιέργειας. Για τις επιλογές ii) και iii), η εγγραφή της επωνυμίας του προμηθευτή και του συστήματος διαπίστευσης που χρησιμοποιείται αντικαθιστά τον αριθμό GGN στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. Ανατρέξτε στον ιστότοπο GLOBALG.A.P., «Compound Feed Manufacturing/Recognized feed safety schemes» (Παρασκευή σύνθετων ζωοτροφών/Αναγνωρισμένα συστήματα ασφάλειας ζωοτροφών). *ISO/IEC 17065 (ίδιο με το EN 45011): Αξιολόγηση συμμόρφωσης – απαιτήσεις για φορείς που πιστοποιούν	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		προϊόντα, διεργασίες και υπηρεσίες. ISO/IEC 17021 (πρώην EN 45012): Αξιολόγηση συμμόρφωσης – Απαιτήσεις για φορείς που παρέχουν επιθεώρηση και πιστοποίηση συστημάτων διαχείρισης.	
AQ-Smart 22.01.03	Εάν το εκκολαπτήριο χρησιμοποιεί είτε ακατέργαστες και μη παστεριωμένες είτε ζωντανές ζωοτροφές, αυτό βασίζεται σε αξιολόγηση επικινδυνότητας για την ασφάλεια των τροφίμων και τη βιοασφάλεια.	Ειδικά για τα εκκολαπτήρια: Πρέπει να υπάρχει αξιολόγηση επικινδυνότητας που να αποδεικνύει ότι είτε οι ακατέργαστες και μη παστεριωμένες είτε οι ζωντανές ζωοτροφές (αρτέμιες, μικροφύκη, τροχόζωα κ.λπ.) δεν θα επηρεάσουν τη βιοασφάλεια των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και δεν θα έχουν αρνητικό αντίκτυπο στην ασφάλεια των τροφίμων και την καλή διαβίωση των ζώων. Πρέπει να υπάρχουν στοιχεία για την τακτική επιτήρηση νόσων η οποία θα παρακολουθεί τους παθογόνους οργανισμούς και να αποτελούν μέρος της αξιολόγησης επικινδυνότητας. Εάν είναι δυνατή η χρήση σύνθετων ζωοτροφών, πρέπει να προτιμάται αυτή η λύση.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22.01.04	Τα πρωτεϊνικά στοιχεία στη σύνθετη ζωοτροφή δεν προέρχονται από τα ίδια εκτρεφόμενα υδρόβια είδη, εκτός εάν η υδρολυμένη πρωτεΐνη του ίδιου είδους έχει επαληθευτεί ως επαρκής.	Πρέπει να υπάρχουν προδιαγραφές ζωοτροφών και συγκεκριμένα αρχεία για τις χρησιμοποιούμενες πρωτεΐνες, τα οποία πρέπει να αποδεικνύουν ότι οι πρωτεΐνες προέρχονται από διαφορετικά εκτρεφόμενα υδρόβια είδη. Εάν τα πρωτεϊνικά στοιχεία προέρχονται από το ίδιο είδος: Τα προϊόντα υδρόλυσης πρωτεϊνών (μέγεθος πεπτιδίων) του ίδιου είδους πρέπει να ελέγχονται για να διαπιστωθεί ότι επιτρέπεται η χρήση <10.000 Dalton και πρέπει να υπάρχει τεκμηρίωση από τους προμηθευτές ζωοτροφών σχετικά με τον εν λόγω έλεγχο. Ο όρος «υδρολυμένες πρωτεΐνες» αναφέρεται σε πολυπεπτίδια, πεπτίδια και αμινοξέα, καθώς και σε μείγματα αυτών, που λαμβάνονται με υδρόλυση ζωικών υποπροϊόντων.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 22.02	Αρχεία ζωοτροφών		
AQ-Smart 22.02.01	Οι παρτίδες των ζωοτροφών είναι ιχνηλάσιμες από τον κατασκευαστή των ζωοτροφών μέχρι την παρτίδα του ζωικού κεφαλαίου εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Οι παρτίδες ζωοτροφών από τον παρασκευαστή ζωοτροφών πρέπει να είναι ιχνηλάσιμες έως τις παρτίδες ζωικού κεφαλαίου εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Πρέπει να υπάρχει σύστημα επαλήθευσης ή τεκμηρίωσης.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22.02.02	Τα έγγραφα των προμηθευτών ζωοτροφών από τους οποίους έχουν αγοραστεί σύνθετες ζωοτροφές τηρούνται για δύο έτη ή για ένα έτος περισσότερο από τον κύκλο ζωής των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, ανάλογα με το ποιο από τα δύο έχει μεγαλύτερη διάρκεια.	Τα αρχεία των αγορών ζωοτροφών (π.χ. τιμολόγια) πρέπει να υπάρχουν και να φυλάσσονται για δύο έτη ή για ένα έτος περισσότερο από τον κύκλο ζωής του εκτρεφόμενου υδρόβιου είδους, ανάλογα με το ποιο από τα δύο έχει μεγαλύτερη διάρκεια. Τα αρχεία πρέπει να περιλαμβάνουν τον τύπο της ζωοτροφής, την ποσότητα, την πηγή και την ημερομηνία παράδοσης.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22.02.03	Οι παραγωγικές εκμεταλλεύσεις λαμβάνουν από τους προμηθευτές τους δήλωση ότι η σύνθεση κάθε ζωοτροφής συμμορφώνεται με τις απαιτήσεις GLOBALG.A.P. για το ιχθυάλευρο και το ιχθυέλαιο.	Πρέπει να υπάρχουν δηλώσεις που να προσδιορίζουν τη συμμόρφωση. Ο προμηθευτής σύνθετων ζωοτροφών παρέχει πληροφορίες σχετικά με τη σύνθεση του ιχθυάλευρου και του ιχθυελαίου, κατόπιν αιτήματος, συμπεριλαμβανομένου του ποσοστού ιχθυάλευρου και ιχθυελαίου και, όπου είναι δυνατόν, της προέλευσης (άγρια αλιεύματα, βιομηχανικά υποπροϊόντα, άλλα). Οι παραγωγικές εκμεταλλεύσεις πρέπει να εφαρμόζουν αναλογία εισόδου/εξόδου ιχθύων (ολόκληροι ιχθύες από άγρια αλιεύματα). Στις αναφορές αυτοαξιολόγησης/εσωτερικής επιθεώρησης και στις αναφορές επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) πρέπει να καταγράφονται τουλάχιστον δύο τιμές: το μέσο ποσοστό ιχθυάλευρου και ιχθυελαίου (όπου είναι δυνατόν, και για τα δύο περιγράφεται η προέλευση) και η αναλογία εισόδου/εξόδου ιχθύων.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 22.02.04	Οι ζωοτροφές καταναλώνονται πριν λήξει η διάρκεια ζωής τους.	Οι ζωοτροφές των οποίων η διάρκεια ζωής έχει λήξει δεν πρέπει να χρησιμοποιούνται, αλλά να απορρίπτονται με περιβαλλοντικά υπεύθυνο τρόπο σύμφωνα με τεκμηριωμένες διαδικασίες. Οι αποθηκευμένες ζωοτροφές πρέπει να ελέγχονται ως προς τις ημερομηνίες λήξης στις ετικέτες.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22.02.05	Υπάρχουν αρχεία των συντελεστών μετατροπής των ζωοτροφών (FCR) και αποτελεσματική χρήση των συστημάτων παρακολούθησης των ζωοτροφών.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία των FCR και αποτελεσματική χρήση των συστημάτων παρακολούθησης των ζωοτροφών. Η υπερσίτιση πρέπει να αποφεύγεται πάντοτε. Ο οικονομικός συντελεστής μετατροπής των ζωοτροφών (eFCR) είναι η ποσότητα της τροφής που χρησιμοποιείται για την παραγωγή της ποσότητας των αλιευμάτων που συλλέγονται (καθαρή παραγωγή είναι το ζωντανό βάρος): $eFCR = \frac{\text{Ζωοτροφές (σε kg ή mt)}}{\text{Διαίρεμένες με την καθαρή παραγωγή υδατοκαλλιέργειας (σε kg ή mt, ζωντανό βάρος)}}$ Στις αναφορές αυτοαξιολόγησης/εσωτερικής επιθεώρησης και στις αναφορές της επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) πρέπει να καταγράφεται τουλάχιστον μία τιμή FCR: eFCR ανά κύκλο ζωής της παραγωγής.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22.02.06	Ο παραγωγός αποδεικνύει ότι υπάρχει διαδικασία συλλογής και αποθήκευσης δειγμάτων ζωοτροφών που χρησιμοποιούνται κατά την περίοδο ανάπτυξης.	Ο παραγωγός πρέπει να αποδείξει ότι υπάρχει διαδικασία συλλογής και αποθήκευσης δειγμάτων από παρτίδες ζωοτροφών –που λαμβάνονται από τον παραγωγό ή τον παρασκευαστή ζωοτροφών– η οποία αρχίζει τουλάχιστον τέσσερις μήνες πριν από τη συγκομιδή και συνεχίζεται κατά τη διάρκεια της περιόδου ανάπτυξης. Τα δείγματα πρέπει να διατηρούνται για τουλάχιστον έξι εβδομάδες μετά την πώληση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 22.03	Αποθήκευση ζωοτροφών υδατοκαλλιέργειας		
AQ-Smart 22.03.01	Οι ειδικές ζωοτροφές για τα διάφορα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη προσδιορίζονται σαφώς.	Η τοποθεσία και τα αρχεία πρέπει να επαληθεύονται για να αποδεικνύεται η ταυτοποίηση των ζωοτροφών για τα διάφορα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22.03.02	Οι ζωοτροφές, συμπεριλαμβανομένων όλων των φαρμακικών ζωοτροφών, αποθηκεύονται και υποβάλλονται σε χειρισμό σύμφωνα με τις οδηγίες της ετικέτας, ώστε να ελαχιστοποιείται κάθε κίνδυνος μόλυνσης.	Πρέπει να υπάρχουν και να εφαρμόζονται κατάλληλη εκπαίδευση και οδηγίες για την αποθήκευση, τον έλεγχο και τον χειρισμό των ζωοτροφών υδατοκαλλιέργειας για τις κανονικές και τις φαρμακικές ζωοτροφές (διαχωρισμένες για τα διαφορετικά είδη και για παράλληλη ιδιοκτησία, κατά περίπτωση). Οι χώροι αποθήκευσης και τα συστατικά των ζωοτροφών πρέπει να ελέγχονται σε τακτά χρονικά διαστήματα για καθαριότητα, μύκητες, μούχλα, θερμοκρασία και άλλες πιθανές μολύνσεις.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 22.03.03	Υπάρχουν τεκμηριωμένες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο διαχείρισης των μολυσμένων ζωοτροφών, της περίσσειας φαρμακικών ζωοτροφών και των ζωοτροφών που έχουν εκπλυθεί.	Πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένες οδηγίες σχετικά με την αποθήκευση, τον έλεγχο και τον χειρισμό των ζωοτροφών υδατοκαλλιέργειας. Η τεκμηρίωση πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία που να αποδεικνύουν ότι έχουν ληφθεί υπόψη οι περίοδοι αναμονής πριν από τη συγκομιδή μετά τη χρήση ζωοτροφών που έχουν εκπλυθεί. Πρέπει να υπάρχει περίοδος αναμονής πριν από τη συγκομιδή, η οποία ξεκινά όταν οι φαρμακικές ζωοτροφές εκπλένονται από το σύστημα σίτισης της παραγωγικής εκμετάλλευσης. Πρέπει να έχει υπάρξει χρήση ζωοτροφών που εκπλένονται (ζωοτροφές που προορίζονται για την απομάκρυνση των υπολειμμάτων από το σύστημα σίτισης). Οι οδηγίες πρέπει να περιλαμβάνουν την αναμονή και τον περιορισμό των μολυσμένων ζωοτροφών.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Οι εργαζόμενοι πρέπει να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	
AQ-Smart 22.03.04	Οι φαρμακούχες ζωοτροφές και οι μολυσμένες ζωοτροφές φυλάσσονται σε χωριστή, σαφώς επισημασμένη και ταυτοποιημένη αποθήκη, χύμα ή σε σάκους.	Η τοποθεσία και τα αρχεία πρέπει να επαληθεύονται για να αποδεικνύεται ότι δεν υπάρχει διασταυρούμενη μόλυνση μεταξύ φαρμακούχων και μη φαρμακούχων ζωοτροφών. Πρέπει να υπάρχει σαφής σήμανση/ταυτοποίηση.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 23	ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΧΘΡΩΝ		
AQ-Smart 23.01	Ο παραγωγός ή ο υπεργολάβος ελέγχει τον κίνδυνο προσβολής από εχθρούς στα κτήρια.	Πρέπει να υπάρχουν και να είναι διαθέσιμα αρχεία παρακολούθησης των εντοπισμένων σημείων κινδύνου και των προληπτικών μέτρων. Η θέση όλων των μέτρων καταπολέμησης εχθρών πρέπει να προσδιορίζεται σε σχέδιο/διάγραμμα της τοποθεσίας, το οποίο περιλαμβάνει όλες τις εργασίες. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 24	ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΓΚΟΜΙΔΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΣΥΛΛΟΓΗΣ		
AQ-Smart 24.01	Συγκομιδή – Μέθοδος συγκομιδής/αποστολής		
AQ-Smart 24.01.01	Η συγκομιδή και η μεταφορά, εφόσον είναι ευθύνη του παραγωγού, πραγματοποιούνται με τρόπο που δεν διακυβεύει την ασφάλεια των τροφίμων.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένο σχέδιο συγκομιδής και αρχεία υγιεινής μεταφοράς (συμπεριλαμβανομένης της θερμοκρασίας, κατά περίπτωση). Η μεταφορά πρέπει να δίνει τη δυνατότητα ιχνηλασιμότητας και να ακολουθεί την τοπική νομοθεσία για τη διακίνηση εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 24.01.02	Για τη μεταφορά στη μονάδα χειρισμού προϊόντων (ΜΧΠ)/στη μονάδα επεξεργασίας, τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη μεταφέρονται σε καθαρές συνθήκες (δοχεία ή αγωγούς) που αποτρέπουν τη μόλυνση κατά το χειρισμό.	Όλες οι εγκαταστάσεις πρέπει να είναι διαθέσιμες για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Τα αρχεία καθαρισμού πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Τα καπάκια πρέπει να ασφαλίζονται ώστε να αποφεύγεται η απώλεια	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών και η διαρροή κατά το χειρισμό. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 24.01.03	Η θερμοκρασία του προϊόντος μειώνεται όσο το δυνατόν συντομότερα προς τη θερμοκρασία του πάγου που λιώνει.	Οι οδηγίες εργασίας πρέπει να εξασφαλίζουν την κατάλληλη ψύξη. Τα αρχεία θερμοκρασιών πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ).	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 24.01.04	Εάν ο πάγος έρχεται σε επαφή με το προϊόν, αρχικά παρασκευάζεται από πόσιμο νερό σύμφωνα με τις ισχύουσες νομοθετικές απαιτήσεις και μεταφέρεται σε δοχεία υγιεινής.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία για την προμήθεια πάγου, την επαλήθευση της ποιότητας του νερού που χρησιμοποιείται για την παρασκευή πάγου και την τεκμηρίωση των συνθηκών μεταφοράς του πάγου.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 24.02	Ιχνηλασιμότητα των συγκομιζόμενων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών		
AQ-Smart 24.02.01	Η ιχνηλασιμότητα των συγκομιζόμενων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών διατηρείται μέχρι τη γραμμή συσκευασίας/επεξεργασίας, συμπεριλαμβανομένης της συσκευασίας όταν ο παραγωγός είναι υπεύθυνος για τη συσκευασία.	Τα αρχεία της παραγωγικής εκμετάλλευσης για όλα τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 24.02.02	Είναι δυνατόν να ιχνηλατηθεί μια παρτίδα εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών από το κιβώτιο συσκευασίας μέχρι τον γεννήτορα.	Τα αρχεία ιχνηλασιμότητας καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής πρέπει να αποδεικνύουν ότι όλες οι προελεύσεις και οι μετακινήσεις είναι ιχνηλάσιμες και πρέπει να είναι διαθέσιμα για τον έλεγχο του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ).	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 25	ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΕΚΤΡΟΦΗΣ ΚΑΙ ΣΥΝΩΣΤΙΣΜΟΥ		
AQ-Smart 25.01	Καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών σε εγκαταστάσεις εκτροφής και συνωστισμού, συμπεριλαμβανομένης της μεταφοράς με σκάφος με ενυδρείο, ή/και πριν από τη σφαγή		
	<i>Η ελαχιστοποίηση της καταπόνησης των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών αμέσως πριν από τη σφαγή είναι απαραίτητη για την πρόληψη προβλημάτων καλής διαβίωσης.</i>		
AQ-Smart 25.01.01	Οι εργαζόμενοι που είναι υπεύθυνοι για τις εργασίες συγκομιδής διαθέτουν κατάλληλη εκπαίδευση σε θέματα καλής διαβίωσης και τεχνικών χειρισμού των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επάρκεια κατά τη συνέντευξη. Πρέπει να επαληθεύονται τα αρχεία και τα πιστοποιητικά εκπαίδευσης για κάθε εργαζόμενο με καθορισμένα καθήκοντα ή θέσεις εργασίας.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 25.01.02	Η κατάσταση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών παρακολουθείται τακτικά πριν από τη μεταφορά τους στο σημείο συγκομιδής, αποφεύγοντας την άσκοπη καταπόνηση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Τα αρχεία παρακολούθησης πρέπει να επιθεωρούνται από τον φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Ένας καθορισμένος εργαζόμενος πρέπει να έχει αναλάβει τη συνεχή παρακολούθηση κατά τη μεταφορά και να είναι κατάλληλα εκπαιδευμένος για τον εντοπισμό/την αποκατάσταση τυχόν δεικτών καλής διαβίωσης που διακυβεύονται καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας μεταφοράς. Βλ. AQ 04.02.04. Ισχύει επίσης για δραστηριότητες υπεργολαβίας.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 25.01.03	Το επίπεδο οξυγόνου στους χώρους εκτροφής ελέγχεται και καταγράφεται.	Στην τοποθεσία, πρέπει να υπάρχουν τεκμηριωμένα αρχεία που να αποδεικνύουν τον έλεγχο του επιπέδου οξυγόνου.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 25.01.04	Οι εγκαταστάσεις εκτροφής εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, συμπεριλαμβανομένων των σκαφών με ενυδρεία, δεν μολύνονται από νερό με αίμα, υγρά εκροής εργοστασίων ή/και διαρροές ή απορρίψεις από τη θαλάσσια κυκλοφορία.	Οι εγκαταστάσεις εκμετάλλευσης εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, συμπεριλαμβανομένων των σκαφών με ενυδρεία εκτροφής υδρόβιων ειδών, δεν πρέπει να μολύνονται. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία απόρριψης του νερού με αίμα και των υγρών εκροής και να επαληθεύονται οι εγκαταστάσεις συλλογής. Η περιβαλλοντική αξιολόγηση επικινδυνότητας (βλ. AQ 06.03.01) πρέπει επίσης να	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		περιλαμβάνει τον κίνδυνο διαρροής καυσίμων στις εγκαταστάσεις εκτροφής υδρόβιων ειδών.	
AQ-Smart 25.02	Περιστατικά θανάτου σε εγκαταστάσεις εκτροφής, συμπεριλαμβανομένων των σκαφών με ενυδρείο, ή/και πριν από τη σφαγή		
AQ-Smart 25.02.01	Ο παραγωγός διαθέτει σχέδιο παρακολούθησης και καταγραφής της ανάλυσης τάσεων των περιστατικών θανάτου.	Τα σχέδια της τοποθεσίας για την παρακολούθηση των περιστατικών θανάτου και τα αρχεία ανάλυσης των τάσεων περιστατικών θανάτου πρέπει να αξιολογούνται.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 25.02.02	Για τη νόμιμη απόρριψη των περιστατικών θανάτου μεγάλης κλίμακας, υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης/δράσης σε περίπτωση σοβαρού επεισοδίου νόσου ή μαζικών περιστατικών θανάτου.	Το σχέδιο έκτακτης ανάγκης/δράσης πρέπει να επαληθεύεται και να συμμορφώνεται με τις νομικές απαιτήσεις, εφόσον υπάρχουν. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 25.02.03	Τα περιστατικά θανάτου καταγράφονται και απομακρύνονται από τους χώρους εκτροφής και καταγράφονται οι αιτίες θανάτου, εφόσον είναι γνωστές.	Τα αρχεία της αιτίας θανάτου πρέπει να επαληθεύονται.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 25.03	Διαφυγές και ενδημικά είδη		
AQ-Smart 25.03.01	Εφαρμόζονται μέτρα για την αποτροπή της διαφυγής εκτρεφόμενων ζώων στο τοπικό υδάτινο ρεύμα και την αποτροπή της εισόδου ενδημικών ειδών στις περιοχές εκτροφής των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Ο παραγωγός πρέπει να είναι σε θέση να αποδείξει ότι έχουν ληφθεί μέτρα για την αποφυγή διαφυγών και εισόδου ενδημικών ειδών στις περιοχές εκτροφής. Τα σχέδια έκτακτης ανάγκης, τα αρχεία όλων των διαφυγόντων εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών για τον προηγούμενο πιστοποιημένο κύκλο και η επιβεβαίωση ότι όλα τα περιστατικά διαφυγής έχουν αναφερθεί στις αρχές για όλες τις τοποθεσίες πρέπει να επαληθεύονται.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 26	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΣΦΑΓΗΣ		
AQ-Smart 26.01	Αναισθητοποίηση και αφαίμαξη		
AQ-Smart 26.01.01	Υπάρχουν σχόλια σχετικά με την καλή διαβίωση των ζώων από την εγκατάσταση σφαγής/πρωτογενή μονάδα μεταποίησης έως την παραγωγική εκμετάλλευση.	Κατά τη σφαγή, πρέπει να σημειώνονται οι εξωτερικοί δείκτες υγείας, όπως βλάβες (απώλεια λεπιών, διάβρωση πτερυγίων, δαγκώματα αρπακτικών, ουλές χειρισμού, αλλοιώσεις από επιθετικότητα, αλλοιώσεις από παράσιτα κ.λπ.), παραμορφώσεις και τα εσωτερικά σημάδια (pH αίματος, χρώμα σάρκας, εμφάνιση σπλάχνων, κηλίδες αίματος κ.λπ.). Πρέπει να υπάρχει σύστημα καταγραφής των πληροφοριών αυτών σε σχέση με την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών στην παραγωγική εκμετάλλευση.	Δευτερεύουσα Απαίτηση
AQ-Smart 26.01.02	Η μέθοδος σφαγής που χρησιμοποιείται καθορίζεται στο σχέδιο υγείας υδατοκαλλιέργειας (AHP) με γνώμονα την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Η μέθοδος σφαγής που χρησιμοποιείται πρέπει να προσδιορίζεται στο σχέδιο AHP και να λαμβάνει υπόψη την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 26.01.03	Οι εργαζόμενοι στη συγκομιδή λαμβάνουν εκπαίδευση για την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών σε σχέση με τη διαδικασία σφαγής.	Πρέπει να υπάρχουν αρχεία εκπαίδευσης σε θέματα καλής διαβίωσης εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών σε σχέση με τη διαδικασία σφαγής, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής εκπαίδευσης στις τεχνικές αναισθητοποίησης και αφαίμαξης (κατά περίπτωση). Οι εργαζόμενοι πρέπει να είναι σε θέση να επιδείξουν επίγνωση κατά τη συνέντευξη.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 26.01.04	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη αναισθητοποιούνται αποτελεσματικά, λαμβάνοντας υπόψη την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να αναισθητοποιούνται με αποτελεσματική μέθοδο αναισθητοποίησης και να χάνουν αμέσως τις αισθήσεις τους. Πρέπει να εφαρμόζονται διαδικασίες παρακολούθησης.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Οι διαδικασίες παρακολούθησης πρέπει να περιλαμβάνουν τις οδηγίες του κατασκευαστή, κατά περίπτωση, και την αποτελεσματικότητα του μέσου αναισθητοποίησης. Ανατρέξτε στο «Aquatic animal health code» (Υγειονομικός κώδικας για τα υδρόβια ζώα), ενότητα «Stunning and killing methods» (Μέθοδοι αναισθητοποίησης και θανάτωσης) του Παγκόσμιου Οργανισμού για την Υγεία των Ζώων (www.woah.org). Εάν υπάρχει διαθέσιμη τεχνολογία για ένα συγκεκριμένο είδος και έχει αποδειχθεί η αποτελεσματικότητά της, η χρήση του παγοπολτού ή της ασφυξίας πρέπει να καταργείται σταδιακά.	
AQ-Smart 26.01.05	Όταν τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη αφαιμάσσονται, αυτό γίνεται αμέσως μετά την αναισθητοποίηση.	Τα εκτρεφόμενα υδρόβια είδη πρέπει να αφαιμάσσονται αμέσως μετά την αναισθητοποίηση και να παραμένουν αναίσθητα ενώ αιμορραγούν μέχρι θανάτου. Πρέπει να εφαρμόζονται διαδικασίες παρακολούθησης για να επαληθεύεται ότι κανένα εκτρεφόμενο υδρόβιο είδος δεν παρουσιάζει σημάδια ανάκαμψης.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 26.02	Νερό με αίμα		
AQ-Smart 26.02.01	Το νερό με αίμα συλλέγεται και υποβάλλεται σε επεξεργασία πριν από την απόρριψή του και δεν προκαλεί κανέναν κτηνιατρικό ή περιβαλλοντικό κίνδυνο.	Το νερό με αίμα πρέπει να συλλέγεται για απόρριψη. Η επεξεργασία πρέπει να διασφαλίζει ότι δεν προκαλείται κανένας κτηνιατρικός ή περιβαλλοντικός κίνδυνος. Τα αρχεία συλλογής και απόρριψης πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ).	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 27	ΚΑΘΑΡΙΣΜΟΣ		
AQ-Smart 27.01	Τα δίθυρα μαλάκια που διατίθενται απευθείας στον καταναλωτή είναι καθαρισμένα.	Οι παραγωγικές εκμεταλλεύσεις που παράγουν δίθυρα μαλάκια τα οποία προορίζονται να διατεθούν απευθείας για ανθρώπινη κατανάλωση πρέπει να πραγματοποιούν καθαρισμό σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις ή τα πρότυπα του κλάδου και σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Codex Alimentarius. Πρέπει να υπάρχουν αρχεία του χρόνου καθαρισμού και των παραμέτρων αποτελεσματικού καθαρισμού. Όλες οι παρτίδες δίθυρων πρέπει να ιχνηλατούνται έως τις περιοχές συγκομιδής όταν παραλαμβάνονται στους σταθμούς καθαρισμού. Η τεκμηρίωση ή οι εσωτερικές διαδικασίες πρέπει να καταδεικνύουν ότι υπάρχει σχέδιο παρακολούθησης, συμπεριλαμβανομένων των τοξικών φυκιών, όπου τα μαλάκια έχουν εκτραφεί.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28	ΜΕΤΑΣΥΛΛΕΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ – ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΜΑΖΑΣ ΚΑΙ ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ		
	<i>Οι νομικές οντότητες που ασκούν εκτροφή και μετασυλλεκτικό χειρισμό εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών πρέπει να αποδεικνύουν τη συμμόρφωση με τα κριτήρια ισοζυγίου μάζας και ιχνηλασιμότητας στις μετασυλλεκτικές μονάδες.</i> <i>Για λόγους απλοποίησης, στο παρόν τμήμα θα χρησιμοποιούνται οι όροι «πιστοποιημένα προϊόντα», «πιστοποιημένοι παραγωγοί» και «πιστοποιημένες πηγές». Ωστόσο, τα ίδια τα προϊόντα, οι παραγωγοί και οι πηγές δεν πιστοποιούνται. Ο όρος «πιστοποιημένο προϊόν» αναφέρεται αντίθετα σε προϊόν που προέρχεται από πιστοποιημένη διαδικασία παραγωγής βάσει του προτύπου Ολοκληρωμένης Διασφάλισης Παραγωγικής Εκμετάλλευσης (IFA). Οι όροι «πιστοποιημένος παραγωγός» και «πιστοποιημένες πηγές» αναφέρονται σε παραγωγό/πηγή των οποίων οι διαδικασίες παραγωγής έχουν πιστοποιηθεί.</i>		

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.01	Δομή διαχείρισης		
AQ-Smart 28.01.01	Ο παραγωγός έχει λάβει το νόμιμο δικαίωμα να πραγματοποιεί μετασυλλεκτικές δραστηριότητες εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηρίωση που να αποδεικνύει σαφώς ότι ο παραγωγός έχει λάβει το νόμιμο δικαίωμα να πραγματοποιεί μετασυλλεκτικές δραστηριότητες εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαιτήση
AQ-Smart 28.01.02	Ο παραγωγός διαθέτει δομή διαχείρισης που ανταποκρίνεται στις μετασυλλεκτικές απαιτήσεις, συμπεριλαμβανομένων καλά τεκμηριωμένων διαδικασιών, διεργασιών και εκπαίδευσης των εργαζομένων που είναι κατάλληλες για το μέγεθος, τον τύπο και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της μετασυλλεκτικής μονάδας.	- Ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει έναν κεντρικό υπεύθυνο για τη διαχείριση της συμμόρφωσης με τα μετασυλλεκτικά κριτήρια, την ανταπόκριση σε αιτήματα για πληροφορίες και έγγραφα και την επικοινωνία με τους εμπορικούς εταίρους, τον/τους φορέα/φορείς πιστοποίησης (ΦΠ) και τη Γραμματεία GLOBALG.A.P. - Ο παραγωγός πρέπει να τεκμηριώνει τις μετασυλλεκτικές διαδικασίες και διεργασίες με τρόπο κατάλληλο για το μέγεθος, τον τύπο και την πολυπλοκότητα των δραστηριοτήτων της μετασυλλεκτικής μονάδας. Διασταύρωση με AQ 02.02. - Πρέπει να υπάρχουν αποδείξεις για την εκπαίδευση των εργαζομένων με βάση τις αρμοδιότητες. Τα αποδεικτικά στοιχεία για την εκπαίδευση σε θέματα καλής διαβίωσης των ζώων και ασφάλειας των τροφίμων, όπου αυτό ισχύει για τις δραστηριότητες, πρέπει να είναι διαθέσιμα για την επιθεώρηση του ΦΠ. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαιτήση
AQ-Smart 28.01.03	Σε επίπεδο μετασυλλεκτικής μονάδας διενεργείται ετήσια αυτοαξιολόγηση/εσωτερική επιθεώρηση συμμόρφωσης με το πρότυπο.	Κατά την επιθεώρηση του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) θα πρέπει να είναι διαθέσιμη μια ολοκληρωμένη αυτοαξιολόγηση/εσωτερική επιθεώρηση όχι παλαιότερη των 12 μηνών. Διασταύρωση με AQ 02.07. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.01.04	Πραγματοποιείται τεκμηριωμένος υπολογισμός του ισοζυγίου μάζας για όλες τις διεργασίες στη μετασυλλεκτική μονάδα.	Η τεκμηρίωση του υπολογισμού του ισοζυγίου μάζας πρέπει να δείχνει ότι η ποσότητα των προϊόντων που πωλούνται ως πιστοποιημένα δεν υπερβαίνει την ποσότητα των εισερχομένων από πιστοποιημένες πηγές. Τα εν λόγω εξερχόμενα προϊόντα πρέπει να υπολογίζονται ως εισερχόμενα που λαμβάνονται ως πιστοποιημένα μείον τις απώλειες μετατροπής και την ποσότητα στην αποθήκη. Πρέπει να καταγράφονται πληροφορίες σχετικά με την ποσότητα (βάρος) όλων των πιστοποιημένων, μη πιστοποιημένων, εισερχόμενων, εξερχόμενων και αποθηκευμένων προϊόντων. Μια περίληψη των αρχείων αυτών πρέπει να είναι διαθέσιμη ώστε να διευκολύνεται η διαδικασία επαλήθευσης του ισοζυγίου μάζας. Οι συντελεστές απώλειας μετατροπής (απόδοση μετά την επεξεργασία) των πιστοποιημένων εξερχομένων που προέρχονται από πιστοποιημένα εισερχόμενα πρέπει να υπολογίζονται, να επαληθεύονται (με βάση τη μέση απόδοση του κλάδου) και να καταγράφονται για κάθε στάδιο μεταξύ της παραλαβής και της αποστολής των πιστοποιημένων προϊόντων. Τα αρχεία των υπολογισμών των συντελεστών απώλειας μετατροπής πρέπει να είναι στη διάθεση των επιθεωρητών του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Πρέπει να λαμβάνονται υπόψη παράμετροι όπως τα παραγόμενα υποπροϊόντα, τα απορριφθέντα/επιστραφέντα είδη κ.λπ. Πρέπει να υπάρχει ενημερωμένος κατάλογος των συντελεστών μετατροπής. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαιτήση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.01.05	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός διαθέτει τεκμηριωμένη διαδικασία για να διασφαλίζει ότι οι μη συμμορφώσεις και τα παράπονα που σχετίζονται με τα πιστοποιημένα προϊόντα καταγράφονται, αντιμετωπίζονται και επιλύονται.	Πρέπει να υπάρχει τεκμηριωμένη διαδικασία για να διασφαλίζεται ότι οι μη συμμορφώσεις και τα παράπονα που σχετίζονται με πιστοποιημένα προϊόντα καταγράφονται, αντιμετωπίζονται και επιλύονται, συμπεριλαμβανομένου ενός αρχείου των ενεργειών που έχουν πραγματοποιηθεί. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.01.06	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός τηρεί ενημερωμένο κατάλογο όλων των υπεργολάβων που χειρίζονται πιστοποιημένα προϊόντα και οι εν λόγω υπεργολάβοι ταξινομούνται σύμφωνα με μια αξιολόγηση επικινδυνότητας.	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός πρέπει να τηρεί διαθέσιμο κατάλογο όλων των υπεργολάβων που χειρίζονται πιστοποιημένα προϊόντα ως μέρος των αποδεικτικών στοιχείων συμμόρφωσης με το AQ 05.01, μαζί με αποδεικτικά στοιχεία της τελευταίας επικαιροποίησης της κατάστασης πιστοποίησης. Όλοι οι υπεργολάβοι πρέπει να ταξινομούνται ανάλογα με τον κίνδυνο που σχετίζεται με την εσφαλμένη ταυτοποίηση, υποκατάσταση ή αραίωση των πιστοποιημένων προϊόντων με μη πιστοποιημένα προϊόντα. Ένδειξη «Μ/Ε» εάν δεν χρησιμοποιούνται υπεργολάβοι. Με βάση τους κανόνες του προτύπου GLOBALG.A.P. Chain of Custody (CoC), για τους υπεργολάβους ισχύουν οι ακόλουθες οδηγίες σχετικά με τις αξιολογήσεις επικινδυνότητας υπεργολάβων: α) Οι υπεργολάβοι πρέπει να επιθεωρούνται από φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) για κινδύνους που σχετίζονται με εσφαλμένη ταυτοποίηση, υποκατάσταση ή αραίωση των πιστοποιημένων προϊόντων με μη πιστοποιημένα προϊόντα: (i) Οι υπεργολάβοι που ασχολούνται με την (εκ νέου) επεξεργασία, (εκ νέου) συσκευασία ή/και (εκ νέου)	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		επισήμανση πιστοποιημένων προϊόντων, που ασχολούνται με την αποθήκευση και το χειρισμό χύμα προϊόντων (μη συσκευασμένων, μη σφραγισμένων ή μη επισημασμένων) ή που ασχολούνται άμεσα με την αποθήκευση και το χειρισμό συσκευασμένων αλλά μη επισημασμένων προϊόντων ταξινομούνται ως υψηλού κινδύνου. (ii) Οι υπεργολάβοι που ασχολούνται με την αποθήκευση και το χειρισμό συσκευασμένων, σφραγισμένων και επισημασμένων προϊόντων με ελάχιστο κίνδυνο ανάμιξης προϊόντων ή τροποποίησης της ταυτότητας ταξινομούνται ως χαμηλού κινδύνου. β) Εάν ο υπεργολάβος δεν έχει επιθεωρηθεί από ΦΠ ούτε έχει επιτύχει την πιστοποίηση κατά το πρότυπο Ολοκληρωμένης Διασφάλισης Παραγωγικής Εκμετάλλευσης (IFA) ούτε την πιστοποίηση Chain of Custody (CoC), ο ΦΠ διενεργεί επιτόπια δειγματοληπτική επιθεώρηση βάσει κινδύνου στις εργασίες μετασυλλεκτικού χειρισμού του υπεργολάβου. Οι υπεργολάβοι με διεργασίες υψηλού κινδύνου που σχετίζονται με το πεδίο εφαρμογής [(εκ νέου) συσκευασία, (εκ νέου) επισήμανση, κάθε είδους (εκ νέου) επεξεργασία κ.λπ.] πρέπει να επιθεωρούνται από ΦΠ κάθε χρόνο. γ) Οι υπεργολάβοι με διαδικασίες χαμηλού κινδύνου δεν είναι απαραίτητο να επιθεωρούνται ετησίως από τον ΦΠ. Ο κατάλογος των υπεργολάβων που χαρακτηρίζονται ως χαμηλού κινδύνου πρέπει να ενημερώνεται συνεχώς και ο ΦΠ πρέπει να ενημερώνεται αμέσως για κάθε νέο υπεργολάβο χαμηλού κινδύνου.	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.01.07	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός αποδεικνύει ότι οι υπεργολάβοι υψηλού κινδύνου (υπεργολάβοι που εκτελούν τις δραστηριότητες που περιγράφονται στο AQ 28.01.06) επιθεωρούνται στο πλαίσιο της πιστοποίησης του παραγωγού ή έχουν έγκυρη πιστοποίηση για τα πρότυπα Chain of Custody (CoC) ή Ολοκληρωμένης Διασφάλισης Παραγωγικής Εκμετάλλευσης (IFA).	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός πρέπει να αποδεικνύει ότι οι υπεργολάβοι υψηλού κινδύνου είτε ελέγχονται ετησίως στο πλαίσιο της πιστοποίησης του παραγωγού είτε διαθέτουν δική τους έγκυρη πιστοποίηση για τα πρότυπα CoC ή IFA.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.01.08	Ο παραγωγός τηρεί ακριβή αρχεία αγορών και πωλήσεων για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα.	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός πρέπει να τηρεί και να καθιστά διαθέσιμα τα σχετικά αρχεία αγορών και πωλήσεων, που περιλαμβάνουν ενδεικτικά: εντολές αγοράς, αγοραζόμενα προϊόντα και ποσότητες, συμβάσεις αγοράς, τιμολόγια προμηθευτών, δελτία αποστολής προμηθευτών, στοιχεία μεταφορέα ή αποστολέα, επιθεωρήσεις παραλαβής εισερχομένων εμπορευμάτων, αποδείξεις/τιμολόγια που αναφέρουν λεπτομερώς τα πωληθέντα προϊόντα και ποσότητες, συμβάσεις πώλησης, τιμολόγια πώλησης, δελτία αποστολής πωλήσεων, στοιχεία μεταφορέα ή αποστολέα, επιθεωρήσεις αποστολής εξερχομένων εμπορευμάτων. Εάν ο παραγωγός ενεργεί ως υπεργολάβος για τον μετασυλλεκτικό χειρισμό, πρέπει να τηρούνται τα έγγραφα εισερχόμενης και εξερχόμενης παράδοσης. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.01.09	Τα αρχεία μετασυλλεκτικού χειρισμού τηρούνται για τουλάχιστον ένα έτος μετά την ημερομηνία λήξης των προϊόντων ή σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη.	Τα αρχεία πρέπει να τηρούνται τουλάχιστον για ένα έτος μετά την ημερομηνία λήξης των προϊόντων ή σύμφωνα με τις νομικές απαιτήσεις, ανάλογα με το ποια από τις δύο ημερομηνίες είναι μεταγενέστερη. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.02	Επαλήθευση εισερχομένων και εξερχομένων		
	<i>Το παρόν τμήμα δεν ισχύει εάν ο παραγωγός επεξεργάζεται μόνο τα δικά του εκτρεφόμενα προϊόντα και δεν είναι εγγεγραμμένος στα συστήματα πληροφορικής GLOBALG.A.P. για παράλληλη ιδιοκτησία.</i>		
AQ-Smart 28.02.01	Πριν από τη μεταβίβαση της ιδιοκτησίας ή κατά τη διάρκεια αυτής, ο παραγωγός διαθέτει μια διαδικασία για συστηματική επαλήθευση, μέσω των συστημάτων πληροφορικής της GLOBALG.A.P., των Αριθμών GLOBALG.A.P. (GGN) ή των αριθμών Chain of Custody (CoC) των προμηθευτών, της ημερομηνίας λήξης των πιστοποιητικών τους και της χώρας προορισμού που περιλαμβάνεται σε κάθε πιστοποιητικό.	Τα εισερχόμενα πρέπει να επαληθεύονται σε όλες τις περιπτώσεις. Οι προμηθευτές που διαθέτουν πιστοποιημένα προϊόντα στον παραγωγό πρέπει να έχουν πιστοποίηση για το πρότυπο Ολοκληρωμένης Διασφάλισης Παραγωγικής Εκμετάλλευσης (IFA) (ή πιστοποίηση για ισοδύναμο σύστημα αναφοράς) ή πιστοποίηση για το πρότυπο Chain of Custody (CoC). Ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει διαδικασία για τη συστηματική πιστοποίηση του αριθμού GGN ή CoC κάθε άμεσου προμηθευτή, την επαλήθευση της ημερομηνίας λήξης του πιστοποιητικού του και την επιβεβαίωση της χώρας προορισμού που περιλαμβάνεται στο πεδίο εφαρμογής του πιστοποιητικού προμηθευτή. Η διαδικασία αυτή πρέπει να χρησιμοποιεί τα συστήματα πληροφορικής της GLOBALG.A.P. για την επαλήθευση και πρέπει να διασφαλίζει ότι το πιστοποιητικό κάθε προμηθευτή επαληθεύεται σε τακτική βάση και είναι έγκυρο τη στιγμή που τα προϊόντα αγοράζονται/παραλαμβάνονται από τον παραγωγό.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		Ο παραγωγός πρέπει να τηρεί αρχεία (συμπεριλαμβανομένου του αριθμού GGN ή/και CoC) των προμηθευτών από τους οποίους αγοράζει πιστοποιημένα προϊόντα. Πρέπει να υπάρχει διαθέσιμο αρχείο καταγραφής ή άλλα αποδεικτικά στοιχεία για την επαλήθευση του προμηθευτή.	
AQ-Smart 28.02.02	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός επαληθεύει ότι το προϊόν και η ποσότητα που παραλήφθηκε εσωτερικά ή από προμηθευτές με πιστοποίηση GLOBALG.A.P. [αριθμός GLOBALG.A.P. (GGN) ή αριθμός Chain of Custody (CoC)] αντιστοιχούν με τις πληροφορίες στα έγγραφα παράδοσης και στις εντολές αγοράς.	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός πρέπει να εφαρμόζει διαδικασία για να επαληθεύει ότι η ποσότητα κάθε πιστοποιημένου προϊόντος που παραλαμβάνει αντιστοιχεί με τις πληροφορίες των παραστατικών παράδοσης ή/και των εντολών αγοράς. Πρέπει να υπάρχει αρχείο καταγραφής ή άλλο αποδεικτικό στοιχείο για την αντιστοίχιση των παραστατικών παράδοσης ή/και των εντολών αγοράς.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.02.03	Ο παραγωγός εφαρμόζει γραπτή διαδικασία για την καταγραφή και την αναφορά των αποκλίσεων παράδοσης κατά τη διάρκεια των εργασιών σε κάθε μετασυλλεκτική μονάδα. Τα προϊόντα για τα οποία έχει γίνει παραγγελία ως πιστοποιημένα, αλλά παραδίδονται χωρίς τον αριθμό GLOBALG.A.P. (GGN) ή τον αριθμό Chain of Custody (CoC) του προμηθευτή στα έγγραφα πώλησης ή στα εσωτερικά δελτία παράδοσης ή/και για τα οποία δεν ήταν δυνατή η επαλήθευση εισερχομένων/εξερχομένων, σημαίνονται αμέσως εκ νέου ως μη πιστοποιημένα και αντιμετωπίζονται ως μη πιστοποιημένα προϊόντα.	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, πρέπει να υπάρχει γραπτή διαδικασία για την καταγραφή και την αναφορά των αποκλίσεων παράδοσης και να υπάρχει διαθέσιμο αρχείο καταγραφής των αποκλίσεων παράδοσης. Τα προϊόντα για τα οποία έχει γίνει παραγγελία ως πιστοποιημένα, αλλά παραδίδονται χωρίς τον αριθμό GGN ή CoC του προμηθευτή στα έγγραφα πώλησης ή στα εσωτερικά δελτία αποστολής ή/και για τα οποία ήταν αδύνατη η επαλήθευση εισερχομένων/εξερχομένων, σημαίνονται αμέσως εκ νέου ως μη πιστοποιημένα και αντιμετωπίζονται ως μη πιστοποιημένα προϊόντα. Πρέπει να τεκμηριώνεται η διορθωτική δράση του προμηθευτή που οδηγεί στην αποκατάσταση του καθεστώτος πιστοποίησης και στην εκ νέου σήμανση και στον χειρισμό του προϊόντος.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.02.04	Ο παραγωγός διαθέτει μια διαδικασία για τη συστηματική υποβολή παραπόνων στη Γραμματεία GLOBALG.A.P. κάθε φορά που για έναν προμηθευτή ήταν αδύνατη η επαλήθευση των εισερχομένων στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. (το πιστοποιητικό μπορεί να είναι πλαστό, να έχει εκδοθεί σε άλλο νομικό πρόσωπο, να έχει λήξει, κ.λπ.).	Η αδυναμία εύρεσης του αριθμού GLOBALG.A.P. (GGN) ή του αριθμού Chain of Custody (CoC) ενός προμηθευτή (το πιστοποιητικό μπορεί να είναι πλαστό), η μη πιστοποίηση των νόμιμων διαπιστευτηρίων (το πιστοποιητικό μπορεί να έχει εκδοθεί σε άλλη νομική οντότητα) ή/και η μη διαπίστωση της εγκυρότητας του πιστοποιητικού (το πιστοποιητικό μπορεί να έχει λήξει) στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. μπορεί να υποδηλώνουν απάτη εκ μέρους του προμηθευτή. Ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει μια διαδικασία για τη συστηματική υποβολή παραπόνων στη Γραμματεία GLOBALG.A.P. κάθε φορά που για έναν προμηθευτή ήταν αδύνατη η επαλήθευση των εισερχομένων στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. Το παράπονο πρέπει να περιλαμβάνει τον αριθμό GGN ή CoC του προμηθευτή, καθώς και στοιχεία ταυτοποίησης.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.02.05	Εάν ένας εμπορικός εταίρος απαιτεί επαλήθευση εξερχομένων, ο παραγωγός διαθέτει μια διαδικασία για τη συστηματική επαλήθευση της/των ημερομηνίας/νιών λήξης των πιστοποιητικών των προμηθευτών στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. πριν από την αποστολή πιστοποιημένων προϊόντων στον εν λόγω εμπορικό εταίρο.	Οι εμπορικοί εταίροι που αγοράζουν προϊόντα ως πιστοποιημένα και επισημασμένα με τον αριθμό GLOBALG.A.P. (GGN), τον αριθμό Chain of Custody (CoC) ή/και την ετικέτα GGN μπορούν να ζητήσουν επαλήθευση των εξερχομένων. Ο παραγωγός πρέπει να επαληθεύει την εγκυρότητα του αντίστοιχου πιστοποιητικού του προμηθευτή στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P. Η επαλήθευση αυτή πρέπει να πραγματοποιείται πριν από τη διαδικασία αποστολής του προϊόντος ή κατά τη διάρκεια αυτής και να καταγράφεται σε αρχείο καταγραφής ή άλλα πρωτόκολλα τεκμηρίωσης. Το αρχείο καταγραφής/η τεκμηρίωση πρέπει να είναι στη διάθεση των επιθεωρητών του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ). Τα προϊόντα που φέρουν ετικέτα με Αριθμό GGN, CoC	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		ή/και ετικέτα GGN δεν πρέπει να αποστέλλονται εάν η κατάσταση πιστοποίησης του προμηθευτή αλλάξει από έγκυρη κατά τη διάρκεια της παραγωγής και της αποθήκευσης σε μη έγκυρη κατά τη στιγμή της αποστολής στους εμπορικούς εταίρους. Η επαλήθευση των εξερχομένων που ζητείται από τους εμπορικούς εταίρους γνωστοποιείται στον σχετικό ΦΠ. Πρέπει να υπάρχει σαφώς τεκμηριωμένη διαδικασία με διορθωτικά βήματα και ενέργειες που πρέπει να λαμβάνονται όταν η κατάσταση πιστοποίησης ενός προμηθευτή μεταβάλλεται από έγκυρη κατά την παραγωγή και την αποθήκευση σε μη έγκυρη κατά τη στιγμή της αποστολής στους εμπορικούς εταίρους. Ένδειξη «M/E» εάν ο εμπορικός εταίρος δεν ζητά επαλήθευση εξερχομένων.	
AQ-Smart 28.02.06	Η λέξη GLOBALG.A.P., τα εμπορικά σήματα, το λογότυπο και ο Αριθμός GLOBALG.A.P. (GGN) χρησιμοποιούνται στα εξερχόμενα προϊόντα σύμφωνα με τους Γενικούς Κανονισμούς GLOBALG.A.P. και το έγγραφο «Χρήση εμπορικών σημάτων GLOBALG.A.P: Πολιτική και κατευθυντήριες οδηγίες».	Οι γενικοί κανονισμοί GLOBALG.A.P. και το έγγραφο «Χρήση εμπορικών σημάτων GLOBALG.A.P: Πολιτική και κατευθυντήριες οδηγίες» πρέπει να χρησιμοποιούνται ως αναφορά και να ακολουθούνται όσον αφορά τη χρήση των εμπορικών σημάτων και την επισήμανση των προϊόντων.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.03	ΙΧΝΗΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ		
AQ-Smart 28.03.01	Ο παραγωγός χρησιμοποιεί είτε τη μέθοδο διαχωρισμού του προϊόντος είτε τη μέθοδο διατήρησης της ταυτότητας για να εξασφαλίσει την ιχνηλασιμότητα.	Ο παραγωγός πρέπει να εξασφαλίζει την ιχνηλασιμότητα με έναν από τους ακόλουθους τρόπους: - Με τη χρήση της μεθόδου διαχωρισμού για την εξασφάλιση της ιχνηλασιμότητας έως και σε περισσότερους από έναν πιστοποιημένους μεμονωμένους παραγωγούς της Επιλογής 1 ή έως και σε ομάδα παραγωγών της Επιλογής 2	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		- Με τη χρήση της μεθόδου διατήρησης της ταυτότητας για την εξασφάλιση της ιχνηλασιμότητας έως και σε έναν πιστοποιημένο μεμονωμένο παραγωγό της Επιλογής 1 ή έως και σε ομάδα παραγωγών της Επιλογής 2 - Με τη χρήση τόσο της μεθόδου διαχωρισμού όσο και της μεθόδου διατήρησης της ταυτότητας Μέθοδος διαχωρισμού Η μέθοδος διαχωρισμού επιτρέπει την ανάμιξη πιστοποιημένων προϊόντων από διάφορους πιστοποιημένους παραγωγούς. Η φυσική ανάμιξη πιστοποιημένων προϊόντων από διαφορετικούς πιστοποιημένους παραγωγούς πρέπει να τεκμηριώνεται αναλόγως, μέσω δεδομένων ιχνηλασιμότητας που συνδέονται με έναν κωδικό ιχνηλασιμότητας (π.χ. αριθμός παρτίδας). Τα πιστοποιημένα προϊόντα δεν πρέπει να αναμειγνύονται φυσικά με μη πιστοποιημένα προϊόντα (με εξαίρεση τα καταναλωτικά είδη λιανικής πώλησης πολλαπλών συστατικών). Ο παραγωγός πρέπει να επισημαίνει το τελικό προϊόν με τον Αριθμό GLOBALG.A.P. (GGN) και έναν κωδικό ιχνηλασιμότητας (π.χ. αριθμό παρτίδας) που το συνδέει είτε με τους αριθμούς CoC των προμηθευτών είτε με τον αριθμό GGN ενός μεμονωμένου παραγωγού της Επιλογής 1 (ή μιας ομάδας παραγωγών της Επιλογής 2). Εάν ορισμένα αλλά όχι όλα τα συστατικά ενός προϊόντος πολλαπλών συστατικών προέρχονται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής, πρέπει να προσδιορίζεται ο αριθμός GGN του πιστοποιημένου παραγωγού. Οι διαφορετικές πηγές των διαφόρων συστατικών σε ένα προϊόν πολλαπλών	

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		συστατικών πρέπει να προσδιορίζονται χωριστά –π.χ., παγκάσιους (αριθμός GGN παραγωγού αρ. 1), τιλάπια (αριθμός GGN παραγωγού αρ. 2)– και πρέπει να προσδιορίζεται ο αριθμός GGN του παραγωγού ή ο αριθμός GGN του μεταποιητή/συσκευαστή ή ο αριθμός CoC, εάν έχει ανατεθεί σε τρίτους. Μέθοδος διατήρησης της ταυτότητας Εάν ο αριθμός GGN χρησιμοποιείται ως κωδικός ιχνηλασιμότητας (π.χ. αριθμός παρτίδας), πρέπει να χρησιμοποιείται η μέθοδος διατήρησης της ταυτότητας του προϊόντος. Η μέθοδος διατήρησης της ταυτότητας απαγορεύει τη φυσική ανάμιξη πιστοποιημένων προϊόντων με άλλα πιστοποιημένα ή μη πιστοποιημένα προϊόντα. Τα προϊόντα από διαφορετικούς πιστοποιημένους παραγωγούς δεν πρέπει να αναμειγνύονται φυσικά. Η διατήρηση της ταυτότητας των προϊόντων πρέπει να τεκμηριώνεται αναλόγως. Το πιστοποιημένο προϊόν πρέπει να είναι ιχνηλάσιμος έως και σε πιστοποιημένο παραγωγό. Ο παραγωγός πρέπει να επισημαίνει το τελικό προϊόν με διατήρηση ταυτότητας με τον δικό του αριθμό GGN και με τον/τους αριθμό/ους GGN του παραγωγού ή των παραγωγών προέλευσης.	
AQ-Smart 28.03.02	Υπάρχει σύστημα ιχνηλασιμότητας.	Τα αρχεία ιχνηλασιμότητας πρέπει να είναι ακριβή, πλήρη και αμετάβλητα. Για κάθε παρτίδα προϊόντων που πωλούνται (ή διακινούνται, εάν ο παραγωγός ενεργεί ως υπεργολάβος) ως πιστοποιημένα, το σύστημα ιχνηλασιμότητας πρέπει να είναι ικανό να εντοπίζει το προϊόν από τα εσωτερικά τιμολόγια πωλήσεων (ή τα έγγραφα εξερχόμενης παράδοσης, εάν ο παραγωγός	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		ενεργεί ως υπεργολάβος) μέχρι τις τοποθεσίες παραγωγής ή/και έναν ή περισσότερους πιστοποιημένους προμηθευτές, καθώς και να καταγράφει και να εντοπίζει την ποσότητα των πιστοποιημένων προϊόντων μεταξύ παραλαβής και αποστολής, συμπεριλαμβανομένων των ενδιάμεσων σταδίων επεξεργασίας και αποθήκευσης. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 28.03.03	Ο παραγωγός διαθέτει τεκμηριωμένες διαδικασίες για τη διαχείριση/έναρξη απόσυρσης/ανάκλησης πιστοποιημένων προϊόντων από την αλυσίδα εφοδιασμού ή από την αγορά, ανάλογα με την περίπτωση, και οι διαδικασίες αυτές ελέγχονται ετησίως.	Ο παραγωγός διαθέτει σχέδιο απόσυρσης/ανάκλησης προϊόντων και η διαδικασία δοκιμάζεται ετησίως. Διασταύρωση με AQ 09.01. Ο παραγωγός πρέπει να διαθέτει τεκμηριωμένη διαδικασία που προσδιορίζει τον τύπο του συμβάντος που μπορεί να οδηγήσει σε απόσυρση/ανάκληση, τα πρόσωπα που είναι υπεύθυνα για τη λήψη αποφάσεων σχετικά με την πιθανή απόσυρση/ανάκληση του προϊόντος, το μηχανισμό ενημέρωσης του επόμενου σταδίου της αλυσίδας εφοδιασμού, του εγκεκριμένου από το GLOBALG.A.P. φορέα πιστοποίησης (ΦΠ) και τις μεθόδους τακτοποίησης του αποθέματος. Η διαδικασία πρέπει να δοκιμάζεται ετησίως για να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητά της. Η δοκιμή αυτή πρέπει να καταγράφεται (π.χ. επιλέγοντας μια πρόσφατα πωληθείσα παρτίδα, προσδιορίζοντας την ποσότητα και την τοποθεσία του προϊόντος και επαληθεύοντας αν μπορεί να γίνει επαφή με το επόμενο βήμα που αφορά την εν λόγω παρτίδα και με τον ΦΠ). Δεν είναι απαραίτητη η πραγματική κοινοποίηση της εικονικής ανάκλησης στους εμπορικούς εταίρους. Αρκεί ένας κατάλογος με αριθμούς τηλεφώνων και διευθύνσεις ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Εάν ο παραγωγός διαθέτει έγκυρη πιστοποιημένη από την	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		GFSI πιστοποίηση για τη μετασυλλεκτική μονάδα κατά τη στιγμή της επιθεώρησης του ΦΠ, η αρχή αυτή και τα σχετικά κριτήρια θεωρούνται ότι πληρούνται. Όχι «Μ/Ε».	
AQ-Smart 28.03.04	Ο κωδικός ιχνηλασιμότητας (π.χ. αριθμός παρτίδας) συνδέει ένα εμπόρευμα με σχετικές πληροφορίες για την ιχνηλασιμότητά του.	Ο κωδικός ιχνηλασιμότητας (π.χ. αριθμός παρτίδας) πρέπει να συνδέει ένα εμπόρευμα με σχετικές πληροφορίες για την ιχνηλασιμότητά του. Πρέπει να συνδέει την παρτίδα με την προέλευση του ίδιου του εμπορεύματος ή των στοιχείων που περιέχει, καθώς και με τους Αριθμούς GLOBALG.A.P. (GGN) ή τους Αριθμούς Chain of Custody (CoC) των προμηθευτών. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.04	Προσδιορισμός εξερχομένων με πιστοποιημένη κατάσταση (που προέρχεται από πιστοποιημένες διαδικασίες παραγωγής)		
AQ-Smart 28.04.01	Ο παραγωγός χρησιμοποιεί σωστά το πρόθεμα «GGN», σύμφωνα με τις απαιτήσεις του προτύπου.	Ο παραγωγός πρέπει να αναγνωρίζεται με αριθμό GLOBALG.A.P. (GGN). Ο Αριθμός GGN προσδιορίζει έναν μεμονωμένο παραγωγό της Επιλογής 1 ή μια ομάδα παραγωγών της Επιλογής 2 και αποτελείται από το πρόθεμα «GGN» και έναν 13ψήφιο αριθμό. Σημείωση: Η απαίτηση αυτή ισχύει τόσο για την αναγνώριση επί του προϊόντος όσο και για τη χρήση στα έγγραφα πώλησης και μεταφοράς. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.04.02	Τα έγγραφα συναλλαγής και αποστολής (μεταφοράς) για τα εξερχόμενα πιστοποιημένα προϊόντα περιέχουν τις ελάχιστες πληροφορίες που απαιτούνται από το πρότυπο.	Τα εξερχόμενα τιμολόγια πωλήσεων, τα έγγραφα αποστολής (μεταφοράς) σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή και όλα τα άλλα έγγραφα που σχετίζονται με συναλλαγές πιστοποιημένων προϊόντων πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον τις ακόλουθες πληροφορίες: - Αριθμός GLOBALG.A.P. (GGN) - Αριθμό αποστολής, εάν υπάρχει - Ονομασία(ες) ή κωδικό(ους) αναγνώρισης του προϊόντος που αποστέλλεται - Ποσότητα που αποστέλλεται (βάρος ή αριθμός μονάδων) - Ημερομηνία αποστολής - Κωδικούς αναγνώρισης μονάδας διοικητικής μέριμνας, εάν υπάρχει - Κατάσταση πιστοποίησης, με την ένδειξη: «Πιστοποιημένο από GLOBALG.A.P.» (Διασταύρωση με AQ 11.01) Αρκεί η θετική ταυτοποίηση, η μη πιστοποιημένη κατάσταση δεν χρειάζεται να ταυτοποιείται. Σημείωση: Το σημείο αυτό ισχύει ακόμη και αν υπάρχει γραπτή συμφωνία μεταξύ του παραγωγού και του εμπορικού εταίρου να μην ταυτοποιείται το προϊόν με τον αριθμό GGN.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.04.03	Οι μονάδες διοικητικής μέριμνας, τα εμπορεύματα ή/και τα συσκευασμένα καταναλωτικά είδη λιανικής πώλησης που περιέχουν πιστοποιημένα προϊόντα ταυτοποιούνται με τις ελάχιστες πληροφορίες που απαιτούνται από το πρότυπο.	Οι μονάδες διοικητικής μέριμνας (παλέτες, κάδοι κ.λπ.), τα εμπορεύματα (κουτιά, κιβώτια κ.λπ.) ή/και τα συσκευασμένα καταναλωτικά είδη λιανικής πώλησης (εμπορευματοκιβώτια, σακούλες, δίχτυα, συρρικνωτικό περιτύλιγμα, κελύφη κ.λπ.) πρέπει να ταυτοποιούνται τουλάχιστον με τα εξής: - Αριθμό Chain of Custody (CoC): Αριθμό CoC της εταιρείας της αλυσίδας εφοδιασμού, κατά περίπτωση - Αριθμό GLOBALG.A.P. (GGN) του παραγωγού ή της	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
		ομάδας παραγωγών (εάν η εταιρεία χρησιμοποιεί τη μέθοδο διατήρησης της ταυτότητας) - Ονομασία προϊόντος - Κωδικό ιχνηλασιμότητας (π.χ. αριθμός παρτίδας) Ενδέχεται να εμφανίζονται πρόσθετες πληροφορίες ανάλογα με τις απαιτήσεις του εμπορικού εταίρου. Ένδειξη «M/E» αν υπάρχει γραπτή συμφωνία μεταξύ του παραγωγού και του εμπορικού εταίρου να μην ταυτοποιείται το προϊόν με τον αριθμό GGN.	
AQ-Smart 28.04.04	Εάν το προϊόν δεν προσδιορίζεται μεμονωμένα (π.χ. χύμα προϊόν), ο παραγωγός περιλαμβάνει τις ελάχιστες πληροφορίες που απαιτούνται από το πρότυπο.	Τα συμπληρωματικά έγγραφα παράδοσης πρέπει να περιέχουν τουλάχιστον τα εξής: - Αριθμό GLOBALG.A.P. (GGN) ή αριθμό Chain of Custody (CoC): αριθμό GGN του μεμονωμένου παραγωγού της Επιλογής 1 ή της ομάδας παραγωγών της Επιλογής 2 ή αριθμό CoC του(των) προμηθευτή(ών), κατά περίπτωση - Ονομασία ή κωδικό προϊόντος - Ποσότητα (βάρος ή αριθμός μονάδων) - Κωδικό ιχνηλασιμότητας (π.χ. αριθμός παρτίδας) ή αριθμό GGN του παραγωγού, εάν ο προμηθευτής είναι παραγωγός ή ομάδα παραγωγών (διατήρηση ταυτότητας) ή κωδικό εμπορευματοκιβωτίου μεταφοράς (σειριακός αριθμός, πινακίδα κυκλοφορίας κ.λπ.) - Σύνδεση με πληροφορίες του εγγράφου πώλησης (αριθμός τιμολογίου, αριθμός δελτίου αποστολής κ.λπ.) Ενδέχεται να υπάρχουν πρόσθετες πληροφορίες ανάλογα με τις απαιτήσεις του εμπορικού εταίρου. Ένδειξη «M/E» αν υπάρχει γραπτή συμφωνία μεταξύ του παραγωγού και του εμπορικού εταίρου να μην ταυτοποιείται το προϊόν με τον αριθμό GGN.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.05	Προϊόντα με τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN		
	<i>Ισχύει μόνο για τα προϊόντα με τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN</i> <i>Οι αδειοδοτημένες εταιρείες έχουν το δικαίωμα να χρησιμοποιούν και να επισημαίνουν τα προϊόντα τους με τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN επιπλέον του Αριθμού GLOBALG.A.P. Για τις απαιτήσεις και τις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τη χρήση των οπτικών στοιχείων της ετικέτας GGN, ανατρέξτε στο εγχειρίδιο χρήσης της ετικέτας GGN για τη συσκευασία προϊόντων. Τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN συνδέονται με μια δημόσια διαδικτυακή πύλη που επιτρέπει την άμεση επαλήθευση των Αριθμών GLOBALG.A.P. (GGN) και των Αριθμών Chain of Custody (CoC).</i>		
AQ-Smart 28.05.01	Υπάρχει έγκυρη συμφωνία άδειας χρήσης της ετικέτας GGN και έχει οριστεί υπεύθυνος για τη συμμόρφωση με τους όρους και τις προϋποθέσεις της άδειας χρήσης της ετικέτας GGN.	Ο παραγωγός πρέπει να έχει λάβει έγκριση σύμφωνα με τους όρους έγκυρης σύμβασης άδειας χρήσης για τη χρήση των οπτικών στοιχείων της ετικέτας GGN και πρέπει να υπάρχει ορισμένο πρόσωπο υπεύθυνο για τη συμμόρφωση του παραγωγού με τους όρους και τις προϋποθέσεις της άδειας χρήσης της ετικέτας GGN. Ένδειξη «M/E» εάν ο παραγωγός λειτουργεί ως υπεργολάβος αδειοδοτημένης εταιρείας.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.05.02	Ο παραγωγός χρησιμοποιεί συσκευασίες που φέρουν τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN μόνο για πιστοποιημένα προϊόντα και χρησιμοποιεί μόνο σχέδια συσκευασίας εγκεκριμένα από τη διοίκηση της ετικέτας GGN.	Πρέπει να υπάρχει διαδικασία που να διασφαλίζει ότι μόνο τα πιστοποιημένα προϊόντα επισημαίνονται με τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN. Τα σχέδια συσκευασίας πρέπει να εγκρίνονται από τη διοίκηση της ετικέτας GGN πριν από τη χρήση. Ένδειξη «M/E» εάν ο παραγωγός λειτουργεί ως υπεργολάβος αδειοδοτημένης εταιρείας.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.05.03	Τα υλικά εκτός ετικέτας (ετικέτες τιμών, πινακίδες, φυλλάδια κ.λπ.) με το λογότυπο της ετικέτας GGN που χρησιμοποιούνται για την ταυτοποίηση των χύμα προϊόντων εγκρίνονται από τη διοίκηση της ετικέτας GGN πριν από τη χρήση.	Τα υλικά εκτός ετικέτας πρέπει να εγκρίνονται από τη διοίκηση της ετικέτας GGN. Ένδειξη «M/E» εάν ο παραγωγός δεν χειρίζεται υλικά εκτός ετικέτας με οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.05.04	Τα εμπορεύματα ή/και τα συσκευασμένα καταναλωτικά είδη λιανικής πώλησης που φέρουν τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN σημαίνονται με τις ελάχιστες πληροφορίες που απαιτούνται από τους κανονισμούς και τις κυρώσεις της ετικέτας GGN.	Τα εμπορεύματα ή/και τα συσκευασμένα καταναλωτικά είδη λιανικής πώλησης που φέρουν τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN πρέπει να σημαίνονται σύμφωνα με τους κανονισμούς και τις κυρώσεις της ετικέτας GGN. Πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι ακόλουθες πληροφορίες: - Αριθμός GLOBALG.A.P. (GGN) - Ονομασία προϊόντος, συμπεριλαμβανομένης της επιστημονικής ονομασίας όπως αναφέρεται στον κατάλογο προϊόντων GLOBALG.A.P. Ενδέχεται να υπάρχουν πρόσθετες πληροφορίες στα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN ανάλογα με τις απαιτήσεις του εμπορικού εταίρου. Όχι «M/E».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.05.05	Εάν ο παραγωγός δεν έχει πλέον έγκυρη συμφωνία άδειας χρήσης των οπτικών στοιχείων της ετικέτας GGN, η συσκευασία με τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN αντικαθίσταται στην αγορά με συσκευασία χωρίς τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN και διακόπτεται κάθε χρήση της ετικέτας εκτός προϊόντος.	Εάν ο παραγωγός δεν διαθέτει πλέον έγκυρη συμφωνία άδειας χρήσης των οπτικών στοιχείων της ετικέτας GGN, πρέπει να υπάρχουν αρχεία με οδηγίες για τα εξής: - Αντικατάσταση των συσκευασιών προϊόντων που φέρουν τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN στην αγορά με συσκευασίες που δεν φέρουν τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN, και - Διακοπή κάθε χρήσης των οπτικών στοιχείων της ετικέτας GGN εκτός προϊόντος. Εάν ο παραγωγός δεν επιθυμεί ή δεν είναι σε θέση να ανανεώσει τη συμφωνία άδειας χρήσης για τη χρήση των οπτικών στοιχείων της ετικέτας GGN, πρέπει να υπάρχει αρχείο καταστροφής ή απόρριψης των συσκευασιών που απομένουν με τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN.	Κύρια Απαίτηση

Κεφάλαιο	Αρχή	Κριτήρια	Επίπεδο
AQ-Smart 28.05.06	Τα προϊόντα στα οποία έχει εκχωρηθεί η χρήση των οπτικών στοιχείων της ετικέτας GGN ταυτοποιούνται και διαχωρίζονται από άλλα προϊόντα.	Ο παραγωγός πρέπει να εφαρμόζει διαδικασίες που εξασφαλίζουν την αποτελεσματική ταυτοποίηση και τον διαχωρισμό των προϊόντων στα οποία έχουν εκχωρηθεί τα οπτικά στοιχεία της ετικέτας GGN. Όχι «Μ/Ε».	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.06	Σύστημα ασφάλειας τροφίμων		
AQ-Smart 28.06.01	Για κάθε μετασυλλεκτική μονάδα, ο παραγωγός διαθέτει ένα σύστημα ασφάλειας τροφίμων κατά τη στιγμή της επιθεώρησης του φορέα πιστοποίησης (ΦΠ).	Η αρχή αυτή και τα σχετικά κριτήρια πρέπει να χαρακτηρίζονται ως συμμορφούμενα, εάν ο παραγωγός έχει πιστοποιηθεί σύμφωνα με αναγνωρισμένο από την GFSI πρότυπο για την πύλη μετά την παραγωγική εκμετάλλευση ή σύμφωνα με πιστοποιημένο από τρίτο μέρος σύστημα HACCP βάσει του Codex Alimentarius, το οποίο είναι διαπιστευμένο κατά τη στιγμή της επιθεώρησης του ΦΠ. Όχι «Μ/Ε». Σημείωση: Για λόγους διαφάνειας, το είδος της αναγνώρισης αναφέρεται στα συστήματα πληροφορικής του GLOBALG.A.P.	Κύρια Απαίτηση
AQ-Smart 28.06.02	Υπάρχουν τεκμηριωμένες διαδικασίες για τη διαχείριση της υπέρβασης των νόμιμων ορίων.	Ο παραγωγός πρέπει να εφαρμόζει τεκμηριωμένες διαδικασίες σε περίπτωση υπέρβασης των νόμιμων ορίων. Οι διαδικασίες αυτές πρέπει να περιλαμβάνουν ενημερωμένα αρχεία όλων των περιπτώσεων, συμπεριλαμβανομένης της διερεύνησης, των διορθωτικών ενεργειών, του κλεισίματος κάθε περίπτωσης και της κοινοποίησης στους προμηθευτές, στους παραγωγούς προέλευσης και στον φορέα πιστοποίησης (ΦΠ).	Κύρια Απαίτηση

GUIDELINE AQ-SMART I ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ (ΕΠΕ), ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΕΠΙΚΙΝΔΥΝΟΤΗΤΑΣ (ΠΑΕ) ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ (ΣΠΔ)

Πίνακας Α Παράδειγμα ΕΠΕ σε συνδυασμό με σχέδιο ΣΠΔ (επιπτώσεις εγγενείς στις δραστηριότητες παραγωγικών εκμεταλλεύσεων - επίπεδα 4-7 στα στάδια αξιολόγησης επιπτώσεων)

	Επιπτώσεις	Ισχύουσα νομοθεσία	Ισχύουσα οδηγία
1	Απόρριψη άδειων σάκων τροφίμων	Άδεια από τον δήμο	Απόρριψη των άδειων σάκων σε εβδομαδιαία βάση στη δημοτική χωματερή
2	Απόρριψη λάσπης	Π.χ. κανονισμός της επαρχίας για την προστασία των ακτών 2003	Χρήση λίμνης καθίζησης, καθαρισμός κάθε δύο μήνες
3	Απόρριψη της καθίζησης της λάσπης	Άδεια από τον δήμο, οδηγία για τα λιπάσματα στη γεωργία	200 μετρικοί τόνοι λάσπης/έτος μπορούν να μεταφερθούν σε καλλιέργειες καουτσούκ. Μεταφορά περίσσειας λάσπης στη δημοτική χωματερή
4	Χρήση ηλεκτρικής ενέργειας	Καμία	Χρήση των τροχών με κουπιά μόνο σύμφωνα με την ισχύουσα οδηγία για το οξυγόνο στις δεξαμενές
5	Καυσαέρια γεννήτριας	Π.χ. κυβερνητικός κανονισμός 23/568 για τα καυσαέρια	Ο έμπορος πρέπει να διενεργεί ετήσιο έλεγχο της ρύθμισης της γεννήτριας
6	Παρασιτοκτόνα για την καταπολέμηση ζιζανίων	Άδειες/εγκρίσεις προϊόντων, οδηγίες εφαρμογής	Π.χ., χρήση του «Herbclean» μόνο μία φορά το μήνα σύμφωνα με τις ισχύουσες οδηγίες
7	Χρήση καυσίμου ντίζελ	Καμία	Χρήση μόνο ντίζελ στη γεννήτρια. Βλ. 4 και 5
8	Θόρυβος της γεννήτριας για τους γείτονες	Δημοτική άδεια, συμφωνία με τους γείτονες	Οι πόρτες του χώρου της γεννήτριας πρέπει να παραμένουν κλειστές. Χρήση ανεμιστήρα σε υψηλές θερμοκρασίες δωματίου

Πίνακας Β Παράδειγμα ΠΑΕ σε συνδυασμό με την ΣΠΔ (ρεαλιστικοί κίνδυνοι που συνδέονται με τις γεωργικές εργασίες)

	Κίνδυνος	Ισχύουσα νομοθεσία	Προληπτική δράση
1	Άδειοι σάκοι τροφίμων που παρασύρονται από τον άνεμο	Άδεια από τον δήμο	Κλείνετε πάντα το δοχείο
2	Η λάσπη επιπλέει αντί να καθιζάνει, απόρριψη στη φύση	Π.χ. κανονισμός της επαρχίας για την προστασία των ακτών 2003	Διακοπή της απόρριψης και καθαρισμός της δεξαμενής καθίζησης
3	Υπερβολική παραγωγή λάσπης	Καμία	Εκτίμηση της βιομάζας της δεξαμενής, επανυπολογισμός του καθεστώτος σίτισης
4	Διαρροή υγρών χημικών ουσιών από τον χώρο αποθήκευσης	Άδεια από τον δήμο	Αποθήκευση όλων των υγρών σε ειδικές συσκευές αποθήκευσης
5	Πετρέλαιο που χύθηκε στο έδαφος/εκπλύθηκε στο έδαφος	Άδεια από τον δήμο	Αποθήκευση του ντίζελ σε εγκεκριμένη δεξαμενή σε τσιμεντένιο δάπεδο, πλήρωση μόνο υπό επίβλεψη

Πίνακας Γ Παράδειγμα εκτίμησης των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα (επιπτώσεις εγγενείς στις δραστηριότητες παραγωγικών εκμεταλλεύσεων)

	Επιπτώσεις	Οικολογική συνέπεια	Μετριασμός
1	Μετατροπή φυσικών οικοτόπων	Απώλεια τόπου αναπαραγωγής ψαριών, οικότοπος απειλούμενων ειδών	Εξετάστε εναλλακτικές τοποθεσίες
2	Αποδέσμευση θρεπτικών/οργανικών ουσιών/λάσπης στο περιβάλλον οικοσύστημα	Πρόσθετη ανάπτυξη ζιζανίων και φυκιών, εξάντληση του οξυγόνου του πυθμένα (εξαρτάται από την παλιρροϊκή ροή για την αποφυγή συσσώρευσης συγκεντρώσεων)	Δεξαμενές εγκατάστασης, περιορισμός της εναλλαγής υδάτων
3	Έκπλυση αλατούχων λιμναίων υδάτων στο έδαφος ή στα επιφανειακά ύδατα	Αλάτωση του εδάφους, των υπόγειων υδάτων ή των επιφανειακών υδάτινων σωμάτων, αλλαγή της βλάστησης και της τροφοδοσίας γλυκού νερού εντός και γύρω από την τοποθεσία	Καμία χρήση υπόγειων υδάτων για δεξαμενές, ετήσια παρακολούθηση των γύρω υπόγειων υδάτων
4	Απελευθέρωση παθογόνων οργανισμών	Θέτει σε κίνδυνο τα ενδημικά είδη	Πρόληψη διαφυγών, χειρισμός υγρών εκροής

Πίνακας Δ Παράδειγμα εκτίμησης κινδύνου για τη βιοποικιλότητα και σχεδίου διαχείρισης (ρεαλιστικοί κίνδυνοι για τη βιοποικιλότητα που συνδέονται με τις δραστηριότητες παραγωγικών εκμεταλλεύσεων)

	Επιπτώσεις	Οικολογική συνέπεια	Μετριασμός
1	Διαφυγή ιχθύων ή γαρίδων	Εισαγωγή ανεπιθύμητων ειδών ή παθογόνων που απειλούν τα ενδημικά είδη	Προτιμήστε ενδημικά είδη, θα πρέπει να λαμβάνονται οι μέγιστες δυνατές προφυλάξεις για την αποφυγή διαφυγών
2	Υπερχείλιση της δεξαμενής καθίζησης (π.χ. από καταιγίδα ή παλίρροια συζυγιών)	Σημαντική αλλαγή του οικότοπου στο υδάτινο σώμα υποδοχής	Τα αναχώματα πρέπει να έχουν ύψος μεγαλύτερο από το μέσο όρο
3	Απελευθέρωση μεγάλων ποσοτήτων χημικών ουσιών	Βλάβη στην υδρόβια ζωή στο υδάτινο σώμα υποδοχής	Διασφάλιση επαρκούς αποθήκευσης, αποφυγή υπερβολικών αποθεμάτων χημικών ουσιών

GUIDELINE AQ-SMART II Η ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ¹

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

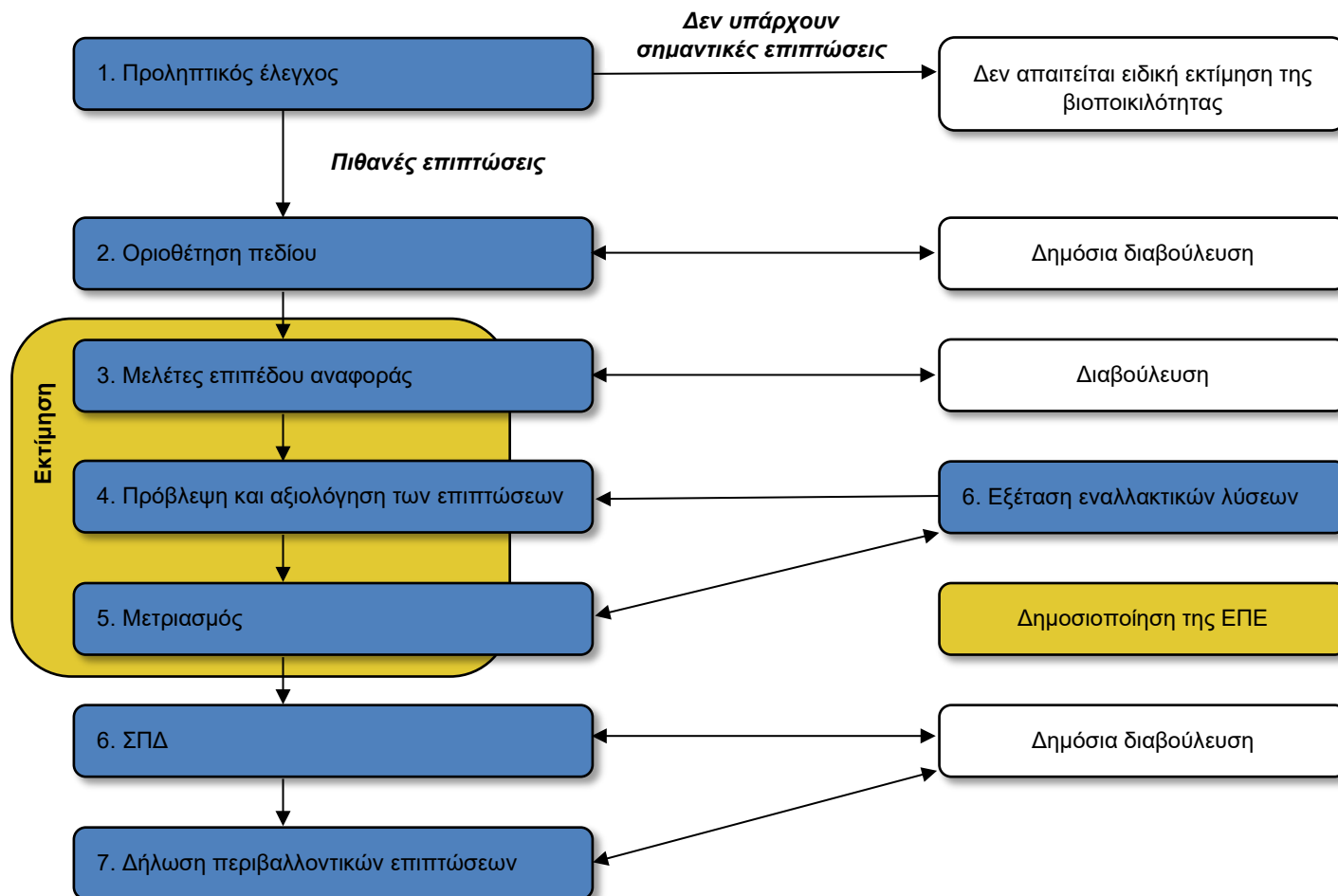
Η Σύμβαση για τη Βιολογική Ποικιλότητα ορίζει τη βιοποικιλότητα ως την «ποικιλία των ζώντων οργανισμών κάθε προέλευσης, περιλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, χερσαίων, θαλάσσιων και άλλων υδάτινων οικοσυστημάτων και οικολογικών συμπλεγμάτων, των οποίων αποτελούν μέρος. Περιλαμβάνει την ποικιλότητα εντός των ειδών, μεταξύ ειδών και μεταξύ οικοσυστημάτων».

Με πιο απλούς όρους, η βιοποικιλότητα είναι η ποικιλία της ζωής στη γη σε όλα τα επίπεδα, από τα γονίδια μέχρι τους παγκόσμιους πληθυσμούς του ίδιου είδους, από τις κοινότητες ειδών που μοιράζονται την ίδια μικρή περιοχή οικοτόπου μέχρι τα παγκόσμια οικοσυστήματα.

Η εκτίμηση περιβαλλοντικών επιπτώσεων (ΕΠΕ) παρέχει ευκαιρίες για να διασφαλιστεί ότι οι αξίες της βιοποικιλότητας αναγνωρίζονται και λαμβάνονται υπόψη κατά τη λήψη αποφάσεων. Κυρίως, περιλαμβάνει μια συμμετοχική προσέγγιση με τους ανθρώπους που μπορεί να επηρεαστούν από μια πρόταση (όσοι ζουν στην περιοχή ή γύρω από την περιοχή). Η συμμετοχική προσέγγιση και τα σχόλια των ενδιαφερομένων φορέων αποτελούν επίσης βασικούς δείκτες για την ποιότητα και την αξιοπιστία της εκτίμησης.

¹Για βασικά έγγραφα αναφοράς, ανατρέξτε στην [International Association of Impact Assessment \(IAIA\)](https://www.iaia.org/) (Διεθνής Ένωση Εκτίμησης Επιπτώσεων).

Σχήμα Α Επισκόπηση των κύριων σταδίων μιας ΕΠΕ σχετικά με τη βιοποικιλότητα

Αρχές λειτουργίας

1. Προληπτικός έλεγχος – για να καθοριστεί εάν μια πρόταση πρέπει να υποβληθεί σε ΕΠΕ ή όχι, και εάν ναι, σε ποιο επίπεδο λεπτομέρειας.

Χρησιμοποιήστε κριτήρια προληπτικού ελέγχου που περιλαμβάνουν τη βιοποικιλότητα για να προσδιορίσετε εάν ενδέχεται να επηρεαστούν σημαντικοί πόροι βιοποικιλότητας. Τα «εναύσματα» του προληπτικού ελέγχου βιοποικιλότητας για την ΕΠΕ θα πρέπει να περιλαμβάνουν τα εξής:

- Πιθανές επιπτώσεις σε προστατευόμενες περιοχές και περιοχές που υποστηρίζουν προστατευόμενα είδη
- Επιπτώσεις σε άλλες περιοχές που δεν προστατεύονται αλλά είναι σημαντικές για τη βιοποικιλότητα (βλ. τον ακόλουθο κατάλογο σχετικά με τις περιοχές υψηλής φυσικής αξίας)
- Δραστηριότητες που συνιστούν ιδιαίτερη απειλή για τη βιοποικιλότητα (όσον αφορά τον τύπο, το μέγεθος, τη θέση, τη διάρκεια, το χρονοδιάγραμμα, την αντιστρεψιμότητα)
- Περιοχές που παρέχουν σημαντικές οικοσυστημικές υπηρεσίες, όπως εδάφη αυτοχθόνων πληθυσμών, υδροβιότοποι, τόποι αναπαραγωγής ιχθύων, εδάφη επιρρεπή στη διάβρωση ή την οξίνιση, σχετικά αδιατάρακτοι ή χαρακτηριστικοί οικοτόποι, πλημμυρικές περιοχές και περιοχές εμπλουτισμού των υπόγειων υδάτων κ.λπ.

Ενθαρρύνετε την ανάπτυξη ενός χάρτη βιοποικιλότητας που θα υποδεικνύει σημαντικές αξίες βιοποικιλότητας και οικοσυστημικές υπηρεσίες. Εάν είναι δυνατόν, ενσωματώστε τη δραστηριότητα αυτή στην ανάπτυξη μιας εθνικής στρατηγικής και σχεδίου δράσης για τη βιοποικιλότητα ή/και σε προγράμματα για τη βιοποικιλότητα σε υποεθνικά επίπεδα (π.χ. σχέδια διαχείρισης παράκτιων ζωνών σε περιφέρειες, τοπικές αρχές, πόλεις) για τον προσδιορισμό προτεραιοτήτων και στόχων διατήρησης.

Οι περιοχές υψηλής φυσικής αξίας είναι περιοχές οι οποίες:

- Υποστηρίζουν ενδημικούς/α, σπάνιους/α ή φθίνοντες/α οικοτόπους/είδη/γονότυπους
- Υποστηρίζουν γονότυπους και είδη των οποίων η παρουσία αποτελεί προϋπόθεση για την επιβίωση άλλων ειδών
- Λειτουργούν ως ρυθμιστικό στοιχείο, συνδετικός βιότοπος ή οικολογικός διάδρομος ή διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη διατήρηση της ποιότητας του περιβάλλοντος
- Έχουν σημαντικές εποχιακές χρήσεις ή είναι κρίσιμες για τη μετανάστευση
- Υποστηρίζουν οικοτόπους, πληθυσμούς ειδών ή οικοσυστήματα που είναι ευάλωτα, απειλούνται σε όλη την περιοχή διαβίωσής τους ή/και αργούν να ανακάμψουν
- Υποστηρίζουν ιδιαίτερα μεγάλες ή συνεχείς εκτάσεις προηγούμενως αδιατάρακτων οικοτόπων

- Λειτουργούν ως καταφύγιο για τη βιοποικιλότητα κατά την κλιματική αλλαγή, επιτρέποντας τη διατήρηση και τη συνέχιση των εξελικτικών διαδικασιών
- Υποστηρίζουν τη βιοποικιλότητα για την οποία ο μετριασμός είναι δύσκολος ή η αποτελεσματικότητά του αναπόδεικτη, συμπεριλαμβανομένων των οικοτόπων που χρειάζονται πολύ χρόνο για να αναπτύξουν χαρακτηριστική βιοποικιλότητα
- Παρουσιάζουν επί του παρόντος ελλείψεις ως προς τη βιοποικιλότητα αλλά έχουν τη δυνατότητα να αναπτύξουν υψηλή βιοποικιλότητα με την κατάλληλη παρέμβαση

2. Οριοθέτηση πεδίου και 3. Μελέτη επιπέδου αναφοράς - για τον εντοπισμό των θεμάτων και των επιπτώσεων που ενδέχεται να είναι σημαντικά/ές και για τον καθορισμό των όρων αναφοράς για την ΕΠΕ.

Χρησιμοποιήστε την οριοθέτηση πεδίου ως ευκαιρία για την ευαισθητοποίηση σχετικά με τις ανησυχίες για τη βιοποικιλότητα και συζητήστε εναλλακτικές λύσεις για την αποφυγή ή την ελαχιστοποίηση των αρνητικών επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα.

Αποτελεί καλή πρακτική η σύνταξη έκθεσης οριοθέτησης του πεδίου εφαρμογής για διαβούλευση. Θα πρέπει να εξετάζει τα ακόλουθα ζητήματα (με βάση τις υπάρχουσες πληροφορίες και τυχόν προκαταρκτικές έρευνες ή συζητήσεις):

1. Το είδος του έργου, του προγράμματος, του σχεδίου ή της πολιτικής, πιθανές εναλλακτικές λύσεις και περίληψη των δραστηριοτήτων που ενδέχεται να επηρεάσουν τη βιοποικιλότητα
2. Ανάλυση των ευκαιριών και των περιορισμών για τη βιοποικιλότητα (περιλαμβάνονται εναλλακτικές λύσεις «μηδενικής καθαρής απώλειας βιοποικιλότητας» ή «αποκατάστασης της βιοποικιλότητας»)
3. Αναμενόμενες βιοφυσικές αλλαγές (στο έδαφος, στο νερό, στον αέρα, στη χλωρίδα, στην πανίδα) που προκύπτουν από τις προτεινόμενες δραστηριότητες ή προκαλούνται από τυχόν κοινωνικοοικονομικές αλλαγές
4. Διαθέσιμες πληροφορίες σχετικά με τις συνθήκες επιπέδου αναφοράς
5. Πιθανές επιπτώσεις της πρότασης στη βιοποικιλότητα όσον αφορά τη σύνθεση, τη δομή και τη λειτουργία της
6. Υπηρεσίες και αξίες βιοποικιλότητας που προσδιορίστηκαν σε διαβούλευση με τους ενδιαφερόμενους φορείς και αναμενόμενες αλλαγές σε αυτές (επισημάνετε τυχόν μη αναστρέψιμες επιπτώσεις)
7. Πιθανά μέτρα για την αποφυγή, την ελαχιστοποίηση ή την αντιστάθμιση σημαντικών ζημιών ή απωλειών στη βιοποικιλότητα, με αναφορά σε τυχόν νομικές απαιτήσεις
8. Προτεινόμενη μεθοδολογία και χρονοδιάγραμμα ΕΠΕ

4. Πρόβλεψη και αξιολόγηση των επιπτώσεων - για τον προσδιορισμό της δυνητικής ζημίας που προκαλείται.

Λάβετε υπόψη τη βιοποικιλότητα σε όλα τα κατάλληλα επίπεδα και προβλέψτε αρκετό χρόνο για την έρευνα, ώστε να ληφθούν υπόψη τα εποχιακά χαρακτηριστικά. Εστιάστε σε διαδικασίες και υπηρεσίες που είναι κρίσιμες για την ανθρώπινη ευημερία και την ακεραιότητα των οικοσυστημάτων. Εξηγήστε τους κύριους κινδύνους και ευκαιρίες για τη βιοποικιλότητα.

Ερωτήσεις που πρέπει να κάνετε:

Σε επίπεδο γονιδίων, σε ποιο βαθμό η πρόταση θα έχει σημαντικές επιπτώσεις σε:

- Ευκαιρίες αλληλεπίδρασης των πληθυσμών των ειδών, π.χ. με την αύξηση του κατακερματισμού και της απομόνωσης των οικοτόπων
- Κίνδυνο εξαφάνισης

Σε επίπεδο ειδών, σε ποιο βαθμό η πρόταση θα:

- Επηρεάσει είδη που προσδιορίζονται ως προτεραιότητες στην εθνική στρατηγική και σχέδιο δράσης ή/και στα υποεθνικά σχέδια βιοποικιλότητας (π.χ. είδη του Κόκκινου Καταλόγου)
- Αυξήσει τον κίνδυνο εισβολής ξένων ειδών

Σε επίπεδο οικοσυστήματος, σε ποιο βαθμό η πρόταση θα:

- Αλλάξει την ποσότητα, την ποιότητα ή τη χωρική οργάνωση του οικοτόπου
- Βλάψει τις διεργασίες και τις υπηρεσίες του οικοσυστήματος, ιδίως εκείνες στις οποίες βασίζονται οι τοπικές κοινότητες

Τέλος:

- Εάν οι οικότοποι χαθούν ή τροποποιηθούν, υπάρχουν εναλλακτικοί οικότοποι για τη στήριξη των πληθυσμών των συναφών ειδών;
- Υπάρχουν ευκαιρίες ενοποίησης ή σύνδεσης οικοτόπων;

Ακολουθήστε μια οικοσυστημική προσέγγιση και εξασφαλίστε τη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων φορέων (συμπεριλαμβανομένων των τοπικών κοινοτήτων). Εξετάστε το πλήρες φάσμα των παραγόντων που επηρεάζουν τη βιοποικιλότητα. Αυτοί περιλαμβάνουν άμεσους παράγοντες αλλαγής που συνδέονται με μια πρόταση (π.χ. μετατροπή γης και απομάκρυνση βλάστησης που οδηγεί σε απώλεια οικοτόπων και αποτελεί βασικό παράγοντα απώλειας της βιοποικιλότητας, εκπομπές, διαταραχές, εισαγωγή ξένων και γενετικά τροποποιημένων ειδών κ.λπ.) και έμμεσους παράγοντες αλλαγής που είναι πιο δύσκολο να ποσοτικοποιηθούν, συμπεριλαμβανομένων δημογραφικών, οικονομικών, κοινωνικοπολιτικών, πολιτιστικών και τεχνολογικών διαδικασιών ή παρεμβάσεων. Αξιολογήστε τις επιπτώσεις των εναλλακτικών λύσεων σε σχέση με την κατάσταση επιπέδου αναφοράς. Συγκρίνετε με τα κατώτατα όρια και τους στόχους για τη βιοποικιλότητα. Χρησιμοποιήστε εθνική στρατηγική και σχέδια δράσης, υποεθνικά σχέδια βιοποικιλότητας και άλλες αναφορές για τη διατήρηση ως πηγή πληροφοριών και στόχων. Λάβετε υπόψη τις σωρευτικές απειλές και επιπτώσεις που προκύπτουν από επαναλαμβανόμενες επιπτώσεις έργων της ίδιας ή διαφορετικής φύσης στο χώρο και στο χρόνο, καθώς και από προτεινόμενα σχέδια, προγράμματα ή πολιτικές.

5. Μετριάσμος - για τον καθορισμό του πλαισίου για την πρόληψη ή τουλάχιστον την ελαχιστοποίηση της βλάβης.

Η διορθωτική δράση μπορεί να λάβει διάφορες μορφές: αποφυγή (ή πρόληψη), μετριάσμος (συμπεριλαμβανομένης της αποκατάστασης των τοποθεσιών) και αποζημίωση. Εφαρμόστε τη «θετική προσέγγιση σχεδιασμού», κατά την οποία η αποφυγή έχει προτεραιότητα και η αποζημίωση χρησιμοποιείται ως έσχατη λύση.

Αποφύγετε αποζημιώσεις τύπου «δικαιολογίας». Αναζητήστε ευκαιρίες για τη θετική ενίσχυση της βιοποικιλότητας. Αναγνωρίστε ότι η αποζημίωση δεν θα είναι πάντα εφικτή. Θα εξακολουθούν να υπάρχουν περιπτώσεις όπου είναι σκόπιμο να λέμε «όχι» σε προτάσεις ανάπτυξης για λόγους μη αναστρέψιμης ζημίας στη βιοποικιλότητα.

6. Επανεξέταση και λήψη αποφάσεων – για την αξιολόγηση της καταλληλότητας του πλαισίου για την πρόληψη της βλάβης.

Όταν οι επιπτώσεις στη βιοποικιλότητα είναι σημαντικές, ένας ειδικός με την κατάλληλη εμπειρογνωμοσύνη θα πρέπει να αναλαμβάνει την αξιολόγηση των περιβαλλοντικών αναφορών από ομοτίμους.

Ανάλογα με το επίπεδο εμπιστευτικότητας της δημόσιας λήψης αποφάσεων, θα πρέπει να εξετάζεται η συμμετοχή των ομάδων που επηρεάζονται και των κοινωνιών των πολιτών. Αποφύγετε την αντιπαράθεση των στόχων διατήρησης με τους αναπτυξιακούς στόχους, εξισορροπήστε τη διατήρηση με την αειφόρο χρήση για οικονομικά βιώσιμες και κοινωνικά και οικολογικά αειφόρες λύσεις.

Για σημαντικά ζητήματα βιοποικιλότητας, εφαρμόστε την αρχή της προφύλαξης όταν οι πληροφορίες είναι ανεπαρκείς και την αρχή της «μηδενικής καθαρής απώλειας» σε σχέση με τις μη αναστρέψιμες απώλειες που συνδέονται με την πρόταση.

7. Σχέδιο περιβαλλοντικής διαχείρισης (συμπεριλαμβανομένων των σχεδίων παρακολούθησης, αξιολόγησης και επιθεώρησης) - για τον καθορισμό της μελλοντικής πορείας.

Είναι σημαντικό να αναγνωρίσουμε ότι η πρόβλεψη της αντίδρασης της βιοποικιλότητας στις διαταραχές είναι αβέβαιη, ιδίως μακροπρόθεσμα. Θα πρέπει να υπάρχουν συστήματα και προγράμματα διαχείρισης, συμπεριλαμβανομένων σαφών στόχων διαχείρισης (ή ορίων αποδεκτής αλλαγής) και κατάλληλης παρακολούθησης, ώστε να διασφαλίζεται ότι ο μετριάσμος εφαρμόζεται αποτελεσματικά, ότι ανιχνεύονται και αντιμετωπίζονται απρόβλεπτες αρνητικές επιπτώσεις και ότι οι αρνητικές τάσεις εντοπίζονται όσο το δυνατόν νωρίτερα και ταχύτερα. Προβλέπεται ο τακτικός έλεγχος των επιπτώσεων στη βιοποικιλότητα. Θα πρέπει να προβλέπονται μέτρα αντιμετώπισης επειγουσών καταστάσεων ή/και σχέδια έκτακτης ανάγκης, όταν οι συνθήκες διαταραχών ή ατυχήματος ενδέχεται να απειλήσουν τη βιοποικιλότητα.

8. Δήλωση περιβαλλοντικών επιπτώσεων - για την παροχή διαφάνειας και ευκαιριών διαλόγου.

Ένας από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για να διασφαλιστεί ότι μια ΕΠΕ είναι δίκαιη και αξιόπιστη είναι η πλήρης και δημόσια δέσμευση των ενδιαφερόμενων μερών με όλα τα θιγόμενα και ενδιαφερόμενα μέρη και η δημοσιοποίηση των δηλώσεων περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

GUIDELINE AQ-SMART III ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΙ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΣΗΜΑΣΙΑ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΟ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΥΔΑΤΟΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ

Όταν αναφερόμαστε στις περιβαλλοντικές επιπτώσεις της παραγωγής τροφίμων υδρόβιας προέλευσης, θα πρέπει να γίνεται διάκριση μεταξύ της *σιτιζόμενης/λιπαινόμενης* υδατοκαλλιέργειας και της μη σιτιζόμενης υδατοκαλλιέργειας ή της *εκτατικής* υδατοκαλλιέργειας. Παραδείγματα των τελευταίων είναι η καλλιέργεια φυκιών ή η καλλιέργεια οστρακοειδών: Οι εκτρεφόμενοι οργανισμοί δεν σιτίζονται και αναπτύσσονται χρησιμοποιώντας θρεπτικά συστατικά (άλγη/θαλάσσια φύκια) ή τροφή (οστρακοειδή) που είναι φυσικά διαθέσιμα. Τα τελευταία συστήματα μπορεί να εξακολουθούν να έχουν αντίκτυπο στο περιβάλλον μέσω των (ανθρώπινων) επιχειρησιακών δραστηριοτήτων, όπως τα καύσιμα που απαιτούνται για τα σκάφη, τις μηχανές, τον εξοπλισμό, τα υλικά που απορρίπτονται (π.χ. σχοινιά που χρησιμοποιούνται για τα σχοινιά - μάνες των οστρακοειδών) κ.λπ., αλλά οι εκτρεφόμενοι οργανισμοί δεν προκαλούν περιβαλλοντικό (θρεπτικό) εμπλουτισμό πάνω από τα φυσικά επίπεδα. Η επίδρασή τους δυνητικά μεταβάλλει το φυσικό περιβάλλον, κυρίως με την απομάκρυνση των σωματιδίων από το περιβάλλον νερό (προκαλώντας αλλαγές στη διείσδυση του φωτός), επηρεάζοντας τη σύνθεση των ειδών του φυτοπλαγκτού στο νερό γύρω από τις περιοχές παραγωγής οστρακοειδών, συγκεντρώνοντας διαλυμένη και αιωρούμενη ύλη στον πυθμένα της θάλασσας μέσω της απόθεσης ψευδοπεριττωμάτων κ.λπ.

Η κατάσταση είναι πολύ διαφορετική στα συστήματα παραγωγής που χρησιμοποιούν ζωοτροφές ή λιπάσματα. Το μεγαλύτερο μέρος της αποβαλλόμενης οργανικής ύλης, του αζώτου και του φωσφόρου σε αυτά τα συστήματα προέρχεται από την τροφή. Καθώς κάθε διαδικασία ανάπτυξης των ζώων πραγματοποιείται με κάποιο βαθμό αναποτελεσματικότητας, όλα τα συστήματα παραγωγής ζωικών τροφίμων, χερσαία ή υδρόβια, παράγουν σημαντική ποσότητα αποβλήτων. Μελέτες ισοζυγίου μάζας δείχνουν ότι τα τυπικά ποσοστά κατακράτησης στους ιχθύες κυμαίνονται από 35-45% του άνθρακα (C) της τροφής και 30-40% και 10-16% του αζώτου (N) και του φωσφόρου (P) της τροφής, αντίστοιχα. Τα υπόλοιπα μέρη αποβάλλονται, είτε μέσω των κοπράνων (στερεά απόβλητα) είτε μέσω των βράγχιων (διαλυμένα απόβλητα). Τα ανοικτά συστήματα, όπως οι περίκλειστοι χώροι με δίχτυα ή οι ανοικτές δεξαμενές, αλλά και τα ημίκλειστα συστήματα, όπως οι δεξαμενές με ρυθμό ανανέωσης του νερού 15%/ημέρα (για παράδειγμα), απορρίπτουν το μεγαλύτερο μέρος των αποβαλλόμενων αποβλήτων απευθείας στο εξωτερικό περιβάλλον. Η βιβλιογραφία αναφέρει ότι, για τους περίκλειστους χώρους με δίχτυα, 40-80 kg N και 3-10 kg P απορρίπτονται στο περιβάλλον ανά μετρικό τόνο παραγόμενων ιχθύων. Ωστόσο, ο αντίκτυπος είναι συνήθως τοπικός και οι επιπτώσεις δύσκολα ανιχνεύονται σε απόσταση 100-200 μέτρων από τους κλωβούς.

Σε πιο κλειστά συστήματα, όπως οι στάσιμες δεξαμενές και τα συστήματα υδατοκαλλιέργειας με ανακυκλοφορία (recirculating aquaculture system - RAS), μέρος των αποβαλλόμενων αποβλήτων παραμένει εντός του συστήματος, όπου επηρεάζει την οικολογία και την ποιότητα του νερού εντός του συστήματος. Για παράδειγμα, τα στερεά απόβλητα μπορεί να βυθιστούν στον πυθμένα της δεξαμενής, όπου μετατρέπονται από την τοπική μικροβιακή κοινότητα ή ακόμη και ακινητοποιούνται, το διαλυμένο άζωτο και ο φώσφορος μπορεί να αφομοιωθούν από την φυτοπλαγκτονική κοινότητα της δεξαμενής κ.ο.κ. Το πλεονέκτημα των συστημάτων RAS είναι ότι διαθέτουν έναν ημίκλειστο βρόχο νερού, που μειώνει σημαντικά την ποσότητα των εκροών που απορρίπτονται. Ωστόσο, σε γενικές γραμμές, τα συστήματα RAS δεν ακινητοποιούν τα απόβλητα. Τα στερεά απόβλητα συλλέγονται και εξακολουθούν να πρέπει να απορρίπτονται. Εάν δεν χρησιμοποιείται αντιδραστήρας απονιτροποίησης, οι απώλειες αζώτου μετατρέπονται σε λιγότερο τοξικά νιτρικά άλατα, τα οποία απορρίπτονται εν μέρει. Για να αποφευχθεί ο ευτροφισμός των υδάτινων σωμάτων υποδοχής, ορισμένες χώρες απαιτούν από τις παραγωγικές εκμεταλλεύσεις με συστήματα RAS να απορρίπτουν τα υγρά εκροών τους στο κανονικό σύστημα αποχέτευσης, ώστε

να μπορούν να υποβάλλονται σε επεξεργασία σε δημοτικές εγκαταστάσεις επεξεργασίας λυμάτων. Το τελευταίο δεν είναι δυνατό για τις θαλάσσιες παραγωγικές εκμεταλλεύσεις με συστήματα RAS, λόγω του αλατούχου νερού.

Ωστόσο, λαμβάνοντας υπόψη την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών σε παγκόσμιο επίπεδο και την ομαδοποίηση των παραγωγικών εκμεταλλεύσεων σε ορισμένες περιοχές, η συλλογική ποσότητα οργανικού άνθρακα, αζώτου και φωσφόρου που απορρίπτεται από αυτές τις δραστηριότητες εκτροφής μπορεί να είναι σημαντική, ακόμη και όταν εφαρμόζονται διαδικασίες μετριασμού εντός των παραγωγικών εκμεταλλεύσεων. Ακόμη και αν οι τοπικές επιπτώσεις της δεν είναι πάντα αισθητές, ο συνολικός όγκος των αποβλήτων που αποβάλλει η υδατοκαλλιέργεια δικαιολογεί την κοινωνική ευαισθητοποίηση και την αναζήτηση περισσότερης βιωσιμότητας. Ο τοπικός κίνδυνος των περιβαλλοντικών επιπτώσεων των υδατοκαλλιεργειών εξαρτάται από ένα πολύπλοκο φάσμα παραγόντων που από κοινού μπορούν να καθορίσουν αν οι επιπτώσεις είναι μετρήσιμες, μέτριες ή σημαντικές.

Πηγή: Παροχή συμβουλών από τον καθηγητή Dr. Johan Verreth, εμπειρογνώμονα για την οικολογική βιωσιμότητα της ιχθυοκαλλιέργειας.

Αναλογία BOD₅/COD

Το BOD αναφέρεται στη βιοχημική απαίτηση σε οξυγόνο των μικροβιακών οργανισμών για τη βιοαποικοδόμηση της οργανικής ύλης. Υπολογίζεται από τη μείωση του οξυγόνου σε ένα δείγμα νερού (σε φιάλη BOD, που φυλάσσεται σε σκοτεινό χώρο) στους 20° C μετά από περίοδο 5 ημερών. Συμπληρωματικά, το COD αφορά τη χημική απαίτηση σε οξυγόνο για τη χημική αποικοδόμηση των (οργανικών και ανόργανων) προϊόντων. Ως εκ τούτου, τα επίπεδα COD είναι πάντα υψηλότερα από τις τιμές του BOD₅. Ο λόγος BOD₅/COD συμβάλλει στον προσδιορισμό της βιοαποδομησιμότητας των αποβλήτων, στην επεξεργασία των λυμάτων, ένας λόγος κάτω από 0,4 θεωρείται ελάχιστα αποικοδομήσιμος. Καθώς οι μετρήσεις του COD είναι ευαίσθητες στην αλατότητα, συνιστάται η εφαρμογή της μεθόδου APHA για την ανάλυση του COD στο θαλασσινό νερό. Το BOD είναι ένας χρήσιμος δείκτης για τις επιπτώσεις των υγρών εκροής των παραγωγικών εκμεταλλεύσεων στο υδάτινο σώμα υποδοχής, καθώς δίνει μια εκτίμηση της ποσότητας οξυγόνου που απαιτείται για την οξείδωση της οργανικής ύλης που απορρίπτεται μέσω των υγρών εκροής. Οι επιπτώσεις στα υδάτινα σώματα υποδοχής δεν εξαρτώνται μόνο από τη συγκέντρωση των υγρών εκροής, αλλά και από την ποσότητα του νερού που απορρίπτεται ανά ημέρα ή ανά εβδομάδα, καθώς και από την ικανότητα απορρόφησης του υδάτινου σώματος υποδοχής. Μια περιορισμένη λίμνη ή ένας κόλπος έχει μικρότερη ικανότητα απορρόφησης από ό,τι ένας ποταμός με μεγάλη ροή νερού ή από ένα περιβάλλον ανοιχτού ωκεανού. Για παράδειγμα, στις θαλάσσιες και παράκτιες παραγωγικές εκμεταλλεύσεις, τα τοπικά ρεύματα και οι εναλλαγές νερού μπορεί να αραιώνουν σημαντικά τις συγκεντρώσεις, επομένως ο αντίκτυπος της απόρριψης BOD₅ μπορεί να είναι περιορισμένος. Ωστόσο, σε ιδιαίτερα προστατευόμενες περιοχές, η επίδρασή του μπορεί να είναι ακόμη μετρήσιμη.

	Περίκλειστοι χώροι με δίκτυα	Δεξαμενές	RAS (συμπεριλαμβανομένων των εκκολαπτηρίων)	Συστήματα συνεχούς ροής
Κίνδυνος περιβ. επιπτώσεων	Χαμηλός	Μέτριος έως σημαντικός	Σημαντικός	Σημαντικός
Τυπικές τιμές	Τα τυπικά υγρά εκροής υδατοκαλλιέργειας έχουν BOD ₅ που κυμαίνεται μεταξύ 5 και 30 mg/l. Εάν υπάρχει κίνδυνος βιομηχανικής ρύπανσης, είναι συνετό να μετράται και το COD. Συνήθως το BOD ₅ αναλογεί περίπου στο 60-65% του COD. Ένα ποσοστό μικρότερο του 40% υποδηλώνει περισσότερο χημική παρά οργανική ρύπανση.			
Συχνότητα	Μηνιαίως, όταν είναι σε πλήρη λειτουργία	Στο τέλος του κύκλου παραγωγής	Μηνιαίως, όταν είναι σε πλήρη λειτουργία	Μηνιαίως, όταν είναι σε πλήρη λειτουργία
Σημεία δειγματοληψίας	Κατά τη διάρκεια της σίτισης εκτός της μάνδρας και στο χαμηλότερο δυνατό σημείο	Στην έξοδο της δεξαμενής ή στο κανάλι αποστράγγισης	Στον αγωγό εκκένωσης	Στην έξοδο της δεξαμενής ή στο/ν κανάλι/αγωγό αποστράγγισης

CO₂

Τα υψηλά επίπεδα ελεύθερου CO₂ μπορεί να επηρεάσουν την ανάπτυξη, την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών, καθώς το CO₂ μειώνει το pH και παρεμποδίζει την ικανότητα πρόσληψης οξυγόνου από τα υδρόβια είδη. Μπορεί να μετριαστεί με ισχυρό αερισμό ή με την προσθήκη αλατιού νατρίου, μαγνησίου ή (διττ)ανθρακικού ασβεστίου. Τα φυσικά επίπεδα ελεύθερου CO₂ κυμαίνονται μεταξύ 5 και 10/15 ppm. Τα 20 ppm θεωρούνται το μέγιστο όριο για καλή ποιότητα νερού υδατοκαλλιέργειας, ωστόσο ο αριθμός αυτός θα πρέπει να αντιμετωπίζεται με ευελιξία. Σε εντατικές παραγωγικές εκμεταλλεύσεις, ιδίως σε συστήματα RAS, μπορεί να αυξηθεί ακόμη και σε επίπεδα 25-40 ppm. Στο φυσικό νερό, το ελεύθερο CO₂ σπάνια αποτελεί πρόβλημα, καθώς βρίσκεται σε ισορροπία με το ρυθμιστικό σύστημα διττανθρακικών/ανθρακικών. Η αλκαλικότητα είναι μια κατάλληλη παράμετρος για την εκτίμηση της ισχύος αυτού του ρυθμιστικού συστήματος. Εφόσον το pH του νερού παραμένει πάνω από 6,5, ο κίνδυνος να είναι τα επίπεδα ελεύθερου CO₂ στο φυσικό νερό πολύ υψηλά είναι πάντα περιορισμένος. Τα προβλήματα με το ελεύθερο CO₂ εμφανίζονται κυρίως στο νερό καλλιέργειας των εντατικών κλειστών συστημάτων παραγωγής και πρέπει να υπόκεινται σε διαχείριση ως μέρος της λειτουργίας της παραγωγικής εκμετάλλευσης.

	Περίκλειστοι χώροι με δίκτυα	Δεξαμενές	RAS (συμπεριλαμβανομένων των εκκολαπτηρίων) και συστήματα συνεχούς ροής
Κίνδυνος περιβ. επιπτώσεων	Χαμηλός	Χαμηλός	Χαμηλός
Τυπικές τιμές	5–10 ppm	Τα επίπεδα CO ₂ παρουσιάζουν ημερήσιες διακυμάνσεις με μέγιστα επίπεδα κατά την ανατολή του ηλίου και ελάχιστα επίπεδα κατά τη δύση του ηλίου. Ο περιορισμός μπορεί να συμβάλλει στην προσαρμογή της αλκαλικότητας του νερού	Σε εντατικά συστήματα όπου προστίθεται καθαρό οξυγόνο (π.χ. συστήματα RAS, ορισμένα συστήματα συνεχούς ροής), τα επίπεδα ελεύθερου CO ₂ μπορεί να είναι αυξημένα. Τα επίπεδα δεν πρέπει να είναι πολύ υψηλότερα από 20-30 ppm. Ο μετριασμός περιλαμβάνει τη διαχείριση του pH και την απαέρωση. Η αναλογία αερίου/υγρού στα συστήματα αφαίρεσης αβγών θα πρέπει κατά προτίμηση να είναι γύρω στο 5. Η αφαίρεση του CO ₂ μπορεί να αυξήσει το pH. Θα πρέπει να υπάρχει μέριμνα, ώστε το pH να διατηρείται κάτω από 7-7,5 για να αποφευχθεί η συσσώρευση αμμωνίας σε τοξικά επίπεδα. Η προσθήκη ανθρακικού νατρίου ή ασβεστίου μπορεί να βοηθήσει στη διατήρηση των επιπέδων pH εντός του κατάλληλου εύρους.
Συχνότητα	Περιστασιακά	Περιστασιακά	Υψηλή (καθημερινά ή μερικές φορές την εβδομάδα)
Σημεία δειγματοληψίας	Εντός της δεξαμενής	Δείγμα στήλης ύδατος	Συστήματα RAS: στη δεξαμενή απορροής Συστήματα συνεχούς ροής: κοντά στην έξοδο

H₂S

Το H₂S παράγεται από θειούχα βακτήρια σε αναερόβιες συνθήκες με αναγωγή των θειικών αλάτων. Η παρουσία του σχετίζεται συνήθως με αναερόβια τμήματα σε ιζήματα δεξαμενών, σε μονάδες απονιτροποίησης ή οπουδήποτε αλλού μπορούν να δημιουργηθούν αναερόβια τμήματα (π.χ. σε αγωγούς). Καθώς τα θειικά άλατα είναι πιο αυξημένα στο θαλασσινό νερό (έως και 2.700 ppm) από ό,τι στο γλυκό νερό (συνήθως περίπου 2 ppm), τα προβλήματα H₂S εμφανίζονται πιο εύκολα στις θαλάσσιες παραγωγικές εκμεταλλεύσεις. Η παραγωγή H₂S παρεμποδίζεται από υψηλά επίπεδα οξυγόνου ή νιτρικών. Το υψηλό pH μειώνει επίσης τις συγκεντρώσεις, καθώς το H₂S βρίσκεται σε ισορροπία που σχετίζεται με το pH με το HS⁻. Κατά συνέπεια, η διατήρηση υψηλών επιπέδων διαλυμένου οξυγόνου στο νερό είναι ζωτικής σημασίας για την ελαχιστοποίηση των προβλημάτων H₂S. Συγκεντρώσεις από 0,002 ppm (γλυκό νερό) έως 0,005 ppm (θαλασσινό νερό) μπορούν να βλάψουν την υγεία και την καλή διαβίωση. Τα θαλάσσια είδη είναι πιο ανθεκτικά από τα είδη γλυκού νερού. Οι τιμές LC50 για τους θαλάσσιους ιχθύες είναι 50-200 ppm.

	Περίκλειστοι χώροι με δίκτυα	Δεξαμενές	RAS (συμπεριλαμβανομένων των εκκολαπτηρίων)	Συστήματα συνεχούς ροής
Κίνδυνος περιβ. επιπτώσεων	Χαμηλός	Χαμηλός	Χαμηλός έως μέτριος	Χαμηλός
Τυπικές τιμές	Από μη ανιχνεύσιμο έως 7 ppm (π.χ. σε ανοξική περιοχή της Μαύρης Θάλασσας)	0,1-0,2 ppm (σε αναερόβια τμήματα)	25-100 ppm (σε αναερόβιες συνθήκες)	Από μη ανιχνεύσιμο έως 0,05 ppm
Συχνότητα	Περιστασιακά	Περιστασιακά	Υψηλή (καθημερινά ή αρκετές φορές την εβδομάδα)	Περιστασιακά
Σημεία δειγματοληψίας	Εντός της δεξαμενής	10 εκ. πάνω από τον πυθμένα	Στο βιοφίλτρο και στη δεξαμενή απορροής	Κοντά στην έξοδο

NH₄-N, NO₃-N και NO₂-N

Το καταβολικό τελικό προϊόν της αξιοποίησης των πρωτεϊνών είναι η αμμωνία, η οποία αποβάλλεται από τους ιχθύες. Στο νερό, η αμμωνία μπορεί να απορροφηθεί από τα φύκια και, εάν απορριφθεί, να αποτελέσει σημαντικό παράγοντα ευτροφισμού. Για τα συστήματα παραγωγής στο ύπαιθρο, τα επίπεδα ολικής αμμωνίας είναι περιορισμένα λόγω της αφομοίωσης από το φυτοπλαγκτόν. Σε κλειστά συστήματα όπως τα RAS, είναι απαραίτητο να μετατρέπεται η τοξική αμμωνία σε νιτρώδη και στη συνέχεια σε λιγότερο τοξικά νιτρικά με τη χρήση βακτηριακού αντιδραστήρα νιτροποίησης. Υπό κατάλληλες συνθήκες, οι συγκεντρώσεις νιτρώδων θα παραμείνουν χαμηλές, ενώ τα επίπεδα νιτρικών θα συσσωρεύονται. Στα νερά των λιμνών ή στα νερά επιφάνειας που δέχονται υγρά εκροής από παραγωγικές εκμεταλλεύσεις, τα νιτρικά μπορούν επίσης να απορροφηθούν από τα φύκια και να συμβάλουν έτσι στον ευτροφισμό, αλλά κανονικά η απορρόφηση της αμμωνίας από τα φύκια θα μειώσει τη διαθεσιμότητά της για νιτροποίηση. Στα συστήματα RAS, ο ρυθμός ανανέωσης του νερού (και, συνεπώς, η απόρριψη των υγρών εκροής) είναι συχνά προσανατολισμένος στη διατήρηση των επιπέδων νιτρικών N στο σύστημα κάτω από 100 ppm. Εάν προστεθεί ένας αντιδραστήρας απονιτροποίησης στο σύστημα RAS, τα νιτρικά μπορούν να μετατραπούν σε αέριο άζωτο, το οποίο μπορεί να αποβληθεί στον αέρα, μειώνοντας τον κίνδυνο ευτροφισμού λόγω εκπομπών αζώτου στα υγρά εκροής. Με βάση την πρόσφατη επιστημονική βιβλιογραφία, η χρόνια έκθεση σε αυτή τη συγκέντρωση θεωρείται ασφαλής για την υγεία και την καλή διαβίωση των εκτρεφόμενων υδρόβιων ειδών. Ωστόσο, η απόρριψή της στο περιβάλλον μπορεί να συμβάλει στον ευτροφισμό. Ο αντίκτυπος της απόρριψης των διαφόρων ειδών διαλυμένου ανόργανου αζώτου (DIN) εξαρτάται από τις συγκεντρώσεις τους, από την ποσότητα του νερού που απορρίπτεται ανά ώρα, από τη ροή του νερού στο υδάτινο σώμα υποδοχής κ.λπ. Παρόλο που τα επίπεδα συγκέντρωσης που απορρίπτονται μπορεί να είναι χαμηλά, η συνολική ποσότητα αζώτου που απορρίπτεται στο περιβάλλον μπορεί να είναι σημαντική, ιδίως για τα συστήματα περικλειστών χώρων με δίκτυα και τα συστήματα συνεχούς ροής όπου δεν υπάρχει αφομοίωση ή καθίζηση εντός της παραγωγικής εκμετάλλευσης, καθώς μόνο το 35-40% του αζώτου της τροφής συγκρατείται στο σώμα των ιχθύων.

	Περίκλειστοι χώροι με δίκτυα	Δεξαμενές	RAS (συμπεριλαμβανομένων των εκκολαπτηρίων)	Συστήματα συνεχούς ροής
Κίνδυνος περιβ. επιπτώσεων	Μέτριος	Μέτριος έως σημαντικός	Σημαντικός	Σημαντικός
Τυπικές τιμές NH ₄ -N NO ₂ -N NO ₃ -N	Συνολικό DIN: 0,01–0,1 ppm	0,2–10 ppm 0,01–1,5 ppm 0,05–5 ppm	< 1 ppm < 1 ppm 60–140 ppm	1–2 ppm < 0,5 ppm 1–5 ppm
Συχνότητα	Εβδομαδιαία	Εβδομαδιαία	Τουλάχιστον εβδομαδιαία	Εβδομαδιαία
Σημεία δειγματοληψίας	Εντός της δεξαμενής	Διαφορετικές θέσεις στη δεξαμενή, δείγμα στήλης ύδατος	Στην τομή ρίψεως (μετά τον αντιδραστήρα νιτροποίησης)	Πριν από την έξοδο

PO₄³⁻P

Στα υδάτινα συστήματα, ο φώσφορος (P) εμφανίζεται σε διάφορες μορφές. Μπορεί να εμφανίζεται ως οποιοδήποτε από τα ιόντα διάλυσης του H₃PO₄ [διαλυμένος ανόργανος φώσφορος (DIP)], συνδεδεμένος με οργανικές ενώσεις [διαλυμένος οργανικός φώσφορος (DOP)], να έχει παρουσία σε σωματιδιακή ύλη [σωματιδιακός φώσφορος (PP)] ή να είναι συνδεδεμένος με ιζήματα. Το αντιδραστικό φωσφορικό άλας δίνει την ποσότητα των διαλυμένων ορθοφωσφορικών ιόντων (PO₄³⁻) που μετράται στο διήθημα ενός δείγματος νερού, το οποίο ρίχνεται πάνω από φίλτρο 0,45 μm. Ο P που μετράται στο υπόστρωμα που παραμένει στο ίδιο φίλτρο δίνει μια εκτίμηση του PP. Ο ολικός φώσφορος αναλύεται μετά από όξινη χώνευση ενός μη φιλτραρισμένου δείγματος νερού, μετρώντας τη συνολική ποσότητα ανόργανου, οργανικού και σωματιδιακά δεσμευμένου φωσφόρου (π.χ. P που ενσωματώνεται στα βακτήρια και στους οργανισμούς του πλαγκτού). Ο αντιδραστικός P είναι ένα άμεσο μέτρο του δυναμικού ευτροφισμού, καθώς τα ορθοφωσφορικά ιόντα προσλαμβάνονται εύκολα από τα φύκη. Η πλειονότητα του P στην υδατοκαλλιέργεια προέρχεται από τις ζωτροφές (ή τα λιπάσματα, όπου εφαρμόζονται). Καθώς οι τροφές για υδατοκαλλιέργειες χρησιμοποιούν όλο και περισσότερο φυτικά συστατικά, το μεγαλύτερο μέρος του P σε αυτά τα συστατικά είναι δεσμευμένο με φυτικά άλατα και μη διαθέσιμο στα ψάρια και επομένως αποβάλλεται μέσω των κοπράνων (στερεά απόβλητα). Μελέτες καταδεικνύουν ότι τουλάχιστον το 45-70% του P στις ζωτροφές καταλήγει στο περιβάλλον. Ο P των κοπράνων (και των υπολειμμάτων τροφής) προστίθεται στο σύμπλεγμα PP. Ανάλογα με τα φυσικά χαρακτηριστικά τους, τα σωματίδια παραμένουν αιωρούμενα ως αιωρούμενα στερεά ή καθιζάνουν στον πυθμένα (σε ωκεανούς, λίμνες ή δεξαμενές). Τα ιζήματα των ωκεανών, των λιμνών και των δεξαμενών αποτελούν σημαντικό αποδέκτη του P, καθώς ο τελευταίος συνήθως ακινητοποιείται σε σύμπλοκα σιδήρου με βάση το έδαφος, τα οποία είναι αδιάλυτα σε αερόβιες συνθήκες ή/και σε όξινο pH του εδάφους. Ωστόσο, οι συνθήκες αυτές μπορεί να αυξομειώνονται εποχιακά και, επομένως, τα ιζήματα αποτελούν επίσης πηγή P στη στήλη ύδατος κατά τις περιόδους επαναρροής, συμβάλλοντας στον κίνδυνο ευτροφισμού. Στα συστήματα RAS και στα συστήματα συνεχούς ροής με διαχωριστή στερεών, η λάσπη που συλλέγεται μπορεί να είναι πλούσια σε P και οργανικό N και, μετά την εκχύλιση του νερού, μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως λίπασμα στη γεωργία. Ωστόσο, σε συστήματα RAS με μονάδα απονιτροποίησης, αυτός ο δεσμευμένος στη λάσπη P μπορεί να απελευθερωθεί στο φρεάτιο ως ορθοφωσφορικά ιόντα, εμπλουτίζοντας το νερό εκροής. Λύσεις μετριασμού δεν είναι εύκολα εφαρμόσιμες σε περιπτώσεις απόρριψης ορθοφωσφορικών. Η απομάκρυνση του φωσφόρου από τα υγρά εκροής είναι τεχνικά εφικτή αλλά εξαιρετικά δαπανηρή. Ο στερεά δεσμευμένος P μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσω των διαδικασιών διαχείρισης στερεών αποβλήτων (π.χ., να χρησιμοποιηθεί ως λίπασμα, βλ. παραπάνω). Ο αντίκτυπος της απόρριψης ορθοφωσφορικών στο περιβάλλον εξαρτάται τελικά από το μέγεθος του υδάτινου σώματος υποδοχής, την πιθανή επίδραση της αραίωσης από τα υδάτινα ρεύματα κ.λπ.

	Περίκλειστοι χώροι με δίκτυα	Δεξαμενές	RAS (συμπεριλαμβανομένων των εκκολαπτηρίων)	Συστήματα συνεχούς ροής
Κίνδυνος περιβ. επιπτώσεων	Σημαντικός	Μέτριος	Σημαντικός	Σημαντικός
Τυπικές τιμές	0,005–0,1 ppm PO ₄ ³⁻ -P στο νερό καλλιέργειας	0,005-5 ppm στο νερό καλλιέργειας	15–50 ppm	0,10–0,15 ppm
Συχνότητα	Εβδομαδιαία	Κάθε δύο εβδομάδες	Μηνιαία	Εβδομαδιαία
Σημεία δειγματοληψίας	Εντός της δεξαμενής	Κοντά στην έξοδο, δείγμα στήλης ύδατος	Στη δεξαμενή απορροής	Κοντά στην έξοδο

Αιωρούμενα στερεά

Τα αιωρούμενα στερεά είναι στερεά σωματίδια που επιπλέουν στο νερό. Το μέγεθος των σωματιδίων μπορεί να κυμαίνεται από λιγότερο από 1 μ έως >100 μ (μικρόμετρα). Σωματίδια μικρότερα από 2 μ θεωρούνται διαλυμένα στερεά. Τα ολικά αιωρούμενα στερεά μετρώνται με διήθηση γνωστού όγκου νερού πάνω από φίλτρο υαλοβάμβακα 2 μ και ζύγιση του ξηρού υποστρώματος στο φίλτρο αυτό. Τα μεγαλύτερα σωματίδια μπορούν να απομακρυνθούν μέσω καθίζησης ή με εσχάρα. Τα φίλτρα τυμπάνου, τα οποία χρησιμοποιούνται συνήθως στα συστήματα RAS, έχουν συνήθως εσχάρες 60-200 μm. Τα πολύ μικρά σωματίδια (<30 μ) μπορούν να απομακρυνθούν μέσω κλασμάτωσης με αφρό. Τα αιωρούμενα στερεά προέρχονται από υπολείμματα τροφής, περιττώματα, ανόργανα σωματίδια, μικροβιακά σμήνη και την ποσότητα αιωρούμενων στερεών που εισέρχονται στο σύστημα μέσω του νερού εισόδου. Το τελευταίο μπορεί να είναι σημαντικό εάν, π.χ., ευτροφικό νερό ποταμού χρησιμοποιείται για την πλήρωση ή την ανανέωση δεξαμενών. Για τον προσδιορισμό των περιβαλλοντικών τους επιπτώσεων, είναι σημαντικό να ποσοτικοποιηθεί η αναλογία οργανικών και ανόργανων σωματιδίων στα αιωρούμενα στερεά. Η αποκατάσταση μπορεί να περιλαμβάνει τη χρήση δεξαμενών καθίζησης, εσχάρων (π.χ. φίλτρα τυμπάνου) ή υδροκυκλώνων (διαχωριστές στροβιλισμού) κ.λπ. πριν από την απόρριψη των υγρών εκροής στο ανοικτό περιβάλλον. Τα μέτρα αυτά μπορούν να μειώσουν το φορτίο αιωρούμενων στερεών κατά 60% ή περισσότερο.

	Περίκλειστοι χώροι με δίκτυα	Δεξαμενές	RAS (συμπεριλαμβανομένων των εκκολαπτηρίων)	Συστήματα συνεχούς ροής
Κίνδυνος περιβ. επιπτώσεων	Χαμηλό (εντός 100 m)	Μέτριος έως σημαντικός	Μέτριος	Μέτριος έως σημαντικός
Τυπικές τιμές	3–10 mg/l	25–150 mg/l	5–50 mg/l	5–75 mg/l
Συχνότητα	Μηνιαία	Μηνιαία	Μηνιαία	Κάθε δύο εβδομάδες
Σημεία δειγματοληψίας	Κάτω από τη μάνδρα	Κοντά στην έξοδο	Στον αγωγό υγρών εκροής/στη δεξαμενή απορροής	Κοντά στην έξοδο

Χημικές ουσίες

Η παραγωγή τροφίμων υδρόβιας προέλευσης απαιτεί την περιστασιακή χρήση χημειοθεραπευτικών (αντιβιοτικά κ.λπ.) για την καταπολέμηση ασθενειών ή παρασίτων. Το επίπεδο χρήσης διαφέρει σημαντικά μεταξύ των τομέων παραγωγής και των γεωγραφικών περιοχών. Για παράδειγμα, η χρήση αντιβιοτικών έχει μειωθεί σχεδόν στο μηδέν στη νορβηγική σολομοκαλλιέργεια, αλλά εξακολουθεί να είναι ευρέως διαδεδομένη στη σολομοκαλλιέργεια της Χιλής. Επιπλέον, οι χημικές ουσίες χρησιμοποιούνται συχνά ως αντιρρυπαντικά μέσα σε καλλιέργειες με δίχτυα. Τα βαρέα μέταλλα μπορεί να εκπλυθούν από τον εξοπλισμό που αιωρείται στο νερό. Τα απολυμαντικά μέσα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απολύμανση των εδαφών της δεξαμενής μεταξύ των κύκλων παραγωγής ή/και για την απολύμανση του εξοπλισμού.

Ο κίνδυνος για το περιβάλλον δεν είναι απαραίτητα υψηλός και συνήθως είναι τοπικός. Ωστόσο, η τήρηση αρχείων και η στενή παρακολούθηση είναι επιβεβλημένες.

	Περίκλειστοι χώροι με δίχτυα	Δεξαμενές	RAS (συμπεριλαμβανομένων των εκκολαπτηρίων)	Συστήματα συνεχούς ροής
Κίνδυνος περιβ. επιπτώσεων	Χαμηλός	Χαμηλός	Χαμηλός	Χαμηλός

Γλωσσάρι

BOD: Βιοχημική (ή βιολογική) απαίτηση σε οξυγόνο

Το BOD αναφέρεται στην ποσότητα του διαλυμένου οξυγόνου που καταναλώνεται από ένα δείγμα νερού (κυρίως λόγω της αναπνοής των μικροοργανισμών και της αποσύνθεσης των οργανικών ενώσεων στο νερό, αλλά και λόγω της αναπνοής άλλων οργανισμών στο νερό, όπως το ζωοπλαγκτόν και το φυτοπλαγκτόν) σε μια δεδομένη χρονική περίοδο. Τυπικά, πρόκειται για περίοδο 5 ημερών, εξ ου και η έννοια του BOD₅, αλλά η περίοδος αυτή μπορεί να αλλάξει ανάλογα με την ποσότητα της οργανικής ύλης στο δείγμα. Για να είναι δυνατή η σωστή εκτίμηση, πρέπει να υπάρχει διαλυμένο οξυγόνο στο τέλος της περιόδου μέτρησης. Καθώς η ποσότητα του διαλυμένου οξυγόνου στο νερό είναι περιορισμένη (συγκέντρωση κορεσμού), το δείγμα νερού μπορεί να αραιωθεί εάν το νερό έχει υψηλό οργανικό φορτίο.

COD: Χημική απαίτηση σε οξυγόνο

Το COD αναφέρεται στην ποσότητα διαλυμένου οξυγόνου που απαιτείται για την πλήρη οξείδωση όλων των οργανικών ενώσεων στο νερό. Μετράται με την προσθήκη διχρωμικού καλίου σε δείγμα οξινισμένου νερού σε θερμοκρασία βρασμού. Τυπικά, η διαδικασία διαρκεί δύο ώρες και είναι επομένως μια ταχύτερη μέθοδος από την ανάλυση του BOD. Καθώς το COD περιλαμβάνει επίσης τη χημική οξείδωση των ενώσεων, είναι πάντα υψηλότερο από τα επίπεδα BOD στο ίδιο νερό.

Η αναλογία μεταξύ BOD και COD μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως δείκτης για τη βιοαποδομησιμότητα της οργανικής ύλης στο νερό και χρησιμοποιείται συχνά στην επεξεργασία λυμάτων. Για τις μονάδες υδατοκαλλιέργειας, όσο υψηλότερη είναι η βιοαποδομησιμότητα της οργανικής ύλης στα υγρά εκροής τόσο πιο εύκολα μπορούν να υποστούν επεξεργασία (μείωση) πριν από την αποδέσμευσή τους στο περιβάλλον.

CO₂: Διοξείδιο του άνθρακα

Το CO₂ είναι ένα γνωστό αέριο του θερμοκηπίου που επίσης διαλύεται στο νερό. Στο νερό, το CO₂ αντιδρά με το νερό σχηματίζοντας ανθρακικό οξύ (H₂CO₃), το οποίο διαλύεται αμέσως στις ιοντικές του μορφές HCO₃⁻ (διττανθρακικό) και CO₃²⁻ (ανθρακικό). Η μοριακή μορφή υπό την οποία το CO₂ επικρατεί σε ένα συγκεκριμένο υδάτινο σώμα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το pH του νερού.

Η συγκέντρωσή του στο νερό επιδιώκει ισορροπία με το CO₂ του αέρα πάνω από την επιφάνεια του νερού. Εάν το CO₂ στο νερό είναι πάνω από το επίπεδο ισορροπίας, το αέριο θα απομακρυνθεί από τον αέρα. Η κύρια πηγή CO₂ στο νερό είναι η αναπνοή των οργανισμών, ενώ τα φύκια και τα βυθισμένα φυτά μπορούν να το απορροφήσουν από το νερό κατά τη διάρκεια της φωτοσύνθεσης.

H₂S: Υδρόθειο

Γνωστό και ως «αέριο του υπονόμου», το υδρόθειο παράγει έντονη οσμή κλούβιων αβγών, ακόμη και σε χαμηλές συγκεντρώσεις. Παράγεται από βακτήρια που αποσυνθέτουν οργανική ύλη που περιέχει θείο. Εμφανίζεται κυρίως σε αναερόβιες συνθήκες.

NH₄-N: Αμμωνιακό άζωτο (προς διάκριση από το NH₄:αμμωνία)

Η ποσότητα (γραμμομόρια) αζώτου που υπάρχει σε μια συγκεκριμένη μάζα ιόντων αμμωνίου (συνήθως αναφέρεται στην καθομιλουμένη ως αμμώνιο) στο νερό. Καθώς το μοριακό βάρος των διαφόρων ειδών αζώτου στο νερό διαφέρει ανάλογα με τον τύπο του ιόντος, προτιμάται συνήθως η αναφορά στη μοριακή συγκέντρωση του ατόμου του αζώτου, ώστε να είναι δυνατή η σύγκριση μεταξύ των διαφόρων μορφών στις οποίες εμφανίζεται το άζωτο.

Η συγκέντρωση NH₄⁺ στο νερό είναι αποτέλεσμα της έκκρισης αμμωνίας (NH₃) από τα ζώα αφενός και, κατά περίπτωση, της πρόσληψης από τα φύκη και τα φυτά αφετέρου. Η εξαιρετικά τοξική ελεύθερη αμμωνία (NH₃) αντιδρά με το νερό για να σχηματίσει το λιγότερο τοξικό ιόν αμμωνίου (NH₄⁺). Ωστόσο, καθώς η ισορροπία διάσπασης NH₃/NH₄⁺ εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από το pH, ακόμη και σχετικά μικρές ποσότητες NH₄⁺ στο νερό μπορούν να μετατραπούν σε τοξικό NH₃ σε επίπεδα pH άνω των 7,5 έως 8.

NO₂-N: Νιτρώδη-νιτρικά

Η ποσότητα (γραμμομόρια) αζώτου που υπάρχει σε μια συγκεκριμένη μάζα νιτρώδων ιόντων (NO₂⁻). Τα νιτρώδη σχηματίζονται κυρίως από βακτηριακή μετατροπή από αμμωνία στο πρώτο στάδιο της αντίδρασης νιτροποίησης. Τα νιτρώδη είναι εξαιρετικά τοξικά για τους περισσότερους υδρόβιους οργανισμούς. Ένας βιοαντιδραστήρας σε ένα σύστημα RAS είναι ειδικά σχεδιασμένος για να μετατρέπει την τοξική αμμωνία σε λιγότερο τοξικό νιτρικό άλας. Πρόκειται για μια αντίδραση δύο σταδίων που προκαλείται από διαφορετικά είδη βακτηρίων. Εάν τα δύο στάδια της αντίδρασης δεν είναι καλά ισορροπημένα, τα νιτρώδη μπορεί να συσσωρευτούν (προσωρινά) στο νερό.

NO₃-N: Νιτρώδη-νιτρικά

Η ποσότητα (γραμμομόρια) αζώτου που υπάρχει σε μια συγκεκριμένη μάζα νιτρικών ιόντων (NO₃⁻). Τα νιτρικά παράγονται κυρίως στο τελικό στάδιο της νιτροποίησης της αμμωνίας. Τα επίπεδα NO₃-N στο νερό είναι το αποτέλεσμα της παραγωγής νιτρικών και της απορρόφησής τους από τα φυτά/φύκια στο νερό.

DIN: Διαλυμένο ανόργανο άζωτο

Η συνολική ποσότητα διαλυμένου ανόργανου αζώτου, δηλαδή η συνδυασμένη ποσότητα NH₄-N, NO₂-N, και NO₃-N που είναι διαλυμένα στο νερό.

PO₄³⁻-P: Ορθοφωσφορικός φώσφορος, πρέπει να διακρίνεται από το ορθοφωσφορικό άλας

Η ποσότητα (γραμμομόρια) φωσφόρου (P) που υπάρχει σε μια συγκεκριμένη μάζα ορθοφωσφορικών ιόντων (PO₄³⁻). Το ορθοφωσφορικό άλας είναι ένα από τα ιόντα στα οποία μπορεί να διαχωριστεί το φωσφορικό οξύ και η μορφή που μπορεί να απορροφηθεί από τα υδρόβια φυτά/φύκια. Για τον τελευταίο λόγο, ονομάζεται επίσης αντιδραστικός φώσφορος ή διαλυτός αντιδραστικός φώσφορος.

H_3PO_4 : Φωσφορικό οξύ

Το φωσφορικό οξύ διασπάται στο νερό:

$\text{H}_3\text{PO}_4 \leftrightarrow \text{H}_2\text{PO}_4^- \leftrightarrow \text{HPO}_4^{2-} \leftrightarrow \text{PO}_4^{3-}$. Ως ασθενές οξύ, το φωσφορικό οξύ δεν διασπάται πλήρως και ανά μονάδα μάζας φωσφορικού οξέος, μόνο μια μικρή ποσότητα καταλήγει ως ορθοφωσφορικά ιόντα (PO_4^{3-}). Το μεγαλύτερο μέρος του διαλυμένου φωσφόρου στο νερό εμφανίζεται ως H_2PO_4^- . Ωστόσο, το ορθοφωσφορικό ιόν είναι αυτό που είναι βιολογικά ενεργό.

DIP: Διαλυμένος ανόργανος φώσφορος

Παρόλο που ο DIP μετράται συνήθως ως διαλυτός αντιδραστικός φώσφορος (δηλ. ως PO_4^{3-}), συχνά υπάρχει ως το άθροισμα όλων των ιόντων διάσπασης του φωσφορικού οξέος. Οι De La Rocha και Passow (Treatise on Geochemistry, 2014) αναφέρουν ότι στο κοινό pH του θαλασσινού νερού (8), το 87% του DIP αποτελείται από HPO_4^{2-} και μόνο το 12% από PO_4^{3-} .

PP: Σωματιδιακός φώσφορος (ή φωσφόρος συνδεδεμένος με σωματίδια)

Ο φώσφορος προσκολλάται στα σωματίδια που παραμένουν στο φίλτρο.

GUIDELINE AQ-SMART IV Η ΣΥΜΒΑΣΗ ΡΑΜΣΑΡ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΥΓΡΟΤΟΠΟΥΣ

Συμβαλλόμενα μέρη κατά σειρά προσχώρησής τους

Η «Σύμβαση για τους Υγροτόπους Διεθνούς Σημασίας», αποκαλούμενη «Σύμβαση Ραμσάρ», είναι η διακυβερνητική συνθήκη που παρέχει το πλαίσιο για τη διατήρηση και τη συνετή χρήση των υγροτόπων και των πόρων τους. Η σύμβαση υπογράφηκε στην ιρανική πόλη Ραμσάρ το 1971 και τέθηκε σε ισχύ το 1975. Έκτοτε, σχεδόν το 90% των κρατών μελών του ΟΗΕ από όλες τις γεωγραφικές περιοχές του κόσμου έχουν προσχωρήσει και έχουν γίνει συμβαλλόμενα μέρη.

Αποστολή της σύμβασης είναι «η διατήρηση και η συνετή χρήση όλων των υγροτόπων μέσω τοπικών και εθνικών δράσεων και διεθνούς συνεργασίας, ως συμβολή στην επίτευξη βιώσιμης ανάπτυξης σε ολόκληρο τον κόσμο». Οι υγρότοποι είναι από τα πιο ποικιλόμορφα και παραγωγικά οικοσυστήματα. Παρέχουν βασικές υπηρεσίες και προμηθεύουν όλο το γλυκό μας νερό. Ωστόσο, συνεχίζουν να υποβαθμίζονται και να μετατρέπονται σε άλλες χρήσεις.

Η σύμβαση χρησιμοποιεί έναν ευρύ ορισμό των υγροτόπων. Περιλαμβάνει όλες τις λίμνες και τα ποτάμια, τους υπόγειους υδροφόρους ορίζοντες, του βάλτους και τα έλη, τους λειμώνες, τους τυρφώνες, τις οάσεις, τις εκβολές ποταμών, τα δέλτα και τις κατακλυζόμενες ζώνες, τις εκτάσεις μαγκρόβιας βλάστησης και άλλες παράκτιες περιοχές, τους κοραλλιογενείς υφάλους και όλες τις ανθρωπογενείς τοποθεσίες, όπως οι ιχθυοταμιευτήρες, οι ορυζώνες, οι δεξαμενές και οι αλυκές.

Βασικές πληροφορίες για κάθε συμβαλλόμενο μέρος της Σύμβασης Ραμσάρ μπορείτε να βρείτε [εδώ](#).

Ο κατάλογος των συμβαλλομένων μερών και η ημερομηνία έναρξης ισχύος της σύμβασης για κάθε συμβαλλόμενο μέρος είναι διαθέσιμα [εδώ](#).

(Πηγή: Επίσημη ιστοσελίδα της Ραμσάρ, www.ramsar.org)

ΜΗΤΡΩΟ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Νέο έγγραφο	Έγγραφο που αντικαθίσταται	Ημερομηνία δημοσίευσης	Περιγραφή τροποποιήσεων
260925_IFA_Smart_PCes_AQ_v6_0_Aug24_el	240108_IFA_Smart_GFS_P&Cs_AQ_v6_0_Dec23_el	25 Σεπτέμβριος 2026	Guideline AQ I, Πίνακας C: διευκρίνιση επιπτώσεων 3 Διαγραφή όλων των περιπτώσεων όπου ο όρος «GFS» εμφανίζεται στην ονομασία του εγγράφου Αλλαγή του προθέματος αρίθμησης από AQ σε AQ-Smart

Δικαίωμα αναπαραγωγής (Copyright) 2026 Agraya GmbH, Spichernstr. 55, 50672 Κολωνία, Γερμανία. Η αντιγραφή και η διανομή επιτρέπεται μόνο σε αμετάβλητη μορφή.